

WIOSNA 2013

NR 18

NICOLAUS

Najważniejsze wydarzenia społeczno - gospodarcze w gminie Żarnów w 2012 roku

14 lipca 2011 roku
TOPOLICE
nawiedziła nawajnica,
TRABA POWIETRZNA,
która zniszczyła
znaczna część
miejscowości

Gmina Żarnów

WYDANIE
SPECJALNE

SZANOWNI MIESZKAŃCY GMINY ŻARNÓW

Oddaję w Państwa ręce kolejny numer **czasopisma regionalnego „NICOLAUS”**. Zgodnie z zobowiązaniami, staram się nie tylko ofiarować i z pełnym zaangażowaniem pracować dla dobra społeczeństwa, ale i informować mieszkańców o realizowanych inwestycjach i dokonaniach władz samorządowych gminy. Dzieje się u nas bardzo wiele, czego dowodem jest treść niniejszego pisma. Zachęcam zatem do lektury. Prowadzone są u nas ważne **inwestycje gospodarcze**, nie tylko dla gminy i powiatu, ale przede wszystkim dla mieszkańców. Rozwija się **życie społeczne**, działa szereg lokalnych stowarzyszeń, które skutecznie promują nasz region w kraju.

Gmina w obecnym kształcie istnieje stosunkowo krótko, bo dopiero od 40 lat. Powstała **w 1973 roku** w wyniku reformy administracyjnej. Jej obecny obszar wchodził dawniej w skład dotychczasowych gromad: Żarnów, Marcinków, Skórkowice, Straszowa Wola i Grabków. Obecnie terytorium gminy jest również niejednorodnie pod względem przynależności kościelnej, wchodzi bowiem w skład **aż 6 parafii rzymsko-katolickich**: Żarnów, Skórkowice, Chelsty - Zdyszewice, Machory, Bedno i Żelazowice. Obecnie gmina liczy **ok. 6150 mieszkańców**, a jej powierzchnia przekracza **141 km²**. To wielkie terytorium, które - mimo upływu kilku dziesięcioleci - nie jest ze sobą do końca powiązane gospodarczo. Działania samorządu zmierzają m.in. do tego, by w pełni ze sobą wszystko zespolić i doprowadzić do tego, by mieszkańcy identyfikowali się z dawnym historycznym miastem Żarnowem, jako stolicą gminy i centrum społeczno-gospodarczym oraz usługowo-handlowym regionu.

Mimo znacznej **objętości** naszego pisma i atrakcyjnej **szaty graficznej**, z przyczyn technicznych nie można było opublikować wszystkich tekstów i artykułów (być może stanie się to w kolejnych numerach). Mnogość tematów nie pozwoliła na zamieszczenie ważnych treści m.in. o tematyce komunalnej, oświatowej czy sportowej. Nie o wszystkich sprawach udało się napisać, być może niektórzy będą zawiedzeni, gdyż nie przeczytają o sobie czy swej miejscowości (tych wszystkich zapraszam do odwiedzenia strony internetowej gminy www.zarnow.eu). Zarówno ten, jak i wszystkie poprzednie numery pisma „NICOLAUS”, są **archiwizowane** w internecie.

Bieżący numer pisma, został zdominowany przez **problematykę społeczno-gospodarczą**. Zrealizowane w 2012 roku **inwestycje** przyczyniają się do rozwoju gminy w bardzo wielu dziedzinach - od infrastruktury kanalizacyjnej i drogowej, poprzez działania w zakresie pomocy społecznej i opieki nad osobami niepełnosprawnymi - po infrastrukturę sportową. Bardzo istotnym elementem życia gminy są działania prospołeczne. Budują one pozytywną atmosferę **współpracy**. Właśnie dlatego w piśmie pojawiły się **treści historyczne**, po to, by obudzić w nas wszystkich poczucie dumy z przynależności do naszej „małej Ojczyzny” i regionalnej tożsamości.

Cieszy fakt, iż poprawia się **jakość życia** mieszkańców, choć należy mieć świadomość, że potrzeba jeszcze bardzo wiele czasu, aby skutecznie niwelować różnice pomiędzy najbardziej rozwiniętymi regionami kraju a Naszą Gminą. Wieloletnie zaniedbania i cywilizacyjna zapaść (zwłaszcza w powojennych dziesięcioleciach) sprawiły, że pracy **na rzecz rozwoju** Żarnowa i Ziemi Żarnowskiej nigdy nie zabraknie!!! Mimo, iż w kraju trwa kryzys i recesja, a samorządy borykają się z ogromnymi problemami finansowymi, to jednak Nasza Gmina stale rozwija się. Jest to możliwe dzięki zgodnym i trafnym decyzjom **Rady Gminy w Żarnowie** oraz bardzo ofiarnej pracy wszystkich **pracowników urzędu**, którymi mam zaszczyt kierować. Teksty opisujące naszą samorządową rzeczywistość są tego zmiennym dowodem.

Życzę wszystkim miłej lektury w rodzinnym gronie, zachęcam wszystkich Czytelników do **współtworzenia** kolejnych numerów naszego regionalnego czasopisma. Jego łamy są dostępne dla wszystkich tych, którzy chcą aktywnie włączyć się w kreowanie nowej rzeczywistości, a także budowanie **pozytywnego wizerunku** gminy Żarnów i wszystkich Jej mieszkańców...

Z wyrazami przyjaźni, szacunku i wielkiej sympatii
Wójt Gminy Żarnów
KRZYSZTOF NAWROCKI

Jubileusz „Złotych Godów” po raz kolejny w Żarnowie

W kościele św. Mikołaja oraz Domu Kultury w Żarnowie w dniu 15 sierpnia 2012 roku odbyła się niecodzienna i wyjątkowa **uroczystość**. Tego dnia małżeńskie pary z terenu gminy Żarnów, legitymujące się 50-letnim i dłuższym stażem, świętowały **Złoty, Diamentowy i Żelazny Jubileusz**. O 9⁰⁰ miała miejsce Msza Święta. Księża żarnowskiej parafii przygotowali znakomitą oprawę uroczystości - odnowiono złożony przed ponad półwieczem Sakrament Małżeństwa, a Szacowni Jubilaci zajmowali miejsca w nawie głównej, tuż przed prezbiterium świątyni. Proboszcz żarnowskiej parafii, **ks. kan. Jan Dereń** celebrował Mszę świętą, a **ks. Damian Drabikowski** wygłosił wzruszającą homilię. W uroczystości czynnie uczestniczył również proboszcz - senior **ks. kan. Jan Kruk**. W kościele licznie zgromadziły się rodziny jubilatów i licznie zgromadzeni goście. Jubileuszową uroczystość uświetnił występ naszej scholi parafialnej, prowadzonej przez Armandę Kwaśkiewicz.

Tym razem **osiem par małżeńskich** z terenu naszej gminy mogło odebrać **medale „Za długoletnie pożycie małżeńskie”**, nadane przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego, wraz z legitymacjami. Przepisy prawa oraz wynikające z nich procedury pozwalają wręczać odznaczenia tym osobom, które mają udokumentowany 50-letni staż małżeński. Bardzo ważną jest w tym przypadku rola rodziny jubilatów, która powinna wystąpić z inicjatywą do Urzędu Gminy. Dodatkowo **dwie pary małżeńskie**, które obchodzili **60-tą (Diamentowe Gody) i 65-tą rocznicę ślubu (Żelazne Gody)** zostały uhonorowane listami gratulacyjnymi.

W Domu Kultury w Żarnowie odbyła się **świecka część uroczystości**. Wzięli w niej udział jubilaci, ich rodziny oraz zaproszeni goście. Jubilaci odnowili najpierw **przyrzeczenia małżeńskie**. Następnie z rąk wójta gminy Krzysztofa Nawrockiego, przy obecności przewodniczącego Rady Gminy w Żarnowie Krzysztofa Gawryśia, radnych i sołtysów z terenu zamieszkania jubilatów, kierownika Referatu Organizacyjno - Społecznego Elżbiety Przybył oraz zastępcy kierownika Urzędu Stanu Cywilnego - Barbary Celczyńskiej, jubilaci odebrali medale „Za długoletnie pożycie małżeńskie” nadane przez Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego. Jubilatów składano najserdeczniejsze życzenia. Wręczono im również okolicznościowe dyplomy i kwiaty. Przyznane medale to wyraz wdzięczności za codzienny trud, wychowanie dzieci i wzajemne wspieranie się we wszystkich chwilach dnia codziennego.

Wyróżnieni jubilaci Złotych Godów to: **Leokadia i Jan Ślusarczykowie** z Klewa, **Marianna i Bolesław Kołodziejczkowie** z Soczówek, **Urszula i Józef Wiaderni** z Żarnowa, **Wiesława i Zenon Wiaderni** z Adamowa oraz cztery pary z Wiedznej Murwaniej - **Janina i Stefan Ruskiewiczowie, Zofia i Stanisław Pęczkowie, Helena i Jan Sznajdrowie** oraz **Lucjanna i Józef Sitkowsky**.

Piękny jubileusz pożycia małżeńskiego obchodzili ponadto **Apolonia i Stanisław Wilkowie** ze Straszowej Woli oraz **Krystyna i Stanisław Milczarkowie** z Myśluborza. Państwo Wilkowie zawarli związek małżeński 9 grudnia 1947 roku, a Państwo Milczarkowie 11 stycznia 1951 roku. To byli najstarsi uczestnicy jubileuszowej uroczystości, a wszyscy spoglądali na nich z prawdziwym podziwem. W tym miejscu należy wspomnieć, że Zofia i Stanisław Pęczkowie wzięli ślub 10 lipca 1957 roku, a Janina i Stefan Ruskiewiczowie 28 listopada 1957 roku. Urszula i Józef Wiaderni pobrali się 4 kwietnia 1958 roku, a Lucjanna i Józef Sitkowsky 9 lipca 1958 roku. Wiesława i Zenon Wiaderni zawarli związek małżeński 1 października 1960 roku, a Marianna i Bolesław Kołodziejczkowie 30 listopada 1961 roku. Leokadia i Jan Ślusarczykowie zostali małżeństwem w dniu 21 grudnia 1961 roku, a Helena i Jan Sznajdrowie - 6 stycznia 1962 roku. Państwo Sitkowsky z powodów zdrowotnych nie mogli przybyć na tę rocznicową uroczystość i zostali odznaczeni w późniejszym terminie.

W części artystycznej, ze wspaniałym **koncertem wokalnym** z sentymentalną nutą w tle, wystąpiła **parafialna schola**, działająca przy parafii św. Mikołaja w Żarnowie. Później dostojnych jubilatów i zaproszonych gości zaproszono do stołów na poczęstunek. Przygotowano tort, którym częstowano wszystkich uczestników uroczystości. Wzniesiono toast szampanem, a potem głośno odśpiewano **życzenia „Stu lat”**. Wykonano również wspólne pamiątkowe zdjęcie, które prezentujemy powyżej....

Budowa kanalizacji w Żarnowie i Niemojowicach

Z dużą radością informujemy, iż w 2012 roku realizowana była **największa od lat inwestycja na terenie gminy Żarnów**. Była nią od dawna oczekiwana przez mieszkańców **budowa sieci kanalizacyjnej Żarnów - Niemojowice (etap I)**. Wszyscy byliśmy świadkami trwania mozolnego (i niestety dość uciążliwego dla ludzi) procesu budowy prawie 11 km sieci kanalizacyjnej w Żarnowie i Niemojowicach. Aby w pełni zobrazować wielkość tej inwestycji, warto przypomnieć dane z projektów technicznych. **Długość kanałów sieciowych grawitacyjnych** wynosi prawie **7 km**, w tym ponad 5 km kanałów o średnicy 200 mm i 1,7 km kanałów o średnicy 160 mm. **Długość rurociągów tłocznych** ma długość **ok. 3,5 km**, w tym ok. 1,3 km o średnicy 160 mm i ok. 2,2 km o średnicy 110 mm. Łączna długość wszystkich tzw. **przykanalików** o średnicy 160 mm wyniosła ponad **500 m**. W ramach inwestycji powstały **trzy przepompownie ścieków** o dużej mocy. W samym Żarnowie roboty kanalizacyjne były prowadzone m.in. w obrębie ulic Piotrkowskiej, Koneckiej, Cichej, 17-go stycznia, Szerokiej i placu 900-lecia. Intensywne prace w obrębie prywatnych posesji trwały dość długo, a nadzór nad całością sprawowali kierownik budowy i inspektor nadzoru, ale i pracownicy Urzędu Gminy. Warto podkreślić, iż budowa sprawnej i wydajnej kanalizacji spowodowała znaczne **podniesienie wartości nieruchomości** na naszym terenie. Do urzędu ciągle zgłaszali się liczni mieszkańcy w sprawach uzgodnień przebiegu nowej sieci.

Jak doszło do tej budowy? We wrześniu 2011 roku Zarząd Województwa Łódzkiego zatwierdził listę operacji zakwalifikowanych do współfinansowania dla działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Na liście operacji przeznaczonych do dofinansowania znalazł się nasz bardzo dobrze przygotowany wniosek. Całkowity koszt realizacji zadania szacowany był na kwotę prawie **7,5 mln złotych** (z VAT). Inwestycja ta miała być współfinansowana ze środków **Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich**. Tzw. koszty kwalifikowane całej operacji miały wynosić 5,9 mln zł, a wnioskowana kwota pomocy finansowej to 2,7 mln zł. **Wniosek gminy Żarnów** znalazł się na liście rankingowej w Urzędzie Marszałkowskim w Łodzi i uzyskał akceptację do realizacji.

W marcu 2012 roku przeprowadzono przetarg nieograniczony na tę inwestycję. Ostateczny koszt okazał się znacznie niższy niż przewidywano. Dlaczego? Jest duża konkurencja na rynku wykonawców takich zadań, dlatego też ceny usług wodno-kanalizacyjnych stale spadają. Przetarg wygrała spółka jawna „**Budkomplex**” z **Bochni** (województwo małopolskie), której właścicielami są Andrzej Kosturek i Wojciech Nowak. Cena wybranej oferty wynosiła prawie 3 mln 448 tys. zł brutto. Warto podkreślić, iż gmina na to zadanie uzyskała znaczące **dofinansowanie** w formie **dotacji i pożyczek** na preferencyjnych zasadach. Finansowanie inwestycji realizowane było z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, a także ze środków własnych gminy. Powyższa kwota uległa nieznacznej zmianie, spowodowanej zmianami przebiegu sieci kanalizacyjnej w trakcie budowy.

Firma „Budkomplex” za wykonanie zadania zaoferowała **najniższą cenę**, spośród przedsiębiorstw, startujących w przetargu. A brały udział w nim takie firmy, jak renomowana firma „Skanska” S.A. z Warszawy, ale także podmioty gospodarcze z Końskich, Łącuta, Krynicy Zdrój, Opoczna, Rzeszowa, Kielc, Sieradza i Rawy Mazowieckiej. Uzasadnieniem wyboru oferty była najniższa cena.

Warto dodać, iż realizacja zadania przewidywała **kapitałny remont drogi gminnej, prowadzącej z Żarnowa do Niemojowic** i położenie na niej nawierzchni bitumicznej (o czym na stronie 10). Inwestycja została zrealizowana w terminie. Jej koszt był bardzo duży, wyniósł bowiem - jak obok pisaliśmy - **3 mln 448 tys. zł** brutto, choć realnie przez gminę poniesione nakłady wyniosły **2 mln 859 tys. zł**. Firma „Budkomplex” z Bochni za swoją pracę otrzymała **2 mln 803 tys. zł**, a dokumentacja techniczna, nadzór inwestorski, mapy i opłaty kosztowały 56 tys. zł. Gmina otrzymała częściowy zwrot kosztów z tytułu zwrotu podatku VAT na roboty kanalizacyjne w wysokości prawie 665 tys. zł. Wg obowiązujących przepisów, gmina ma prawo do odliczenia podatku VAT w związku z budową infrastruktury kanalizacyjnej, jeżeli ta inwestycja będzie służyła wykonywaniu czynności opodatkowanych VAT. Na wykonanie zadania Gmina Żarnów otrzymała z **Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich** ponad 1 mln 667 tys. zł. **Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi** przyznał nam bezzwrotną dotację w kwocie ok. 202 tys. zł i pożyczkę na preferencyjnych zasadach w kwocie również ok. 202 tys. zł. Znaczącą sumą pieniędzy dla Naszej Gminy (w dobie kryzysu w państwie) było zaangażowanie ogromnych środków własnych w wysokości ponad 787 tys. zł. Na realizację zadania gmina zaciągnęła pożyczkę w **Banku Gospodarstwa Krajowego w Łodzi**.

Niestety, pojawiły się pewne problemy, związane z **przyłączeniem przepompowni do sieci energetycznej**, nie wynikające z naszej winy. W 2013 roku ma być to uregulowane i wszyscy zainteresowani będą mogli przyłączać swoje posesje do sprawnej i w pełni drożnej nowej instalacji kanalizacyjnej, a ścieki będą trafiać do oczyszczalni. Przy zgodnej i pełnej zrozumienia współpracy władz samorządowych oraz mieszkańców Żarnowa i Niemojowic, zakładamy, iż w niedługim czasie osiągnięty zostanie tzw. **efekt ekologiczny** w postaci umożliwienia **odprowadzania ścieków socjalno-bytowych w ilości 9.154,2 m³ na rok do oczyszczalni w Żarnowie**. Przewidujemy, że docelowo zostanie przyłączonych do sieci kanalizacyjnej 51 domów (ponad 200 mieszkańców). Wszyscy użytkownicy Domu Pomocy Społecznej w Niemojowicach (około 170 osób) również będą korzystać z sieci (o budowie DPS-u w Niemojowicach - na stronie 5). Najważniejszym dla wszystkich mieszkańców jest to, że około 370 osób będzie mogło odprowadzać ścieki do kanalizacji.

Roboty konserwacyjne na rzekach w gminie Żarnów

Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Łodzi jest samorządową jednostką budżetową. W jego skład wchodzi Terenowe Inspektoraty (TI), z których jeden z nich zlokalizowany jest w **Białaczowie**. Kieruje nim Czesław Pawlik, który ściśle współpracuje z władzami Gminy Żarnów i koordynuje wszystkie prace konserwacyjne (utrzymaniowe) na naszym terenie. Siedzibą Inspektoratu jest tzw. „**wodomistrzówka**”, znajdująca się tuż obok zapory zalewu w Miedznej Murowanej. **W 2011 roku** - we współpracy z gminą - wykonywano prace **przy zbiorniku wodnym w Miedznej Murowanej** oraz wznoszono budowle piętrzące (jazy, stopnie wodne) **na rzece Czarnej i rzeczkę Młynówce II**. W rejonie zalewu prowadzone było całoroczne utrzymanie zbiornika polegające na wykaszaniu terenu (pompownia Nadole, rowy opaskowe, zapora czołowa), oczyszczaniu studzienek drenarskich i rowów opaskowych, kontroli piętrzenia na zbiorniku, odkuwaniu lodu z łańcuchów jazu itp. W dorzeczu rzeki Czarnej wznoszono budowle piętrzące. Wybudowano jaz w km 3+060 Młynówki II (rzeki będącej dopływem Czarnej), stopień wodny w km 24+100 na rzece Czarnej. Realizowano także budowę trzech jazów w km 25+350 na Czarnej. Ponadto, na terenie gminy Żarnów przez cały rok (zgodnie z planem) realizowano roboty konserwacyjne, polegające na rozbiórce utworzonych zatorów i przetamowań naniesionych z nurtem rzek, utrudniających swobodny spływ wód.

Ponadto prowadzone były prace, polegające na odkuwaniu lodu z prowadnic, konserwacji mechanizmów, zabezpieczeniu budowli na okres jesienno-zimowy, wykaszaniu skarp przy budowlach, naprawie umocnień itp. **W 2012 roku** zrealizowano większy zakres prac. We współpracy z gminą wykonywano prace w rejonie niewielkiej **rzeki - potoku Jasion**. Trwało tam wykaszanie skarp i dna rzeki wraz z wygrabiением i wywozem na długości 4,8 km. Na **rzece Wąglance** realizowano identyczne roboty na długości 3,09 km (18+410 - 21+500). Prowadzono odmulanie dna rzeki Wąglanki wraz z rozplantowaniem na odcinku 2 km, przycinanie krzaków w korycie i rozdrobienie rębakiem oraz naprawę trzech umocnień przy stopniach żelbetonowych (w km 18+890, 19+500, 19+860). Gruntownej modernizacji poddano **ciek wodny Topolice** (w km 4+350 - 10+000). Tam odbywało się wykoszenie skarp rzeki wraz z wygrabiением i wywozem na długości 5,65 km oraz przycięcie krzaków w korycie rzeki i rozdrobnienie rębakiem. W rejonie **zalewu w Miedznej Murowanej** wykonano umocnienia stopy zapory bocznej (wzdłuż drogi krajowej nr 726 Żarnów - Opoczno) tzw. **gabionami** na długości 400 metrów. Poza tym realizowano takie same prace konserwacyjne, jak w 2011 roku. Wszyscy zainteresowani prowadzonymi robotami melioracyjnymi na terenie gminy, proszeni są o kontakt pod nr tel./fax **(44) 758-14-66** lub e-mail: inspektorat.bialaczow@melioracja.lodzkie.pl

Kompleks „Moje Boisko - Orlik 2012” w Żarnowie

Przygotowania do budowy nowoczesnego kompleksu sportowego w naszej gminie na miarę XXI wieku trwały dość długo. O budowie „Orlika” w Żarnowie mówiono już dużo w poprzedniej kadencji gminnego samorządu. Wreszcie nadszedł czas realizacji tak potrzebnej inwestycji. Z ogromną radością informujemy, iż w drugiej połowie 2012 roku w Żarnowie trwała intensywne **budowa kompleksu boisk sportowych „Orlik 2012”**. Wspaniałe i funkcjonalne obiekty powstały przy ulicy Polnej w Żarnowie - w miejscu, gdzie dawniej znajdowało się niepełnowymiarowe boisko piłkarskie, użytkowane przez uczniów żarnowskich szkół. Nieoficjalne oddanie boisk do użytku nastąpiło w dniu **1 marca 2013 roku**, choć uroczyste otwarcie planuje się w późniejszym terminie. „Orlik 2012” jest ogólnodostępny, a korzystanie z niego nieodpłatne pod nadzorem nauczycieli wychowania fizycznego i zatrudnionych przez gminę trenerów - animatorów sportu, którymi są Konrad Zwierzyński i Arkadiusz Ściubeł.

W ramach programu „Moje Boisko - Orlik 2012” wykonano kompleks boisk wraz z zapleczem. Jego administratorem jest **Gimnazjum im. 25 pułku piechoty Armii Krajowej w Żarnowie**. W skład kompleksu wchodzi: **boisko piłkarskie o wymiarach 30 m x 62 m** (ogrodzone i wyposażone w wysokie piłkochwyty) o nawierzchni z trawy syntetycznej o wysokości 40 mm z dwiema bramkami do gry w piłkę nożną, **boisko wielofunkcyjne o wymiarach 19,1 m x 32,1 m** (również ogrodzone) o nawierzchni poliuretanowej, przeznaczone do piłki koszykowej, siatkowej i tenisa ziemnego. Zbudowano również funkcjonalne zaplecze: **budynek sanitarno-szatniowy o powierzchni użytkowej ok. 60 m²**, w skład którego wchodzi: magazyn sprzętu gospodarczo-sportowego, cztery szatnie oddzielnie dla każdej płci lub drużyny, cztery pomieszczenia higieniczno-sanitarne (w tym jedna łazienka dla osób niepełnosprawnych), a także pomieszczenie dla gospodarza obiektu i trenera środowiskowego. Do budynku doprowadzono elektryczność, wodę i wykonano przyłącze kanalizacyjne. Ogółem kubatura kontenerowego zaplecza żarnowskiego „Orlika” wynosi **280 m³**. Wokół budynku oraz obydwu boisk wykonano estetyczne **chodniki z kostki brukowej**. Do ich wykonania użyto 250 m obrzeży betonowych i ok. 550 m² kostki brukowej. Kompleks przed oddaniem do użytku został **znakomicie oświetlony**.

Gmina Żarnów zgłosiła akces do programu „Moje Boisko - Orlik 2012” już w końcu 2011 roku, gdy okazało się, że **Ministerstwo Sportu i Turystyki**, mając na uwadze stworzenie społeczeństwu możliwości uprawiania sportu poprzez rozwój infrastruktury, ogłosiło kolejną jego edycję. Ten program zakładał wybudowanie bardzo nowoczesnych, bezpiecznych, ogólnodostępnych i nieodpłatnych boisk sportowych w gminach. Do resortu sportu natychmiast zostały dostarczone dokumenty z gminy Żarnów, pozytywnie wcześniej zaopiniowane i wysoko ocenione przez **Departament Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi**. Rada Gminy na wniosek wójta przyjęła tę inwestycję do realizacji.

Ogólny koszt całej inwestycji miał być bardzo drogi. Przewidywano, że budowa kompleksu sportowego kosztować będzie ok. 1,2 mln zł. Ucieszył nas fakt, że w ok. 80% mogły to być środki zewnętrzne, zrefundowane po wykonaniu zadania, choć wcześniej można było liczyć tylko na max 66% dofinansowania. Średnia wartość kosztu budowy kompleksu boisk sportowych w 2010 roku wyniosła w kraju około 1,147 mln zł brutto. Przed kilkoma laty ustalono, że kwota środków z budżetu państwa przeznaczona na realizację „Orlika” wynosić będzie 33% kosztów kwalifikowanych zadania, nie więcej jednak niż 333.000 zł brutto. Tyle samo można było uzyskać z Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi. Później jednak dotarły do nas radosne wieści. Postanowiono, że w przypadku inwestycji zlokalizowanych na terenie gmin, których **wskaźnik dochodów podatkowych** na jednego mieszkańca (tzw. „wskaźnik G”) jest niższy od 1.000 zł, dofinansowanie ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki może stanowić do 47% kosztów kwalifikowanych inwestycji, nie więcej jednak niż 500 tys. zł (gmina Żarnów spełniła ten wymóg, bowiem „wskaźnik G” w badanym okresie wynosił u nas 481,17 zł). Nie licząc kosztów sporządzenia dokumentacji i nadzoru inwestorskiego, **środki zewnętrzne wyniosły ok. 80%** (47% z ministerstwa i 33% z województwa), a **środki własne tylko ok. 20%**.

Dla przyszłego obiektu przy ulicy Polnej w Żarnowie, została przygotowana **koncja i kosztorys**. Specjalistom zlecono opracowanie szczegółowego **projektu technicznego**. Wszyscy wierzyliśmy w szybką realizację tak potrzebnej i oczekiwanej gminnej inwestycji. Zgodnie z ustawą o zamówieniach publicznych wiosną 2012 roku ogłoszono przetarg, do którego stanęło wielu wykonawców. Po jego rozstrzygnięciu okazało się, że żarnowskiego „Orlika” budować będzie firma **NM Group sp. z o.o. z Krakowa**, która podjęła się wykonania zadania za kwotę **1,012 mln zł**. Pozostałe przedsiębiorstwa m.in. z Warszawy (kilka firm z tego miasta startowało w przetargu), Radomia, Sosnowca, Stoczka Łukowskiego i Opoczna, oczekiwały znacznie większych pieniędzy. Wynikami przetargu wszyscy byli pozytywnie zaskoczeni. Ostateczna kwota przeznaczona na każdą inwestycję jest jednak zawsze nieco większa (m.in. dochodzą koszty projektu technicznego, pracy geodetów i inspektora nadzoru, montaż instalacji, materiały i roboty dodatkowe). Zakres robót przewidywał przygotowanie terenu wraz z tzw. korytowaniem, wykonanie drenażu, odwodnienia i podbudowy, montaż nawierzchni syntetycznych, ogrodzenie obydwu boisk z montażem bram wjazdowych i furtek, wykonanie modułowego (kontenerowego) zaplecza boisk, montaż słupów i elementów oświetlenia, roboty drogowe, wyposażenie boisk, kanalizację sanitarną i wodociagową oraz nadzór inwestorski.

Reasumując, ostatecznie informujemy, iż całkowity koszt budowy „Orlika” w Żarnowie wyniósł **ok. 1,036 mln zł**. Ministerstwo Sportu i Turystyki w Warszawie przyznało gminie kwotę **485 tys. zł**, Urząd Marszałkowski w Łodzi przekazał nam środki w wysokości **333,3 tys. zł**, a **217,3 tys. zł** stanowiły **środki budżetowe własne**. Bardzo wysoki wskaźnik dofinansowania tego zadania i stosunkowo niski „wkład własny” sprawiły, iż wszyscy zgodnie stwierdzili, że warto było starać się o tę inwestycję. To szósty „Orlik” na terenie powiatu opoczyńskiego. Do tej pory zbudowano dwa takie kompleksy w Opocznie, a ponadto powstały one w Drzewicy, Białaczowie i Szadkowicach (gmina Sławno). Gdy w listopadzie 2012 zakończone zostały prace, nastąpiła zima i nie można było się cieszyć z oddanej do użytku inwestycji. Wierzymy, iż w miesiącach wiosennych, letnich i jesiennych obiekt będzie tętnił życiem, a sportowych inicjatyw podejmowanych przez animatorów sportu będzie bardzo wiele. Pasjonatów sportu u nas nie brakuje, więc podejrzewamy, iż pracy dla trenerów nie zabraknie. To prawdziwa **wizytówka Naszej Gminy**. W godzinach nauki szkolnej, obiekt będzie wykorzystywany przez **Szkołę Podstawową im. Juliana Bartoszewicza, Gimnazjum im. 25 pułku piechoty Armii Krajowej i Zespół Szkół Zawodowych w Żarnowie**, a później będzie dostępny bezpłatnie **dla wszystkich zainteresowanych**. Dodajmy, iż został opracowany regulamin obiektu, który Rada Gminy w Żarnowie przyjęła uchwałą. Miejmy nadzieję, że będzie przestrzegany przez użytkowników, a na naszym „Orliku” nie będzie aktów wandalizmu...

Modernizacja w Domu Ludowym w Soczówkach

Dom Ludowy w Soczówkach jest jednym z ładniejszych obiektów w gminie. W ostatnim czasie upiększono jego najbliższe otoczenie, m.in. położono **kostkę brukową** wokół budynku. Teraz nadszedł czas na **modernizację wnętrza** obiektu. Z inicjatywy władz samorządowych Gminy Żarnów i Stowarzyszenia Przyjaciół Miejscości Soczówki, w budynku wykonano profesjonalną **chłodnię**, jedyną w Naszej Gminie. Wykonano ją, bo takie było społeczne zapotrzebowanie. Dom Ludowy jest czasem wynajmowany, co przynosi **dochody** gminie. Organizacja przyjęć weselnych, imprez rodzinnych i integracyjnych, wymaga odpowiedniego **zaplecza gastronomicznego**. Na chłodnię przeznaczono pomieszczenie o wymiarach 2,30 x 2,30 x 2,80 m, którego ściany zostały wyłożone styropianem i pokryte blachą aluminiową.

Wewnątrz zainstalowano **agregat chłodniczy** 3-fazowy i parownik ścienny z wentylatorami. Koszty instalacji pokryła gmina. Podjęto się również **adaptacji strychu** budynku na cele użytkowe. Do tej pory prace prowadzone są tylko w niewielkiej jego części. Utworzone zostanie funkcjonalne **pomieszczenie dla młodzieży** o wymiarach 9,0 x 10,0 m, powstaną także **korytarz** (2,5 x 4,5 m) oraz **łazienka** (2,0 x 3,0 m). Wyłożone one zostaną panelami ściennymi. Aby oświetlić poddasze, zainstalowano dwa okna dachowe. Roboty prowadzone są przez **mieszkańców Soczówek**, którym przewodzi inicjator powstania Domu Ludowego w Soczówkach, były wieloletni radny **Jan Rokita**. W pracach prowadzonych w tym obiekcie uczestniczą również doraźnie **pracownicy gminy**. W najbliższym czasie prace będą kontynuowane.

Dom Pomocy Społecznej w Niemojowicach

Od dawna nie było takiego rozmachu inwestycyjnego na terenie gminy Żarnów. W Niemojowicach uroczyste oddano do użytku **Dom Pomocy Społecznej**, największą inwestycję w najnowszej historii powiatu opoczyńskiego, której wartość wyniosła **9 mln 140 tys. zł**. Przypomnijmy, w latach 2010-2012 trwała intensywna budowa tego bardzo nowoczesnego obiektu. Inwestorem był Powiat Opoczyński. Mimo, iż była to inwestycja powiatowa, to realizowana była ze znaczącym udziałem finansowym Gminy Żarnów, bez którego nie można było niczego rozpocząć. Gmina zakupiła **atrakcyjną działkę** na ten cel od prywatnych właścicieli i przekazała władzom powiatu na potrzeby wybudowania nowego obiektu na naszym terenie. Gmina Żarnów zobowiązała się również do **doprowadzenia wszystkich mediów** (w tym sieci kanalizacyjnej) do budynku. Przetarg na tę inwestycję został rozstrzygnięty w końcu 2010 roku, a budowę zlecono **Przedsiębiorstwu Remontowo-Budowlanemu „Zawisza” Sp. z o.o. z Radomia**, a także podwykonawcom z innych firm (w tym Zakładowi Budowlano - Usługowemu Best s.c. z Opoczna, którego właścicielem był ś.p. Wiesław Leśniewski). Przetarg zakładał, iż obiekt miał powstać w ciągu 20 miesięcy. Roboty wykonano w terminie. W wyniku odbiorów technicznych stwierdzono, iż budynek spełnia wymagane **standardy europejskie** i jest jednym z najnowocześniejszych tego typu obiektów w Polsce.

Na zaproszenie starosty Jana Wieruszewskiego i dyrektora DPS Renaty Koneckiej w dniu **3 grudnia 2012 roku** do Niemojowic przybyło wielu znamienitych **gości**, wśród których byli duchowni, politycy, samorządowcy, przedstawiciele służb mundurowych i działacze społeczni. Obecni byli przedstawiciele władz samorządowych Gminy Żarnów. Tego dnia odbyło się uroczyste otwarcie i poświęcenie imponującego wielkością obiektu. Uroczystość rozpoczęła się w pięknej kaplicy, zorganizowanej dla pensjonariuszy. Obiekt poświęcił **Ordynariusz Diecezji Radomskiej Bp Henryk Tomasik**, a uroczystego przecięcia wstęgi dokonali m.in. poseł na Sejm RP Robert Telus, wicewojewoda łódzki Paweł Bejda, przewodniczący Rady Powiatu w Opocznie Marek Ksyta, starosta Jan Wieruszewski oraz dyrektor DPS Renata Konecka. Uroczystość zakończył występ zespołu folklorystycznego **„Tramblanka”** z Opoczna. Bp Henryk Tomasik powiedział, iż **jest ogromna potrzeba budowania tego typu obiektów, bo nasze społeczeństwo starzeje się. Wszyscy odczuwamy potrzebę otoczenia opieką ludzi starszych, schorowanych i niepełnosprawnych. Taki dom spełnia funkcję domu rodzinnego i jest szansa, że tutaj osoby wymagające opieki znajdują dobre serce, życzliwą dłoń i odpowiednią atmosferę.** Warto podkreślić, iż osoby starsze i niepełnosprawne są pod szczególną opieką władz samorządowych, które podejmują wiele działań mających na celu poprawę sytuacji osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu.

Do nowego Domu Pomocy Społecznej w Niemojowicach przeniesiono wszystkich pensjonariuszy **DPS-u w Białaczowie**, który od 1952 roku mieścił się w tamtejszym zabytkowym **kompleksie pałacowym Małachowskich**. Panujące tam trudne warunki mieszkaniowe i brak przystosowania pomieszczeń dla osób niepełnosprawnych sprawiły, że podjęto decyzję o wybudowaniu nowego obiektu. Remont i przystosowanie do odpowiednich standardów białaczowskiego pałacu, przekraczały koszt budowy nowego budynku. DPS pierwotnie miał powstać właśnie w Białaczowie, jednak splot korzystnych dla nas okoliczności sprawił, że wzniesiono go w Gminie Żarnów - właśnie w Niemojowicach, w czystym ekologicznie terenie.

Budynek jest obiektem jednokondygnacyjnym, niepodpiwniczonym. Jest przeznaczony do zamieszkania dla **99 dorosłych pensjonariuszy** zakwaterowanych w **pokojach 1- 2- i 3- osobowych** wyposażonych w łazienki. Docelowo zatrudnienie w nim znajdzie nawet **70 osób**. Obiekt został w pełni przystosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Jest podzielony na strefę ogólną **administracyjną** o powierzchni 272 m², **socjalną** (110 m²), **gospodarczą** (210 m²), w której jest m.in. pralnia, suszarnia, boksy garażowe, pomieszczenia magazynowe, a także **mieszkalną** o imponującej powierzchni 1835 m². Całość uzupełnia tzw. **zespół żywieniowy** (355 m²), którego głównym zadaniem jest przygotowywanie oraz wydawanie 4 posiłków dziennie dla około 150 osób, jak również świadczenie usług gastronomicznych. W obiekcie powstały trzy pokoje pobytu dziennego z aneksem kuchennym w różnych częściach domu, dwa pokoje gościnne dla rodzin odwiedzających pensjonariuszy, miejsca rekreacji, gabinety lekarskie, a także liczne **pomieszczenia do terapii zajęciowej i rehabilitacji**. Zorganizowano również **kaplicę**, nad którą opiekę duszpasterską sprawują księża z parafii św. Mikołaja w Żarnowie. **Niedzielną Msza święta odbywa się o godz. 14.00**. Dyrektorem DPS-u jest Renata Konecka, główną księgową - Grażyna Mamrot, a kierownikiem działu terapeutyczno-opiekuńczego - Marzena Grzezińska. W DPS-ie aktywnie działa samorząd mieszkańców. Warto podkreślić, iż Gimnazjum im. 25 pułku piechoty Armii Krajowej w Żarnowie podjęło inicjatywę organizowania życia kulturalnego w nowej placówce. Już kilkakrotnie młodzież prezentowała pensjonariuszom występy artystyczne. Podobne działania realizuje Gimnazjum im. Stanisława Małachowskiego w Białaczowie.

Dzięki powstaniu nowoczesnego Domu Pomocy Społecznej w Niemojowicach, Nasza Gmina została w sposób szczególny wyróżniona. Jednocześnie stała się o wiele bardziej rozpoznawalna w regionie i w kraju. Bez wątpienia, obiekt jest jedną z **najpiękniejszych wizytówek** nie tylko Gminy Żarnów, powiatu opoczyńskiego, ale i całego województwa łódzkiego.

Indywidualizacja nauczania w szkołach podstawowych

W 2012 roku radni Rady Gminy w Żarnowie - na wniosek wójta - przyjęli uchwałę w sprawie zatwierdzenia do realizacji projektu **„Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III w Gminie Żarnów”** w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Projekt jest prowadzony **od 1 września 2012 do 31 sierpnia 2013 roku**. Łączna kwota projektu finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) i dotacji krajowej wynosi prawie **89 tys. zł**. W ramach projektu realizowane są zajęcia dodatkowe **w szkołach podstawowych w Żarnowie i Klewie**, będące kontynuacją pracy z uczniem w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych. Są to m.in. zajęcia dla dzieci z trudnościami w czytaniu i pisaniu, w tym także zagrożonych ryzykiem dysleksji, ale także zajęcia dla dzieci z trudnościami w zdobywaniu umiejętności matematycznych. Ponadto prowadzone są zajęcia socjoterapeutyczne i psychoedukacyjne, a także rozwijające zainteresowania artystyczne i przede wszystkim - wspomagające wszechstronny rozwój uczniów uzdolnionych, zwłaszcza w dziedzinach matematyczno - przyrodniczych.

W ramach tego projektu systemowego możliwe jest **doposażenie** bazy dydaktycznej w **materiały, pomoce dydaktyczne i sprzęt edukacyjny** (np. teatrzyk, kukielki, gry, rzutnik, artykuły plastyczne, gry edukacyjne, duże liczydła, glottodywaniki, kostki piankowe do nauki liczenia, tablice edukacyjne i inne pomoce).

Zostało zakupione również specjalistyczne **oprogramowanie komputerowe**, pakiety do diagnozowania i korygowania dysfunkcji i dysharmonii rozwojowych dzieci, takich jak dysleksja, dosyć częsta w Naszej Gminie. Obsługę merytoryczną, finansową i administracyjną gmina zapewnia w ramach środków własnych.

Remonty i naprawy dróg gruntowych w 2012 roku

W 2012 roku Gmina Żarnów zakupiła **kruszywo drogowe** w ilości około **1.900 ton** za kwotę **ok. 99 tys. zł** brutto. Taka ilość tego wartościowego materiału drogowego, kupowanego zgodnie z przetargiem w kopalniach kieleckich, okazała się jednak niewystarczająca, w stosunku do potrzeb. Bo tych w gminie jest bardzo wiele, a jeszcze więcej oczekiwani mieszkańcy. Niemniej jednak, tak jak w poprzednim 2011 roku, udało się bardzo dużo w Naszej Gminie na drogach gruntowych zrobić. Tym samym naprawiono wiele odcinków **zniszczonych gruntowych dróg gminnych**.

W styczniu 2012 roku rozwieziono prawie 55 ton na drogi gminne w Klewie, a transport ponad 180 ton zgromadzono na dawnym placu Spółdzielni Kótek Rolniczych przy ulicy Źródlanej i Topolowej w Żarnowie. Ten materiał później sukcesywnie rozwieziono po drogach gminnych: Topolice - Odrowąż (48 ton), Dłużniewice (16 ton), Topolice - Stacja Paliw „Troja” (64 ton), Niemojowice (24 ton), Adamów (16 ton). W marcu 2012 roku dowieziono 85,5 ton kruszywa na drogę we wsi Jasion, 70,5 ton na drogi w Zdyszewicach, 80 ton w Skórkowicach (w tym wieś Skórkowice - 40 ton, Poręba - 20 ton, Skumros - 20 ton), ponad 42 tony trafiło do Malkowa, a prawie 21 ton na drogi w Sielcu. W kwietniu zorganizowano transport 21,7 ton na drogi gruntowe we wsi Młynek, ponad 22 tony trafiło do Niemojowic, prawie 28 ton do Soczówek, ponad 50 ton do Klewa i 22 tony na teren wsi Widuch.

W maju modernizowano drogę w Dłużniewicach, wzdłuż torów CMK. Wykorzystano na tę pracę ponad 24 tony kruszywa drogowego. 70 ton przeznaczono na odbudowę drogi w Skórkowicach, na tzw. „Jęcznik” do Klewa od drogi powiatowej Żarnów - Skórkowice. Prawie 23 tony przeznaczono na drogę we wsi Ławki, 22 tony dowieziono do Soczówek, a 66 ton trafiło do Miedznej Murowanej, na uzupełnienie nawierzchni ulic Ogrodowej, Wysokiej i Brzozowej. Największa ilość kruszywa (225 ton) trafiła do Żarnowa, na plac po byłym SKR i plac targowy, skąd była sukcesywnie rozwożona w najbardziej potrzebne rejony gminy. W końcu maja dowieziono kolejne transporty kruszywa do Miedznej Murowanej (44 tony) i Żarnowa (217 ton). W czerwcu transport kruszywa dotarł ponownie do Żarnowa (195 ton), Skórkowic (43 tony), Bronowa (67 ton) i ponownie do Żarnowa (22 tony). Na teren wsi Klew kruszywo zostało ponownie rozwiezione w lipcu (20 ton) i październiku (24 tony). Na ulicę Złotą w Miedznej Murowanej kruszywo (22 tony) dowieziono w listopadzie. Pod koniec roku ostatni transport kruszyw drogowych dotarł do Żarnowa (109 ton), skąd przewieziono go m.in. do Dłużniewic (40 ton) i na teren wsi Jasion (40 ton).

W kwietniu 2012 roku w kilkunastu sołectwach gminy były wykonywane **usługi tzw. równiarką**. Pojawiła się ona wówczas w Malkowie, Soczówkach, Wierzchowisku, Paszkowicach, Bronowie, Sielcu, Porębie, Skórkowicach, Klewie, Dąbiu, Siedlowie, Ławkach, Zdyszewicach i Żarnowie. W czerwcu wykonywano naprawę drogi prowadzącej z Miedznej Murowanej do Żelazowic, w gminie Białaczków. Użyto do niej prawie 157 ton pozyskanych żużli paleniskowych, tzw. szlaki. Takim samym materiałem uzupełniono ubytki w drodze na terenie wsi Poręba k. Skórkowic.

Do naprawy dróg użyto również **rumoszu skalnego**, pochodzącego z żarnowskich kamieniołomów piaskowca. 80 ton rumoszu skierowano na drogę Myślębórz - Pilichowice (na tzw. „Pustki”), a 48 ton na drogę we wsi Nadole, prowadzącą do żarnowskich łąk. Naprawiano również drogi i gminne place innym **mieszanym materiałem**, pochodzącym z tzw. podbudowy drogi powiatowej Marcinków - Tomaszów. Użyto go do wyrównywania dużego placu przy świetlicy wiejskiej w Trojanowicach, a także do różnej naprawy ul. Ogrodowej w Miedznej Murowanej. Ścisłe współpracując z Zarządem Dróg Powiatowych w Opocznie dokonano niewielkich, choć bardzo koniecznych napraw nawierzchni drogowych masą asfaltową w wielu miejscach, m.in. na drodze Myślębórz - Widuch, w Niemojowicach, Nadolu, Straszowej Woli, a także na osiedlu Bartoszewicza i ulicy Źródlanej w Żarnowie. Naprawiano również drogi gruntowe pokruszonymi **plytkami klinkierowymi**, pozyskiwanymi z zakładów ceramicznych w Wielkiej Woli. Ponad 201 ton użyto na drodze od wsi Straszowa Wola do lasu „Sikorszczyzna”, 160 ton na drogę w Miedznej Murowanej (ulica Słoneczna), 20 ton w Żarnowie (ulica Krótka). 18 ton tego materiału przeznaczono na naprawę jednej z krótszych dróg w miejscowości Sielec, a 20 ton rozwieziono w Paszkowicach.

Wzdłuż kilku odcinków dróg gminnych wykopano rowy odwadniające. Nowe ich odcinki powstały w Malkowie, Dłużniewicach, we wsi Widuch i w Żarnowie, obok zmodernizowanego placu zabaw, przy ulicy Topolowej. Nad rowami instalowano również przepusty z kręgów lub płyt betonowych. Powstały one w Topolicach, Miedznej Murowanej (obok Wiejskiego Domu Kultury), Malkowie i Niemojowicach. W miejscowościach Pilichowice i Adamów postawiono **nowe przystanki**, z myślą o uczniach żarnowskich szkół, oczekujących na przyjazd autobusów szkolnych. Niestety, wielki wysiłek **gminnych służb komunalnych** rzadko jest zauważany i doceniany przez mieszkańców. Należą im się słowa wielkiego uznania za intensywną pracę. Serdecznie im dziękujemy za pracę przy odnowie dróg w gminie...

Zmodernizowany plac zabaw dla dzieci w Żarnowie

Przed wielu laty powstał **plac zabaw w Żarnowie**. Zlokalizowano go na gminnej działce przy ulicy Topolowej. Mimo, iż zbudowano go dość daleko od szkoły i od centrum naszej gminnej miejscowości, na początku bardzo dobrze spełniał swoje funkcje. Choć nie znajdowało się na tym placu zbyt wiele atrakcji, to jednak zabawa tam przysparzała dzieciom wiele radości. Upływ czasu oraz częste wizyty wandalów zrobiły jednak swoje. Większość znajdujących się tam urządzeń została doszczętnie zdewastowana, a ogrodzenie całkowicie zniszczone. Tak potraktowano społeczne mienie, stworzone przed laty dla dzieci z pieniędzy wszystkich podatników. Niestety, w ostatnich latach całość sprawiała bardzo przygnębiający widok.

Powstał projekt przebudowy placu zabaw w Żarnowie. Był on częścią większego zadania inwestycyjnego **„Poprawa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej w Gminie Żarnów”**, dotowanego ze środków zewnętrznych w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013. Projekt przewidywał realizację czterech niewielkich zadań inwestycyjnych: **budowę dwóch boisk wielofunkcyjnych w Żarnowie o nawierzchni bitumicznej** (przy gimnazjum i na placu targowym) **oraz dwóch placów zabaw**. W ramach projektu, modernizacji poddany został plac zabaw przy ul. Topolowej w Żarnowie i powstało nowe, bardzo atrakcyjne miejsce do zabaw dla dzieci w Zdyszewicach. Całkowity koszt całej operacji (czyli czterech zadań inwestycyjnych) wyniósł **ok. 317,5 tys. zł**, a wartość przyznanej pomocy to **ok. 130,1 tys. zł**. Pozostała część, czyli **ok. 187,4 tys. zł** to środki własne gminy Żarnów, traktowane jako tzw. „wkład własny” do inwestycji. Dwa place zabaw kosztowały gminę **105,7 tys. zł**, w tym sama przebudowa placu zabaw w Żarnowie - **57,7 tys. zł**. Obydwa inwestycyjne przedsięwzięcia dla najmłodszych dzieci bardzo sprawnie zrealizowała firma KDBUD Krzysztofa Dychały, mająca swoją siedzibę w miejscowości Piotrowo Zagościnniec (gmina Łagów, woj. świętokrzyskie).

Początkowe prace polegały na rozebraniu starego i bardzo zniszczonego ogrodzenia z siatki stalowej. Później podjęto się wykonywania tzw. koryta w gruncie na głębokości ok. 20 cm i położenia podbudowy z kruszywa łamanego na powierzchni ok. 350 m². Po ułożeniu tzw. geowłókniny i zagęszczeniu warstwy odsączającej, ułożono **chodniki** z płyt betonowych 35 x 35 cm na podsypce cementowo-piaskowej na powierzchni ok. 230 m² (wraz z obrzeżami). Potem przystąpiono do **montażu zabawek i urządzeń rekreacyjnych dla dzieci**.

Zdemontowano te zniszczone i instalowano nowe, spełniające wszelkie **standardy i atesty bezpieczeństwa**. Powstała piaskownica, dwa bujaki sprężynowe, jeden bujak dwuosobowy, huśtawka wahadłowa, drążek potrójny, urządzenie „ślalom”, równoważnia, siedzisko typu „pampers”, a także przepłotnia „komin”. Dotychczasowe drewniane urządzenia dla dzieci zostały przez pracowników gminy gruntownie **wyremontowane**, uszkodzone elementy zostały wymienione na nowe (zjeżdżalnie, mostek - pochylnia, mostek wiszący, wieże, przepłotnia). Całość została estetycznie ogrodzona (ze środków własnych) przez pracowników gminy, plac zabaw sąsiaduje bowiem z terenami upraw rolnych i zabudowaniami mieszkalnymi. Zainstalowano ławki i kosze na śmieci. Plac stanowi swobodną i bezpieczną **przestrzeń zabawy dla dzieci i starszych**. Gmina planuje montaż dodatkowych urządzeń i ławek (jeśli środki na to pozwolą), bo takie jest społeczne zapotrzebowanie. Miejmy nadzieję, iż przebudowany i zmodernizowany plac zabaw dla dzieci w Żarnowie, będzie przez użytkowników w sposób należyty szanowany i nie będzie celem ataków wandalów.

Budowa placu zabaw dla dzieci w Zdyszewicach

W 2012 roku wybudowano od podstaw **plac zabaw dla dzieci w Zdyszewicach**. Na zlecenie władz samorządowych gminy zrealizowała go **Firma Usługowo-Budowlana KDBUD**, której właścicielem jest Krzysztof Dychała. Firma ma swoją siedzibę w miejscowości Piotrowo Zagościniec (gmina Łagów, województwo świętokrzyskie). KDBUD był również wykonawcą przebudowy placu zabaw przy ulicy Topolowej w Żarnowie (o czym piszemy na stronie 6). Obydwie inwestycje dla najmłodszych kosztowały **105,7 tys. zł**, w tym sam plac zabaw w Zdyszewicach **ok. 48 tys. zł**. Gmina skorzystała ze środków zewnętrznych, w znacznej części pieniądze na ten cel pochodziły bowiem ze źródeł unijnych - z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Plac zabaw w Zdyszewicach jest zlokalizowany na **dawnym placu szkolnym**, na działce nr 520. Teren tej ważnej dla najmłodszych inwestycji ma kształt prostokąta o wymiarach **10,5 x 16 m** (ogólna powierzchnia - **ok. 170 m²**), którego dłuższe boki ustawione są w kierunku wschód - zachód. Plac zabaw stanowi **bezpieczną przestrzeń dla dzieci** w różnym wieku. Dla starszych użytkowników przewidziano zestaw wielofunkcyjny „Wisus” ze zjeżdżalnią, wieżą i pomostem wiszącym, tzw. przepłotniami i drabinką (wymary tego urządzenia to 9,2 x 5,5 m, a wysokość 3,3 m). Dla młodszych dzieci zaprojektowano dwa bujaki sprężynowe „Hipopotam” i „Słoń” oraz huśtawkę wahadłową „Konik galopek”. Wszystkie urządzenia zostały zamontowane zgodnie z zaleceniami producenta - z zachowaniem wszelkich parametrów bezpieczeństwa. Zaprojektowano **strefę zabawy** w formie swobodnej przestrzeni piaskowej, na solidnej podbudowie z kruszywa łamanego i tzw. geowłókninie. Piasek amortyzuje ewentualny upadek dziecka w trakcie zabawy, jest surowcem naturalnym i przyjaznym. Strefa zabawy zajmuje **86 m²** powierzchni.

Ściąg komunikacyjny pieszy o ogólnej powierzchni ok. 30 m² jest wykonany z płytek betonowych koloru piaskowego o wymiarach 35 x 35 cm. Strefę zabawy dzieci od nawierzchni piaskowej oddzielono symbolicznie od strefy komunikacyjno - wypoczynkowej pasem płytek koloru czerwonego. Całość uzupełnia **teren zielony z nasadzeniami** na powierzchni **55 m²**. Dobór roślin został dostosowany do charakteru obiektu oraz warunków siedliskowych. Szczególną uwagę zwrócono na bezpieczeństwo najmłodszych użytkowników, unikając roślin trujących, kłujących, miododajnych, uczulających i wydzielających intensywne olejki eteryczne. Szata roślinna pełni funkcję estetyczną i parawanową, chroniącą obiekt od niekorzystnych warunków zewnętrznych. Kompozycje roślinne mają stymulować rozwój dziecka, poprzez barwne kwitnienie i owocowanie, odzwierciedlające zmienność pór roku.

Łącznie posadzono na terenie obiektu **83 szt. roślin** - 10 sosen górskich, 46 szt. pięciornika krzewiastego, 3 szt. jarząbka pospolitego, 10 szt. tawuły japońskiej i 14 szt. roślin o zagadkowej nazwie śnieguliczka Chenaulta. Wokół roślin znajduje się kora iglasta, utrzymująca wilgoć wokół krzewów. Na terenie placu zabaw znajduje się kilka **elementów małej architektury** - trzy ławki mocowane do utwardzonego podłoża, kosz uliczny - parkowy oraz tablica informacyjna z regulaminem korzystania z tego obiektu. Nowy obiekt wszystkim bardzo się podoba. Mijemy nadzieję, iż społeczność Zdyszewic oraz okolicznych miejscowości, wspólnie będzie dbać o społeczne miejsce i szanować to, co zostało zbudowane dla najmłodszych i ich rodziców.

Wokół placu zabaw zamontowano nowoczesne **ogrodzenie panelowe** ze stali ocynkowanej, obecnie często stosowane w różnych obiektach użyteczności publicznej. Wzdłuż drogi oraz granicy działki od strony zachodniej ma ono wysokość 1,5 m, a wokół placu zabaw - 1 m. Łączna długość ogrodzenia wynosi prawie **90 metrów**. Dodatkowo zainstalowano bramę panelową dwuskrzydłową o szerokości 3,5 m oraz dwie furtki o szerokości 1 m na plac szkolny i plac zabaw. Niestety, w sąsiedztwie placu zabaw znajduje się nieużytkowany od wielu lat budynek byłej Szkoły Podstawowej w Zdyszewicach, który wyjątkowo szpeci otoczenie. Została podjęta decyzja o rozbiórce tego starego i zniszczonego obiektu.

Nowe nazwy ulic w Żarnowie

Mimo, iż Żarnów w XIX wieku został pozbawiony praw miejskich, to jednak ma charakter okazałego (choć niestety, ciągle nieco zaniedbanego) miasteczka, w którym znajduje się **wiele ulic i placów**. Położenie miejscowości na skrzyżowaniu ważnych dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych, a także rozwój budownictwa jednorodzinne, sprawiły, iż w ostatnich latach pojawiły się **nowe nazwy ulic**. Nadszedł kolejny czas, by niektóre bezimienne drogi w Żarnowie, przy których budowane są domy, zyskały miano ulic, którym należało nadać nazwy. Na wniosek wójta, Rada Gminy w Żarnowie przyjęła uchwałę, w wyniku której zostały nadane nazwy sześciu nowym ulicom. Uchwalenie tego aktu prawa miejscowego zostało poprzedzone **konsultacjami społecznymi**, przeprowadzonymi z mieszkańcami w remizie OSP.

Nowa droga asfaltowa koło cmentarza, prowadząca z Żarnowa w kierunku wsi Paszkowice, to od niedawna **ul. Górnicza**. Ten drogowy trakt zawsze prowadził licznych w Żarnowie górników do szybów, szybków i hałd górnicych, których pozostałości znajdują się jeszcze w rejonie Paszkowic, Nowej Góry i okolicznych miejscowości. Nazwa upamiętnia górników, którzy przez setki lat przemieszczały się tędy do pracy.

Droga gruntowa prowadząca od ul. Powstańców Wielkopolskich w kierunku na północ zyskała miano **ul. Wiatrakowej**. W najbliższym rejonie znajdował się bardzo znany w całym regionie drewniany wiatrak - koźlak. Niestety, przed kilkunastu laty został on ostatecznie rozebrany. Nazwa nowej ulicy upamiętnia ten historyczny fakt.

Gminną drogę gruntową, równoległą do ul. Szerokiej, na południe od Żarnowa (od strony Lasu Sieleckiego), na wniosek tamtejszych mieszkańców nazwano **ul. Spacerową**. Główny dojazd do tej ulicy znajduje się od ulicy Przedborskiej. Rejon ten znany jest mieszkańcom Żarnowa jako „Kantoria”, czyli dawny historyczny teren miejski, którego właścicielami przed wiekami byli kantorzy sandomierscy.

Utwardzona betonowymi trylinkami droga gminna, prowadząca do oczyszczalni ścieków w Żarnowie, obok cmentarza cholerycznego (gdzie jeszcze w XIX wieku stał drewniany kościół św. Otylii), zyskała nazwę **ul. Składowej**. W tym rejonie Żarnowa nikt nie mieszka, choć znajdują się tam budynki produkcyjne, magazynowe i składowe, którymi przed laty administrowała Gminna Spółdzielnia „Sch” w Żarnowie.

Drogę gruntową usytuowaną na obrzeżach Żarnowa od strony drogi, wiodącej do Kielc (od ul. 17-go stycznia), prowadzącą w kierunku Sieleckiej Góry (najwyższego wzniesienia w gminie - 285,6 m n.p.m.), nazwano **ul. Sielecką**.

Z kolei droga gruntowa, do której dojazd znajduje się tylko od strony ulicy Sieleckiej (za starym budynkiem Urzędu Gminy przy ul. 17-go stycznia) w ostatnim czasie zyskała miano **ul. Krótkiej**. Jest to teraz najkrótsza uliczka w Żarnowie.

Do tej pory w Żarnowie znajdowały się następujące ulice i place: **plac Marszałka Józefa Piłsudskiego, plac 900-lecia, ul. Szeroka, ul. Konecka, ul. Powstańców Wielkopolskich, ul. 17-go stycznia, ul. Cicha, ul. Przedborska, ul. Polna, ul. Wolności, ul. Piotrkowska, ul. Opoczyńska, Osiedle Bartoszewicza, ul. Leśna, ul. Wesola, ul. Zielona, ul. Topolowa, ul. Źródłana, ul. Targowa, ul. Strażacka i ul. Szkolna**. Od niedawna pojawiły się nowe nazwy ulic: **ul. Górnicza, ul. Wiatrakowa, ul. Spacerowa, ul. Składowa, ul. Sielecka i ul. Krótka**. Reasumując, należy zatem stwierdzić, że w Żarnowie znajduje się aż **27 ulic i placów**. Czy nie nadszedł już właściwy czas, by wystąpić o przywrócenie praw miejskich dla stolicy Naszej Gminy. Przypomnijmy, iż Żarnów prawa miejskie posiadał w latach 1360 - 1869.

Klub młodzieżowy OSP w Żarnowie

Z inicjatywy władz samorządowych gminy i prezesa jednostki OSP w Żarnowie Ryszarda Jakubowskiego w miejscowej remizie stworzono **klub dla młodzieży**. Po likwidacji posterunku energetycznego, który od lat miał w remizie swoją siedzibę, przystąpiono do **modernizacji** opuszczonych i częściowo zniszczonych pomieszczeń. Przeprowadzono tam kapitalny remont i oddano ten obiekt młodym strażakom i sympatykom OSP. Pracownicy gminy zburzyli ściany działowe, położyli płytki i panele ścienne. Całość została pomalowana. Stworzono dużą salę, gdzie przeniesiono **stół bilardowy** i umieszczono tzw. **trambambule**, grę określaną mianem **futbolu stołowego** lub „**piłkarzykami**”. W obiekcie jest łazienka i korytarz. Wejście do klubu jest od strony **ul. Strażackiej**. Miejsce cieszy się dużą popularnością wśród młodzieży.

Boisko asfaltowe przy Gimnazjum w Żarnowie

W 2012 roku zakończono kolejny etap zagospodarowania placu szkolnego przy Gimnazjum w Żarnowie. Oprócz „Orlika” (o którym piszemy na stronie 4) wybudowano także **wielofunkcyjne boisko o nawierzchni bitumicznej do gry w piłkę nożną, siatkową i koszykową**. Do tej pory teren wokół szkoły przy ulicy Polnej był niezagospodarowany. Gimnazjalny parking w różnych porach dnia pełnił wszystkie funkcje (miejsca spotkań, zbiórek, gier zespołowych), co z uwagi na fakt parkowania tam licznych pojazdów, było dość niebezpieczne. Dwa wyboiste boiska trawiaty (z których z jednego stworzono później „Orlika”) nie spełniały oczekiwań miłośników sportu i zupełnie nie przystawały do realiów XXI wieku. Liczni goście dziwili się, że w samej stolicy gminy jest taka **słaba baza sportowa**. Postanowiono to zmienić, budując **dwa boiska asfaltowe**. Jedno z nich powstało na placu targowym (o czym w artykule na stronie 9), a drugie - obok żarnowskiego gimnazjum.

Próby wybudowania boisk podejmowane były już w połowie 2011 roku. Wówczas przygotowano komplet dokumentów i ogłoszono **przetarg**. Wystartowało w nim kilkanaście podmiotów gospodarczych z całego kraju. Na początku 2012 roku został on rozstrzygnięty. Wygrała go firma Speed Sport Sp. z o.o. z Warszawy.

Niestety, z zupełnie niezrozumiałych przyczyn, właściciele firmy zrezygnowali z wykonywania zadania. Oferta warszawskiej firmy została unieważniona. Dokonano zatem ponownego wyboru złożonych w przetargu ofert. W wyniku tych prac wyłoniono wreszcie wykonawcę, którym zostało **Przedsiębiorstwo Robót Drogowych PEUK S.A. w Piotrkowie Trybunalskim**. Warto wspomnieć, iż piotrkowski PEUK jest bardzo znaną w Żarnowie firmą, gdyż przez wiele lat był dzierżawcą jednego z miejscowych kamieniołomów piaskowca, należących do gminy.

I tak piotrkowska firma wybudowała w Żarnowie dwa boiska o nawierzchni bitumicznej. **Boisko asfaltowe do piłki nożnej, siatkowej i koszykowej** na placu szkolnym ma powierzchnię **1196 m²** i wymiary **46 x 26 m** (pole gry 44 x 24 m). Wokół boiska zaplanowano tzw. wybieg - po 1 m z każdej ze stron. Powierzchnia samego boiska ma **1056 m²**. Zostało ono wyposażone w niezbędną infrastrukturę, tj. kosze, słupki do siatkówki i koszykówki (zamontowane w tulejach) oraz przede wszystkim bramki, które zostały zakupione z innych środków. Część elementów wyposażenia, m.in. słupki do siatkówki, instalowane na środku boiska - jest przechowywana w magazynach szkolnych. Oczywiście przed położeniem asfaltu, wykonano wszystkie zaplanowane prace przygotowawcze. Wykorytowano głęboko całą nawierzchnię boiska, **wywieziono prawie 240 m³ ziemi**, wykonano warstwy podsypkowe zagęszczane w sposób mechaniczny, a także podbudowę z kruszyw łamanych. Na końcu położono warstwę ścieralną z mieszanki mineralno-bitumicznych o grubości 4 cm. Ta warstwa ścierana jest z tzw. asfaltobetonu, dzięki któremu uzyskuje się równą i gładką nawierzchnię. Linie na boisku pomalowali pracownicy gminy.

Budowa tego typu obiektów nie jest tania. Warto jednak je budować, bo można uzyskać znaczące **dofinansowanie ze środków europejskich**. Ostateczny koszt budowy boiska (nie licząc dokumentacji technicznej, nadzoru i innych wydatków) wyniósł **ok. 101 tys. zł**. Część tych środków pochodziło ze źródeł zewnętrznych - z **Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich**. Prace prowadzone przez firmę PEUK z Piotrkowa Trybunalskiego, budziły duże zainteresowanie uczniów żarnowskich szkół i mieszkańców. Powstał nowy i bardzo ważny dla uczniów obiekt, który jest nie tylko wielofunkcyjnym boiskiem, ale m.in. placem apelowym, miejscem zbiórek, imprez rekreacyjnych i... koniecznym miejscem potencjalnej ewakuacji uczniów w wypadku jakiegokolwiek zagrożenia. **Przestrzeń publiczną** wokół gimnazjum uległa wreszcie ostatecznemu uporządkowaniu i bardzo się wszystkim podoba.

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Żarnowie

Z wielką radością informujemy czytelników, iż w 2012 roku została utworzona nowa jednostka organizacyjna w Gminie Żarnów i nowe miejsca pracy. Są to **Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ)** w Żarnowie, placówka dla dorosłych osób niepełnosprawnych, których u nas jest bardzo wielu. WTZ to samodzielna placówka, mająca na celu stwarzanie osobom z niepełnosprawnością możliwości uczestniczenia w rehabilitacji społecznej i zawodowej. Utworzenie żarnowskich warsztatów było realizacją planów wójta Krzysztofa Nawrockiego, ale także radnych powiatu - wicestarosty Marcina Baranowskiego i członka Zarządu Powiatu Bogdana Kubiszewskiego. Cała trójka już w poprzedniej kadencji podejmowała działania, by doprowadzić do ich uruchomienia. Marzyli o tym również członkowie **Stowarzyszenia Rodziców i Opiekunów Osób Niepełnosprawnych w Żarnowie**, którym przewodzi Elżbieta Bakalarz, emerytowana nauczycielka pedagogiki specjalnej Szkoły Podstawowej w Żarnowie (już w 2001 roku była współzałożycielką tego stowarzyszenia, m.in. wraz ze swym mężem ś.p. Gustawem Bakalarzem). I wreszcie marzenia stały się rzeczywistością. Skuteczny lobbying i podjęte działania zyskały akceptację radnych i zaowocowały **zakupem** dużego budynku jednorodzinnego w Żarnowie, przy ulicy Przedborskiej 12. Jednocześnie zgłoszono w **Starostwie Powiatowym i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opcznie** potrzebę uruchomienia tak ważnej jednostki. Spotkało się to z aprobatą władz powiatu. Do tej pory WTZ-y funkcjonowały tylko w Opcznie i Drzewicy, a nasza placówka jest trzecią na terenie powiatu.

Gmina otrzymała zapewnienie znaczącej dotacji z **Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON)**, jeśli w porę podejmie inicjatywę budowy i zorganizowania WTZ-ów. I tak się stało. Po zabezpieczeniu środków, zakupie budynku wraz z działką, wykonaniu dokumentacji technicznej i rozstrzygnięciu przetargu, przystąpiono do budowy. Zadanie realizował **Zakład Remontowo-Budowlany Jana Śliwińskiego z Kielc**, który zaangażował jako podwykonawców **przedsiębiorców z Naszej Gminy**. Dzięki pracy miejscowych specjalistów od budownictwa, obiekt został oddany do użytku w końcu 2012 roku. Pozostało jeszcze wiele prac, które będą realizowane w późniejszym czasie. Uroczystą inaugurację Warsztatów Terapii Zajęciowej w Żarnowie zorganizowano **27 grudnia 2012 roku** w Gimnazjum im. 25 pułku piechoty AK, gdzie początkowo właśnie tam, a potem w Domu Kultury w Żarnowie odbywały się zajęcia o charakterze integracyjnym.

Później jednak nastąpiła przeprowadzka do właściwego obiektu. Na codzienne zajęcia w warsztatach uczęszcza **25 osób**. Wszyscy posiadają orzeczenia o niepełnosprawności wraz ze wskazaniem do terapii zajęciowej. Pełniącą obowiązki kierownika WTZ-ów jest Anna Ślęzak. W warsztatach zatrudniono **pięciu instruktorów terapii zajęciowej**, posiadających niezbędne kwalifikacje (studium terapii zajęciowej). Rehabilitację wspomagają **psycholog i fizjoterapeuta**, a także **pracownik obsługi**. W warsztatach zorganizowano pracownie: gospodarstwa domowego, plastyczno-rękodzielniczą, techniczno-stolarską, komputerowo-poligraficzną oraz artystyczną. Budynek, w którym powstały warsztaty, kupiony został przez gminę za **ok. 185,7 tys.** (wraz z atrakcyjną działką, przylegającą do placu szkolnego). Koszt przystosowania tego obiektu na potrzeby placówki wyniósł **457,8 tys. zł**, w tym **265,1 tys. zł** finansowane przez PFRON, a **192,7 tys. zł** ze środków własnych. Z tej kwoty **ok. 341,4 tys. zł** to wynagrodzenie wykonawcy, a **98,9 tys. zł** to koszt wyposażenia, które dostarczyła firma „Budmar” Marcina Stawiarskiego z Kawęczyna. Gmina poniosła również koszty dokumentacji i nadzoru. Łączny koszt inwestycji wyniósł zatem **643,5 tys. zł**. Bardzo cieszymy się z powstania WTZ-ów w Żarnowie, o których działaniu będziemy zapewne informować na łamach naszego pisma...

Z kart bogatej historii wsi Chelsty

Z uwagi na fakt, iż na stronach 15 i 18 naszego pisma znajduje się opis pacyfikacji i rocznicowych, patriotycznych uroczystości w Chelstach, prezentujemy treści dotyczące historii tej zasłużonej dla regionu wsi. **Chelsty** to stara historyczna wieś o wielowiekowej historii, należąca do gminy Żarnów. Mieszka w niej 126 osób. Wielu z nas intryguje niespotykana w naszym regionie i oryginalna nazwa wsi. Według słowników etymologicznych, słowo „**Chelst**” to **szum fal morskich, szum wody**. Niektórzy badacze twierdzą, że nazwa pochodzi od „**chelstania**” koni, znajdujących się w zagrodzie czy stadninie. Jaka była właściwa przyczyna nazwania tak naszej wsi Chelsty, pewnie nie dowiemy się nigdy. I jedna i druga ewentualność mogła być prawdziwa. Z Chelst do rzeki Czarnej nie jest zbyt daleko, a hodowla koni na Ziemi Żarnowskiej była kiedyś bardzo rozpowszechniona. Obecnie w Polsce znajdują się **trzy miejscowości o nazwie Chelsty**. Obok tej naszej, druga wieś o takiej nazwie znajduje się w gminie Różan (pow. makowski, woj. mazowieckie), a trzecia w gminie Lidzbark Welski (pow. działowski, woj. warmińsko-mazurskie). W Polsce występuje również nazwa **Chelst**. Są dwie wsie, które tak się nazywają. Jedna znajduje się w gminie Siennica (pow. miński, woj. mazowieckie), a druga - w gminie Drawsko (pow. czarnkowsko-trzcianecki, woj. wielkopolskie). Ponadto dwie małe rzeki noszą również nazwę Chelst. Jedna z nich jest dopływem Łeby i znajduje się na Pobrzeżu Bałtyckim, a druga to potok górski, dopływ rzeki Skora na Dolnym Śląsku.

Chelsty były znane już w czasach **Jana Długosza** (1415-1480), który określał je mianem Chelsthy. W połowie XV wieku dziedzicem wsi był **Jan Zaklika Tarło** (1420-1466) ze Szczekarzewic herbu Topór (obecnie Tarłów, pow. opatowski). Dziedzic nosił tytuł krajczego koronnego (1447), a także był starostą w mieście Stryj (obok Lwowa). Gospodarstwa chłopskie (łany kmiecie) istniejące w Chelstach, musiały oddawać znaczącą dziesiątinę prebendzie turebskiej w Sandomierzu.

Jak wskazują spisy urzędowe z lat 1775 i 1789, Chelsty stanowiły własność podpułkownika wojsk koronnych, kalwina **Marcina Dołęgi**. W skład jego włości wchodziły również: Adamów, Marcinków, Machory, Mlynek, Myślubórz, Sulborowice i Wesola (późniejsza Tresta Wesola). Dziedzic tego rozległego majątku zajmował się w owym czasie głównie produkcją surówki wielkopiecowej. Godnym podkreślenia jest to, że nazwa wsi **Marcinków** pochodzi od imienia Dołęgi. Posiadał on „sześć dymów” fabrycznych w Młynku i cztery w Machorach. Okolice te obfitowały również w złoża rudy żelaznej i glinki ogniotrwalej. Kolejnymi właścicielami tych dóbr w latach trzydziestych XIX wieku była bardzo bogata **rodzina Fraenkłów**, znanych bankierów i przemysłowców warszawskich, pochodzenia żydowskiego.

W **1827 roku** w Chelstach znajdowało się 15 domów, zamieszkałych wówczas przez 136 włościan, a w **1880 roku** - 16 domów, w których żyło 108 mieszkańców. Na zmniejszenie liczby ludności wsi wpływ miały zapewne - liczne w XIX wieku - epidemie cholery, które dziesiątkowały mieszkańców. Duży wpływ na spadek liczby mieszkańców mogła mieć również **emigracja**, wielu młodych ludzi wyjeżdżało „za chlebem” do ośrodków przemysłowych na ziemiach polskich, albo nawet za granicę.

Chelsty zawsze należały do **powiatu opoczyńskiego**. W II połowie XIX wieku wieś wcielono do **gminy Machory**, która miała swą siedzibę w Marcinkowie. Gmina Machory była jedną z największych w regionie, w jej skład wchodziło bowiem aż 36 wsi: Adamów, Afryka, Antoniów, Brzezcie, Chelsty, Dąbie, Grębenice, Jasion, Justynów, Kamieniec, Klew, Klew A, Ławki, Machory, Malenie, Maleniec, Marcinków, Mlynek, Myślubórz, Nowa Góra, Papiernia, Poręba, Ruszenice, Ruszenice A, Siedłów, Sielc, Siucice, Siucice kol., Skórkowice, Sulborowice, Tama, Tomaszów, Widuch, Wolica, Zawada i Zdzieszewice. W 1954 roku nastąpiła reorganizacja administracji i **zniesienie gmin**. W latach 1954-1972 funkcjonowała **gromada Marcinków**, a w jej skład weszły Marcinków, Chelsty, Siedłów, Antoniów, Myślubórz, Tomaszów, Kamieniec i Malenie. W 1959 roku gromadę Marcinków powiększono o wieś Widuch i osadę Wójtówka Dębiny (ze zniesionej gromady Ruszenice), a w 1961 roku do gromady Marcinków przyłączono wsie Machory, Cegielnia, Maleniec, Jasion, Tama i Adamów oraz tereny byłego folwarku Machory (ze zniesionej gromady Machory).

Przez szereg lat Chelsty słynęły z prężnej **jednostki OSP** (o której pisaliśmy już w NICOLAUS-ie), a także ze znakomicie prowadzonej **szkoły powszechnej**, przemianowanej później na **szkołę podstawową**. Oświata w Chelstach ma bardzo długą historię, która koniecznie wymaga szczegółowego zbadania. Być może ktoś podejmie się napisania o tym pracy (chętnie ją opublikujemy). Już w **latach sześćdziesiątych XIX wieku** w Antoniowie założono szkołę, którą później przeniesiono do Chelst. Istniała ona nieprzerwanie aż do 2000 roku, kiedy została zlikwidowana z powodu małej ilości uczniów oraz niedostatecznych warunków lokalowych. Wielki rozkwit szkolnictwa na tym terenie nastąpił w **okresie międzywojennym**. W Chelstach istniała wówczas 5-oddziałowa szkoła powszechna, w której troje pedagogów uczyło 210 dzieci. Po II wojnie światowej istniała w Chelstach najpierw 7-klasowa, a potem 8-klasowa szkoła podstawowa, choć uczniów było coraz mniej. To było powodem, że w latach dziewięćdziesiątych zredukowano jej stopień organizacyjny do punktu filialnego Szkoły Podstawowej im. Juliana Bartoszewicza w Żarnowie, a później szkołę całkowicie **zlikwidowano**. Pozostały po niej jedynie piękne wspomnienia...

Nowe boisko na placu targowym w Żarnowie

Żarnowska „targowica” jest powszechnie znanym w całym regionie **miejszem handlu**. W każdy **poniedziałek** odbywa się tam **targ**, który ma wielowiekową tradycję. Przed laty handlowano na żarnowskim rynku, a od kilku dziesięcioleci - na specjalnie wydzielonym placu **przy ulicy Koneckiej**. W latach 90-tych teren ten został wyasfaltowany. Jednak z upływem czasu, nawierzchnia bitumiczna placu uległa poważnym zniszczeniom, co ciągle podkreślali mieszkańcy i uczestnicy targów. Zaczęto szukać pomysłu na to, by choć w części tę nawierzchnię poprawić. Z uwagi na fakt, że plac przy ulicy Koneckiej w Żarnowie zawsze był terenem spotkań młodzieży i miejscem uprawiania sportu, zdecydowano o wybudowaniu tam **boiska asfaltowego**. Tym samym podjęto ważne decyzje o poprawieniu infrastruktury sportowej i rekreacyjnej w gminie. W 2012 roku trwała budowa dwóch boisk piłkarskich w Żarnowie, z których jedno zlokalizowano na placu szkolnym (o czym piszemy na stronie 8), natomiast drugie na żarnowskim **placu targowym**. Na naszej „targowicy” powstał nowy i bardzo funkcjonalny obiekt sportowy, które będzie służył wszystkim. Znacznie powiększono miejsce, przeznaczone do handlu podczas targów w Żarnowie.

Boisko na placu targowym w Żarnowie zamierzano wybudować już w 2011 roku. Niestety, bezskutecznie. Firma Speed Sport Sp. z o.o. z Warszawy, która wygrała przetarg, zrezygnowała z realizacji zadania. Dokonano zatem ponownego wyboru wykonawcy, którym ostatecznie zostało **Przedsiębiorstwo Robót Drogowych PEUK S.A. w Piotrkowie Trybunalskim**. W 2012 roku ta firma budowała również boisko przy Gimnazjum im. 25 pułku piechoty Armii Krajowej w Żarnowie.

Boisko na naszej żarnowskiej „targowicy” jest nieco większe od tego, zlokalizowanego obok szkoły. I tak, w północnej części placu targowego powstało **boisko do piłki nożnej, siatkowej i koszykowej** o łącznej powierzchni **1344 m²**. Wymiary tego placu to **48 x 28 m**, a samo pole do gry ma wymiary 44 x 24 m. Powierzchnia samego boiska wynosi 1056 m². Boisko okalają tzw. wybiegi, po 2 m z każdej ze stron. Zostało wyposażone w niezbędną **infrastrukturę**, tj. bramki, kosze, słupki do siatkówki i koszykówki (zamontowane w tulejach). Technologia wykonania polegała na głębokim korytowaniu nawierzchni, wykonaniu warstwy odsączającej, położeniu podbudowy z kruszywa łamanego i warstwy ścieralnej z tzw. asfaltobetonu, w celu uzyskania równej i gładkiej nawierzchni. Miejsce to było wyjątkowo niestabilne, z uwagi na stałe pojawianie się wód gruntowych (prawdopodobnie kiedyś był tam staw). Teren bardzo trudno było zagęścić i przygotować pod asfalt. Zwiększyło to koszty inwestycji, bowiem skierowano tam znacznie większe dostawy kruszywa, niż pierwotnie planowano. Linie na boisku pomalowali pracownicy gminy.

Budowa tego obiektu kosztowała **98,6 tys. zł**, nie licząc kosztów dokumentacji technicznej, nadzoru i innych wydatków. Gmina skutecznie zabiegała o częściowe dofinansowanie inwestycji ze źródeł europejskich z **Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich**. Warto było budować ten obiekt i zagospodarowywać zniszczony plac targowy. Ważna przestrzeń publiczna w Żarnowie w dużej części została wreszcie uporządkowana i ciekawie zaadaptowana. Prawdziwy debiut boiska miał miejsce podczas kolejnej edycji **Dni Żarnowa**, organizowanych w dniach 1-2 września 2012 roku. To właśnie za nim (a nie jak do tej pory, przy samej ulicy Koneckiej) ulokowano scenę, a teren nowego asfaltowego placu był właściwym **miejszem zabawy i rekreacji** mieszkańców gminy, co ilustruje załączone obok zdjęcie.

Budowa kanalizacji w Niemojowicach Nowinach

Najbliższe okolice Żarnowa w 2012 roku były kolejnym miejscem, gdzie trwały intensywne prace kanalizacyjne. Obok wielkiej inwestycji Żarnów - Niemojowice (etap I), określanej przez urzędników mianem „dużej kanalizacji”, realizowane było **zadanie inwestycyjne w Niemojowicach Nowinach**, nazywane „małą kanalizacją”. Jeśli chodzi o długość całej sieci, to ta inwestycja była prawie pięciokrotnie mniejsza od tej dużej. Przypomnijmy, w wyniku realizacji sieci kanalizacyjnej Żarnów - Niemojowice powstało prawie 11 km sieci, natomiast kanalizacja w Niemojowicach Nowinach osiągnęła **łącną długość 2 km 260 m**. Projekt przewidywał budowę jednej **przepompowni ścieków** (obiekt inżynierski wyposażony w zespół urządzeń technicznych przeznaczonych do tłoczenia ścieków sanitarnych z poziomu niższego na wyższy). Budowa grawitacyjno - tłocznej kanalizacji sanitarnej w Niemojowicach była od dawna oczekiwana przez mieszkańców wsi, którzy w 2013 roku będą mieli możliwość podłączenia się do nowego kolektora (rurociągu) kanalizacyjnego. Będzie on odprowadzał ścieki do oczyszczalni przy ulicy Opoczyńskiej w Żarnowie.

Intensywne roboty trwały do końca 2012 roku. Inwestycja w Niemojowicach polegała na wybudowaniu prawie **2,26 km sieci kanalizacyjnej**, w tym ok. 0,8 km kanałów sieciowych grawitacyjnych o średnicy 200 mm, **ok. 0,6 km rurociągu tłocznego** o średnicy 110 mm oraz **ok. 0,9 km tzw. przykanalików** (250 m do granic nieruchomości i ok. 650 m od granicy do studzienki lub budynku). Całość jest zgodna z opracowaną dokumentacją techniczną. Władze gminy są zadowolone z jakości wykonanych prac.

Zakres robót przy każdej tego typu inwestycji jest bardzo zróżnicowany. Obejmuje on liczne **roboty przygotowawcze**, a potem **ziemne i montażowe**. Te ostatnie są najważniejsze, ich dobre wykonanie gwarantuje końcowy sukces. Wśród tych prac są m.in. zabezpieczenie wykopów przed osuwaniem się ziemi, odbiór techniczny wykopów, wykonanie przejść dla pieszych w postaci kładek, wykonanie oznakowania i ogrodzenia wykopów, wykonanie podłoża pod rury, odbiór techniczny podłoża, montaż rur, montaż rur ochronnych, wykonanie i odbiór techniczny tzw. obsypki, wykonanie izolacji studzienek, wykonanie inwentaryzacji powykonawczej, zasypianie i zagęszczenie wykopu z demontażem umocnień ścian wykopu, rozbiórkę nawierzchni przed przystąpieniem do prac oraz odtworzenie nawierzchni po robotach, przeprowadzenie pomiarów i badań wymaganych w specyfikacji technicznej i ostateczne tzw. odtworzenie terenu. Takie same roboty realizowano przy „dużej kanalizacji”.

W wyniku przetargu nieograniczonego, przeprowadzonego w maju 2012 roku, wybrano ofertę **Zakładu Instalacji Sanitarnych CO i Gazowych Jana Cedzyńskiego** z miejscowości **Zgórsko** (gmina Sitkówka Nowiny, powiat kielecki, województwo świętokrzyskie). Oferta okazała się najtańszą spośród kilku innych, które złożyły m.in. firma „Skanska” S.A. z Warszawy oraz przedsiębiorstwa z Końskich, Kielc, Bochni i Piotrkowa Trybunalskiego. Zakład Instalacji Sanitarnych CO i Gazowych Jana Cedzyńskiego za kwotę **prawie 700.000 zł** do końca listopada 2012 roku zobowiązał się wybudować sieć kanalizacyjną w Niemojowicach Nowinach oraz doprowadzić teren do pierwotnego stanu (umowa dotyczyła również naprawy i rekonstrukcji drogi, prowadzącej przez wieś). Prace zrealizowano w wyznaczonym przez gminę terminie, a mieszkańcy objęci projektem będą mogli przyłączać swoje domostwa do sieci kanalizacyjnej (prosimy o kontakt z Urzędem Gminy). Mamy nadzieję, iż wszyscy mieszkańcy Niemojowic Nowin z nowej sieci będą zadowoleni.

Wartość inwestycji wyniosła 700 tys. zł, jednak gmina w ostatnim okresie otrzymała częściowy zwrot kosztów z tytułu zwrotu podatku VAT na roboty kanalizacyjne. Według obowiązujących przepisów, gmina ma prawo do odliczenia podatku VAT w związku z budową infrastruktury kanalizacyjnej, jeżeli ta inwestycja będzie służyła wykonywaniu czynności opodatkowanych VAT. Ostatecznie kwota przekazana wykonawcy inwestycji wyniosła **prawie 570 tys. zł**, a z urzędu skarbowego gmina odzyskała kwotę ok. 130 tys. zł. Gmina poniosła również inne, drobne koszty, m.in. związane z koniecznością zabezpieczenia nadzoru inwestycji. Dodać należy, iż budowa „małej kanalizacji” była finansowana ze środków własnych naszego samorządu w wysokości **prawie 225 tys. zł** oraz z pożyczki (udzielonej na preferencyjnych zasadach) w wysokości **ok. 350 tys. zł**, tradycyjnie zaciągniętej w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.

Wierzymy, iż wkrótce (po ostatecznym doprowadzeniu energii elektrycznej do przepompowni) mieszkańcy tej części Niemojowic będą się cieszyć z przyłączenia swoich domostw do sieci kanalizacyjnej. Przewidujemy, iż zostanie zrealizowanych 25 przyłączy kanalizacyjnych, a ok. 100 osób w tej wsi będzie z naszej gminnej sieci korzystać. Sądymy, iż w wyniku tej inwestycji docelowo nastąpi osiągnięcie tzw. **efektu ekologicznego** w postaci umożliwienia odprowadzenia ścieków socjalno-bytowych w ilości **4380 m³ na rok** do oczyszczalni ścieków w Żarnowie.

Nowa droga asfaltowa z Żarnowa do Niemojowic

Niemojowice to jedno z 30 sołectw w gminie Żarnów. W ostatnim czasie wieś została szczególnie wyróżniona faktem wybudowania tam nowego i pięknego budynku Domu Pomocy Społecznej (o czym na stronie 5). Ta inwestycja sprawiła, iż władze gminy Żarnów teren sołectwa musiały w odpowiedni sposób zmodernizować. Nie tylko poprzez doprowadzenie sieci kanalizacyjnej, ale i poprzez budowę nowych dróg asfaltowych. W ramach inwestycji pn. **„Budowa sieci kanalizacyjnej Żarnów - Niemojowice, etap I”**, w końcu 2012 roku wykonano gruntowną naprawę zniszczonej dotychczas drogi, prowadzącej z Żarnowa do Niemojowic. Nowa droga rozpoczyna się przy skrzyżowaniu ulic Koneckiej i Powstańców Wielkopolskich w Żarnowie, a kończy się na skrzyżowaniu w Niemojowicach (to część wsi nazywana Nowinami). Zadanie zrealizował **Zakład Budowlano - Drogowy „Dukt” w Kielcach** na zlecenie władz samorządowych gminy i wykonawcy sieci kanalizacyjnej.

Początkowe prace drogowców polegały na rozebraniu dotychczasowej, bardzo zniszczonej nawierzchni drogi i wywiezieniu gruzu, a także wykonaniu **podbudowy betonowej o grubości 20 cm**. Jej całkowita powierzchnia wyniosła aż **3.265 m²**. Potem nastąpiło podwójne ułożenie nawierzchni z mieszanki mineralno - bitumicznych. Najpierw położono na betonowej podbudowie **warstwę wiążącą o grubości 4 cm**, a potem **warstwę ścierną** o tej samej grubości.

Po odbudowie **powierzchnia drogi wynosi 10.552 m²**, a jej długość to **prawie 2,1 km**. Średnia szerokość nowej drogi wynosi 5 metrów. W ramach inwestycji dokonano również **korekty rowów przydrożnych** i poboczy, a także regulacji bardzo licznych przy nowej drodze studzienek kanalizacyjnych. Po tej modernizacji teren jest doskonale „uzbrojony” i znakomicie przystosowany dla potencjalnych inwestorów, których Nasza Gmina od wielu lat stara się przyciągnąć na nasz teren.

Nie tylko mieszkańcy **ul. Powstańców Wielkopolskich w Żarnowie**, ale przede wszystkim mieszkańcy całego sołectwa Niemojowice, bardzo cieszą się z nowej inwestycji drogowej, choć w zdecydowanej większości przebiega ona przez **obręb geodezyjny Żarnów**. Warto podkreślić, iż sołectwo Niemojowice pod względem powierzchni jest jednym z większych w Gminie Żarnów. W jego skład wchodzi dawne samodzielnie wsie: **Niemojowice Nowiny, Niemojowice Kolonia i Niemojowice Górki**. Sołectwo od północy graniczy z Gminą Białaczów, a od wschodu - z gminą Końskie (woj. świętokrzyskie). Obecnie sołtysiem wsi jest Elżbieta Gorycza, a radnym reprezentującym m.in. tę wieś w Radzie Gminy Żarnów jest Leszek Czyżykowski.

Oddanie do użytku drogi Marcinków - Tomaszów

Nie od dziś wiadomo, że najważniejszymi drogami lokalnymi w Naszej Gminie są **dwie drogi powiatowe, łączące Żarnów ze Skórkowicami**. Jedna z nich prowadzi przez Marcinków i Ruszenice, a druga przez Pilichowice, Zdyszewice i Siucice. Wiemy doskonale, jaki był stan ich nawierzchni od dziesięcioleci. Nie było żadnych poważniejszych remontów od wielu, wielu lat! Władze samorządowe Gminy Żarnów i powiatu opoczyńskiego w tej kadencji postanowiły zmienić ten stan rzeczy i podjęły **inicjatywę remontu drogi Żarnów - Marcinków - Skórkowice**. Został sporządzony kosztowny projekt budowy całej drogi i zaplanowano kolejne etapy realizacji. I to w trudnych, kryzysowych latach... W 2011 roku mieszkańcy Naszej Gminy bardzo cieszyli się z oddania do użytku nowej drogi **Żarnów - Marcinków**. Czy ktoś jeszcze pamięta fatalny stan nawierzchni ulicy Przedborskiej w Żarnowie i nierówne chodniki koło szkoły? Przypomnijmy, właśnie w 2011 roku gruntownie wyremontowany został długi odcinek drogi Żarnów - Marcinków o długości **3,2 km**. W 2012 roku na mapie inwestycji drogowych w regionie, pojawiła się nowa kompleksowo wyremontowana **droga prowadząca z Marcinkowa do Tomaszowa** o długości **2,4 km**. To wielki wspólny sukces dwóch samorządów - gminnego i powiatowego.

W dniu 15 października 2012 roku zakończone zostały roboty budowlane, związane z realizacją zadania **„Rozbudowa drogi powiatowej nr 1504E na odcinku: granica powiatu opoczyńskiego - Skórkowice - Żarnów. Etap II, odcinek Tomaszów - Marcinków”**. Zadaniem objęty był wspomniany odcinek drogi o długości 2,4 km, rozpoczynający się w miejscu zakończenia robót drogowych z 2011 roku i prowadzony do końca zabudowań wsi Tomaszów. Zakres rzeczowy robót drogowych obejmował **poszerzenie jezdni do 6 m** wraz z gruntownym wzmocnieniem podbudowy, a także wykonanie nowej nawierzchni, składającej się z dwóch warstw - **ścieralnej (5 cm) i wiążącej (7 cm)**. Ponadto zostały wykonane **chodniki dla pieszych** z kolorowej kostki brukowej w terenach zabudowanych, a w Marcinkowie wybudowano **dwie zatoki autobusowe**, gdzie postawiono estetyczne **przystanki**. Na całym odcinku drogi odtworzono **rowy przydrożne**, przebudowano zjazdy gospodarcze do pól i posesji oraz wyremontowano przepusty pod drogą. Na zakończenie robót wykonano oznakowanie pionowe i grubowarstwowe oznakowanie poziome drogi. W dniu 4 grudnia 2012 roku drogę uroczystie poświęcił **ks. Sławomir Rak - proboszcz parafii Chelsty**, w obecności władz samorządowych gminy i powiatu.

Jaki był koszt tej drogi? Całkowita wartość inwestycji wyniosła ponad **2,8 mln zł** (choć jej wartość kosztorysowa sięgała 5,2 mln zł). Jest duża konkurencja na rynku budowy dróg, ceny usług po przetargu spadają i sięgają połowy kwoty kosztorysowej. 30% tej kwoty, czyli ok. 841 tys. zł pochodziło z budżetu państwa ze środków **„Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych - Etap II: Bezpieczeństwo - Dostępność - Rozwój”**. Gmina Żarnów zapłaciła za tę drogę **ok. 982 tys.**

Taka sama kwota (czyli 35% ogółu) została pokryta z budżetu powiatu. Wykonawcą robót drogowych, było - tak, jak w 2011 roku - **Świętokrzyskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych „TRAKT”**, mające swoją siedzibę w Górkach Szczukowskich (gmina Piekoszów) k. Kielc. Wszyscy jesteśmy zadowoleni z wysokiego poziomu i tempa prac świętokrzyskich drogowców. Gdy trwały roboty w 2012 roku i inwestycja drogowa Marcinków - Tomaszów zbliżała się do końca, wszyscy zadawali wójtowi i radnym pytanie - czy i kiedy nastąpi **dalszy etap tej inwestycji?** Informujemy zatem, że już **w 2013 roku!** Nasz wniosek uzyskał akceptację. W drugiej połowie roku będzie kontynuowana budowa drogi powiatowej Żarnów - Skórkowice na odcinku **Tomaszów - Afryka!** Kolejny odcinek naszej „schetyńówki” tym razem będzie realizować Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Mostowych (PRDM) z Piotrkowa Trybunalskiego. Odbywać się będzie w ramach „Narodowego Programu...”.

Wierzymy, że sprzyjający czas dla budowy dróg w gminie będzie trwał nadal i budowa tej drogi będzie dalej realizowana. Przypomnijmy, iż od dawna jest sporządzony projekt budowy całej drogi powiatowej nr 1504E z Żarnowa do Skórkowic i granic powiatu. Kiedy modernizacji poddany zostanie następny, wyjątkowo zaniedbany dalszy odcinek **od Afryki do Skórkowic?** Zależy to nie tylko od złożenia wniosku, możliwości finansowych gminy i powiatu, ale i od uchwał rad obydwu samorządów.

Budowa wiaduktu nad CMK w Pilichowicach

Gdy w 2011 roku wydano decyzję, zatwierdzającą projekt budowlany i wydającą pozwolenie na **budowę wiaduktu kolejowego nad linią kolejową CMK nr 4 - E65 między Pilichowicami i Zdyszewicami**, to nikt nie wierzył, że obiekt powstanie tak szybko. W 2012 roku trwała największa inwestycja drogowo - mostowa w najnowszej historii gminy. Do budowy samych nasypów wiaduktu wykorzystano dziesiątki tysięcy ton surowców skalnych i piasku, w znacznej części pochodzących z naszego terenu. Inwestycja trwała krótko i była zrealizowana wyjątkowo sprawnie. Jej koszt sięgnął **prawie 10 mln zł**. Inwestorem była **Spółka PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.** Zbudowano **dwupoziomowe skrzyżowanie** dwutorowe zelektryfikowanej **linii kolejowej E-65** (106,588 km trasy) z drogą powiatową nr **3120E Żarnów - Pilichowice - Zdyszewice - Czersko**. Posiadacze niewielkich prywatnych działek, położonych w obrębach geodezyjnych Pilichowic i Zdyszewic, oddali je odpłatnie pod budowę (mimo, iż otrzymane kwoty nie zadowalały mieszkańców).

Dotychczasowy **przejazd kolejowy** został ostatecznie zlikwidowany. Dodać należy, iż lokalizacja wiaduktu została nieznacznie zmieniona, niż planowano, a ruch pieszych odbywa się po specjalnie zbudowanym chodniku. W ramach inwestycji znacznie rozbudowana została istniejąca **infrastruktura kolejowa** w zakresie specjalistycznych urządzeń oraz telekomunikacji i energetyki kolejowej. Droga powiatowa na odcinku **Pilichowice - Zdyszewice** została zmodernizowana (1,1 km). Wykonawcą inwestycji była znana firma **MOTA - ENIGL CENTRAL EUROPE S.A.** z siedzibą w Krakowie, która sprawnie zrealizowała wszystkie prace do końca 2012 roku. Ważnym było to, że do robót budowlanych - na prośbę wójta gminy - zaangażowano naszych mieszkańców, którzy byli wysoko oceniani przez kierownictwo firmy. Poza tym zlecenia otrzymywały również podmioty gospodarcze, prowadzące działalność na naszym terenie. Godnym podkreślenia jest i to, że wybudowano również **dwie drogi dojazdowe** do okolicznych pól DD-1 i DD-2, a całość została skutecznie odwodniona, poprzez budowę kanalizacji deszczowej odwadniającej i budowę rowów drogowych osadowo-retencyjnych. Wykonano również kilka zjazdów publicznych i gospodarczych. **Linia kolejowa E-65** jest częścią europejskiego systemu kolejowego. Dostosowanie parametrów technicznych tej linii do standardów europejskich wymagało budowy bezkolizyjnego skrzyżowania drogi publicznej z koleją. Wiadukt umożliwił osiągnięcie tego celu, poprzez poprowadzenie drogi powiatowej nad linią kolejową. Ma długość **50,89 m**. Szerokość jezdni między krawężnikami wynosi **7,3 m** (w tym 2 pasy ruchu po 3 m). Jednostronny chodnik ma **1,5 m** szerokości i ponad **600 m** długości. Niestety, mieszkańcy tej części gminy Żarnów przez rok musieli borykać się z problemami komunikacyjnymi, spowodowanymi koniecznymi objazdami. Problemem dla gminy było zwiększenie kosztów na dowóz dzieci do szkół, prowadzony przez Widuch i Myślubórz. Teraz to już przeszłość. Wspólnie cieszymy się z nowej **inwestycji drogowo - kolejowej** na naszym terenie, która na początku 2013 roku została oficjalnie oddana do użytkowania.

Wiejski Dom Kultury w Miedznej Murowanej

W niedawno oddanym do użytku Wiejskim Domu Kultury w Miedznej Murowanej (przy ul. Głównej 2) tętni życie. W obiekcie funkcjonuje **filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Żarnowie**, planowane jest uruchomienie **kawiarenki internetowej**. Stale przebywa w nim młodzież, m. in. grając w tenisa stołowego i bilard. W ostatnim czasie powstało **Stowarzyszenie Miłośników Tradycji i Kultury w Miedznej Murowanej**, któremu z wielkim powodzeniem przewodniczą Genowefa Czajkowska i Renata Cisowska. Ponadto reaktywowano istniejącą do 1957 roku **jednostkę Ochotniczej Straży Pożarnej**, której prezesem został radny Wojciech Baran. Terminarz wypełniają liczne zajęcia dla mieszkańców, odbyło się już **kilkanaście imprez i uroczystości środowiskowych, projekcji filmowych oraz zebrań sołeckich**. Zorganizowano aerobik dla kobiet oraz warsztaty rękodzielnicze dla zainteresowanych. Społeczność Miedznej Murowanej po latach marazmu i stagnacji zaczyna doceniać to, co ma na swoim terenie. Miejscowi stają się coraz bardziej aktywni i prospołeczni. Taka postawa bardzo cieszy i zobowiązuje władze samorządowe do dalszej pracy na rzecz tego środowiska. Jednym słowem - warto było. Jaka była historia tej inwestycji?

Budynek dawnej **Szkoły Podstawowej w Miedznej Murowanej**, zlokalizowany w centrum drugiej, pod względem liczby ludności, miejscowości w gminie, zbudowano **w latach 50-tych XX wieku**. Przez prawie pół wieku służył wielu rocznikom uczniów, pobierającym naukę w szkole. Z upływem lat zredukowano stopień organizacyjny szkoły z powodu niewielkiej ilości dzieci. W 2000 roku tę placówkę edukacyjną zlikwidowano, a wszystkich uczniów przeniesiono do Żarnowa. Jednak obiekt nie świecił pustkami, mimo, iż był w opłakanym stanie technicznym, bez ogrzewania i sanitariatów. Założono tu **Wiejski Dom Kultury**, gdzie funkcjonowała filia biblioteczna, której organizatorką została Krystyna Zdun. Konieczny był jednak **generalny remont i przebudowa** dawnego szkolnego gmachu, bo jego stan stale się pogarszał. W ostatnich latach pojawiły się możliwości zdobycia na ten cel **środków zewnętrznych** i gmina natychmiast z tego skorzystała. Sporządzono koncepcję odnowy obiektu i kosztorys, przygotowano dokumenty, pozyskano środki na ten cel z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach tzw. działania inwestycyjnego 313, 322 i 323 „**Odnowa i rozwój wsi**”. W budżecie gminy zabezpieczono pieniądze, jako tzw. „wkład własny” dla tej ważnej inwestycji. Po ogłoszeniu przetargu i jego rozstrzygnięciu, okazało się, że przedsiębiorca z Łodzi, który go wygrał, zrezygnował z wykonania tej pracy. Tak się niestety zdarza, choć stracono kilka miesięcy czasu.

Rozpoczęto całą procedurę od nowa, ogłoszono kolejny przetarg, w wyniku którego wybrano ofertę **Przedsiębiorstwa Produkcyjno - Usługowo - Handlowego PRO-INSTAL-W z Piotrkowa Trybunalskiego**, którego właścicielem jest **Piotr Walasik**. Roboty budowlane trwały od sierpnia 2011 roku do maja 2012 roku. Ta firma budowlana miała całkowicie przebudować, zmodernizować i znacznie powiększyć budynek. Tak też się stało. Od sierpnia 2012 roku obiekt znów służy społeczności Miedznej Murowanej. Ostateczny koszt wszystkich prac wyniósł **ok. 497,3 tys. zł**. Na tę kwotę składają się środki przekazane wykonawcy (ok. 470 tys. zł.), ale też kwoty przeznaczone na opracowanie planu odnowy miejscowości, dokumentacji technicznej, nadzoru inwestorskiego, audytu energetycznego, zakupu map i dzienników budowy, odsetki od rachunku w Banku Gospodarstwa Krajowego i środki na jego utrzymanie. Na łączną kwotę 497,3 tys. zł, **środki pozyskane z zewnątrz** stanowiły prawie **289,6 tys. zł (58,2%)**, a **środki własne gminy - 207,7 tys. zł (41,8%)**.

Zakres robót dotyczył **rozbudowy i termomodernizacji budynku**, a także wykonania **instalacji elektrycznych i sanitarnych**. Powstało wiele funkcjonalnych pomieszczeń, które zostały przez gminę meblowane i wyposażone. Wiele prac wykonali sami mieszkańcy z materiału przekazanego przez gminę. Wokół budynku położono estetyczną kostkę brukową, z której wykonano również drogę wjazdową od strony ulicy Głównej. Obiekt ma dwa wejścia - od strony wschodniej i zachodniej, a także funkcjonalny podjazd dla osób niepełnosprawnych. Uwagę zwraca zadaszony taras (nad kotłownią i pomieszczeniami gospodarczymi), niespotykany w innych tego typu obiektach w regionie. Podejmowane są próby adaptacji poddasza na cele użytkowe.

Do świeżo wyremontowanego obiektu, większość mieszkańców ma szczególny sentyment, gdyż była to ich własna szkoła. Do niej właśnie chodził gen. bryg. Andrzej Gwadera, gość honorowy uroczystości oddania obiektu do użytku (o którym piszemy na stronie 17). Dawny budynek został znacznie rozbudowany, ma ponad **308 m² powierzchni zabudowy** (w tym prawie 280 m² powierzchni użytkowej), a jego **kubaturę wynosi ponad 2,2 tys. m³**. Należy zaznaczyć, iż w 2012 roku zostały przez gminę podjęte działania, dotyczące zagospodarowania całego placu szkolnego (jak mawiają mieszkańcy). Przede wszystkim zostały wycięte usychające stare drzewa i krzaki, a teren częściowo ogrodzono, oczyszczono i zniwelowano. Montaż przepustu umożliwił wjazd na plac. W 2013 roku roboty będą kontynuowane, zostanie utworzone boisko piłkarskie oraz miejsce wypoczynku dla turystów i mieszkańców wsi.

Nowa droga asfaltowa w Niemojowicach Nowinach

W ramach realizacji zadania inwestycyjnego „Budowa sieci kanalizacyjnej Żarnów Niemojowice - etap I, część 2” w końcu 2012 roku władze samorządowe gminy zleciły wykonanie **gruntownej naprawy drogi w Niemojowicach Nowinach**. Ta część wsi, znajdująca się w południowej części sołectwa Niemojowice, jest stosunkowo gęsto zaludniona, a droga wiodąca wzdłuż zabudowań była bardzo zaniedbana. Roboty kanalizacyjne zrujnowały i zdewastowały ją tak, że z trudem można było się nią poruszać. Należało zatem drogę odtworzyć tak, by mieszkańcy byli zadowoleni. Odbudowę drogi wykonywał **Zakład Budowlano - Drogowy „Dukt” w Kielcach** na zlecenie władz samorządowych Gminy Żarnów i wykonawcy inwestycji kanalizacyjnej - Zakładu Instalacji Sanitarnych CO i Gazowych Jana Cedzyńskiego. Prace drogowców polegały na rozebraniu dotychczasowej, zniszczonej nawierzchni drogi i wywiezieniu gruzu, a także wykonaniu podbudowy z kruszyw drogowych. Następnie ułożono **nawierzchnię z mieszanek mineralno - bitumicznych asfaltowych** o łącznej grubości ok. 4 cm (tzw. warstwa wiążąca i ścieralna). Dokonano również drobnej korekty poboczy. Droga jest stosunkowo krótka, ma bowiem około **300 metrów**. Na tyle jednak zarówno gminę, jak i wykonawców inwestycji było stać.

Budżet jest ograniczony, a wsi pozbawionych dobrych dróg - bardzo wiele. Mieszkańcy jednak cieszą się z **nowej drogi** i wierzą, że kiedyś nastąpi jej rozbudowa...

Budowa świetlicy wiejskiej w Malkowie

Malków jest miejscowością znajdującą się we wschodniej części Gminy Żarnów. Leży przy asfaltowej drodze gminnej Żarnów - Paszkowice - Wierzchowisko - Malków - Grabków (woj. świętokrzyskie). Jest sołectwem granicznym, którego terytorium położone jest najbardziej na wschód w Naszej Gminie (ok. 220 m n.p.m.). Granice sołectwa od strony wschodniej są również granicami powiatu i województwa. Na terenie sołectwa znajdują się **duże tereny inwestycyjne Gminy Żarnów**, której władze czynią wszystko, by zainteresować nimi potencjalnych inwestorów.

Malków do Gminy Żarnów należy **od 1973 roku**. Od czasów zaborów do 1954 roku wieś należała do **gminy Sworzyce** z siedzibą w Grabkowie (początkowo w pow. opoczyńskim, a od 1927 roku w pow. koneckim, należącym do woj. kieleckiego i okresowo łódzkiego). Spośród miejscowości należących obecnie do Naszej Gminy, do gminy Sworzyce (oprócz Malkowa) należały również wsie Niemojowice, Paszkowice, Soczówki i Wierzchowisko. W latach 1954-1972 Malków, Soczówki i Wierzchowisko włączono do gromady Grabków (w pow. koneckim). W wyniku reformy administracyjnej 1973 roku i utworzeniem gmin w obecnym kształcie, wszystkie wspomniane miejscowości zostały ostatecznie i miejmy nadzieję, że już na trwałe, przyłączone do Gminy Żarnów. Malków należy do **parafii św. Anny w Bedlinie** (dekanat żarnowski). Wieś istniała już w późnym średniowieczu, a jego istnienie zostało odnotowane w „Liber beneficiorum” arcybiskupa gnieźnieńskiego i prymasa Jana Łaskiego. W wydanym w 1880 roku „Słowniku Geograficznym Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich”, miejscowość Malków określono jako wieś włościąnską, położoną 15 wiorst od Opoczna (1 wiorsta = 1067 m), zasiedloną przez 122 włościńców, zamieszkujących w 20 domach. Teren wsi obejmował wówczas 290 mórg (1 morga = 0,56 ha). W Malkowie pod koniec XIX wieku istniała szkoła początkowa 1-klasowa. Obecnie Malków liczy **132 mieszkańców** (31 XII 2012).

Radnym Rady Gminy w Żarnowie od wielu lat jest Mirosław Gierczak, mieszkaniec Malkowa, który w przeszłości był również sołtysem i członkiem Zarządu Gminy Żarnów (w czasach, gdy wójtem był Wiktor Macierzyński). Sołtysem wsi jest obecnie Ireneusz Głodowski, a w skład rady sołectkiej wchodzi Mirosław Gierczak, Mięczysław Trojanowski i Zygmunt Błachowicz. We wsi bardzo prężnie działa **Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych Miejscowości Malków**, prowadzone przez Ewę Głodowską i Mariannę Trojanowską. Stowarzyszenie aktywnie współpracuje z gminą podczas organizacji np. Dni Żarnowa i uroczystości dożynkowych.

Inicjatywa **wybudowania świetlicy** w Malkowie została zgłoszona w 2011 roku, a pierwszy etap budowy obiektu w stanie surowym otwartym został przez gminę zrealizowany w **2012 roku**. Przetarg na realizację zadania „**Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Malków**” wygrało Konsorcjum firm „**BUDMAR**” Marcina Stawiarskiego z Kawęczyna (gmina Masłowice, powiat radomszczański) oraz **Firma Remontowo - Budowlana „DAW-BUD”**, której właścicielem jest Daniel Wywiał z Rudnika Wlk. (gm. Kamienica Polska, pow. częstochowski, woj. śląskie).

Do przetargu nieograniczonego stanęło kilka przedsiębiorstw, m.in. z Tomaszowa Mazowieckiego, Radomia, Twardej, Sulejowa, Opoczna i Kielc, jednak oferta wspomnianego konsorcjum okazała się najtańsza i najlepsza. Cena wybranej oferty wyniosła **185 tys. zł**. Firma podjęła się wykonania robót ziemnych, fundamentów, podłoża pod posadzki, ścian parteru, stropów, ścian poddasza i kominów, konstrukcji i pokrycia dachu blachodachówką oraz ścianek działowych. Zadanie zostało zrealizowane w okresie wrzesień - grudzień 2012 roku. Dotychczasowa inwestycja kosztowała gminę **ponad 212 tys. zł**, z czego 185 tys. zapłacono wykonawcy, a pozostałą kwotę stanowił m.in. koszt zakupu działki, wykonania dokumentacji technicznej i prowadzenia nadzoru inwestorskiego. Wspomniane koszty zostały całkowicie pokryte z **budżetu gminy**, a na budowę zaciągnięto kredyt. W Malkowie powstaje funkcjonalny obiekt z poddaszem nieużytkowym o powierzchni zabudowy ogółem **228 m²** (w tym budynek - 145 m²), w skład którego wchodzić będą dwa pomieszczenia świetlicowe (75 m² i 25 m²), magazynowe i gospodarcze (kuchnia), toaleta i wc dla niepełnosprawnych, korytarz, kotłownia oraz duży taras (o wymiarach 10 x 4,5 m) z odrębnym wejściem. Kubatura obiektu wynosi **ok. 1190 m³**. Szczególną uwagę zwraca duża sala o wymiarach 13,3 x 5,7 m, która będzie wizytówką obiektu. Dla budynku zaplanowano podjazd dla niepełnosprawnych. Nad obiektem i wejściem głównym do budynku umieszczono dachy dwuspadowe, a nad tarasem dach jedno-spadowy. Obiekt przypomina okazały **dworek w stylu staropolskim** z centralnie usytuowanym głównym wejściem. Wymiary budynku to 14,20 x 12,40 m (+ taras 4,5 x 10 m), a szerokość elewacji frontowej wynosi 18,70 m. Warto podkreślić, że władze samorządowe gminy identyczny projekt realizują w Niemojowicach.

Mieszkańcy bardzo cieszą się z realizacji pierwszego etapu najważniejszego obiektu w tej wsi. Wierzą, że nastąpią kolejne etapy budowy świetlicy wiejskiej, na którą wszyscy (a szczególnie członkowie Stowarzyszenia Inicjatyw Społecznych Miejscowości Malków) z utęsknieniem czekają...

Świetlica wiejska w Trojanowicach

W poprzednim numerze naszego pisma, podaliśmy, że 2011 roku gmina Żarnów zakupiła nieruchomości w Trojanowicach, z przeznaczeniem na **świetlicę** dla lokalnej społeczności. Było to blisko dwuhektarowe gospodarstwo rolne, w skład którego wchodził **dom mieszkalny** z budynkiem gospodarczym o powierzchni 85 m², a także przyległe **pomieszczenie gospodarcze** o powierzchni ok. 18 m², przeznaczone na kotłownię i magazyn opału. W skład gospodarstwa wchodził również odrębny **budynek gospodarczy** (stodół) o powierzchni ok. 65 m². Gmina pozyskała również sąsiednią **działkę**, przekazaną przez Agencję Nieruchomości Rolnych o powierzchni 0,5 ha, gdzie mieszkańcy planują zorganizować m.in. **boisko sportowe**.

Ogromne zaangażowanie mieszkańców Trojanowic i rzadko spotykany **zapał do pracy** na rzecz swojej rodzinnej wsi sprawił, iż niemal od razu po zakupie nieruchomości przystąpiono do działania. Gmina Żarnów ofiarowała niezbędne **materiały** do adaptacji budynków (m.in. cement, folię budowlaną, styropian, pustaki, płytki ceramiczne) i skierowała również do pracy przy adaptacji obiektu grupę swoich pracowników. Dodatkowo przekazała używany **kontener mieszkalny** na potrzeby prężnie działających w tej miejscowości hodowców gołębi pocztowych. W świetlicy mieści się siedziba **Polskiego Związku Hodowców Gołębi Pocztowych / Oddział Opoczno, sekcja Trojanowice**. Obiekt służy mieszkańcom. Odbyna się tam szereg imprez i uroczystości dla różnych grup społecznych, organizowanych przez **Stowarzyszenie Przyjaciół Miejscowości Trojanowice**, kierowane przez Sylwię Biegałą i Jolantę Baranowską, ale także przez aktywną miejscową **radę sołectka**, na czele której stoi sołtyś Irena Kurzyk. Podczas jednej z uroczystości, świetlicę poświęcił **ks. kan. Jan Kruk**. Mimo dużej aktywności gminy w adaptację obiektów, należy podkreślić ogromne zaangażowanie mieszkańców wsi oraz członków PZHGP w utwardzenie terenu, a także pożyteczne roboty budowlane i porządkowe.

Liczna grupa mieszkańców przekazała **materiały** do wykończenia wnętrza obiektu. Wykonywali również prace **własnym sprzętem**. Oto mieszkańcy i związkowcy, którzy bezinteresownie świadczyli usługi i przekazali materiały, potrzebne do budowy i adaptacji świetlicy: Marcin Sieroń, Krzysztof Smak, Józef Malaga, Marcin Baranowski, Piotr Kumor, Andrzej Baran, Krzysztof Kaźmierczyk, Roman Łabuziński, Witold Twardowski, Witold Durka, Mariusz Bociek, Józef Brzeski, Sylwia Biegała, Tomasz Sykus, Ryszard Kabała, Tomasz Sieroń, Józef Król i Henryk Ciach.

Oto lista osób, **pracujących społecznie** przy remoncie i adaptacji świetlicy w Trojanowicach: Dariusz Biegała, Mateusz Biegała, Marcin Baranowski, Henryk Sieroń, Marcin Sieroń, Mariusz Bociek, Witold Twardowski, Adam Twardowski, Emil Twardowski, Katarzyna Twardowska, Andrzej Baran, Daniel Baran, Mateusz Michalczyk, Jadwiga Michalczyk, Elżbieta Twardowska, Sylwia Biegała, Jolanta Baranowska, Mateusz Brzeski, Ryszard Kabała, Michał Kabała, Irena Kurzyk, Leszek Nowak, Marcin Nowak, Jakub Nowakowski, Tomasz Lis, Krzysztof Szewczyk, Józef Szewczyk, Tomasz Sykus, Sylwester Sykus, Jakub Mijas, Aneta Sykus, Bartłomiej Malaga, Józef Malaga, Robert Malaga, Dariusz Malaga, Wiesław Banaszczyk, Józef Brzeski, Dawid Brzeski, Rafał Brzeski, Tadeusz Brzeski, Stanisław Czerski, Ryszard Madej, Tomasz Baranowski, Roman Łabuziński, Arkadiusz Łabuziński, Dawid Łabuziński, Radosław Łabuziński, Bartłomiej Łabuziński, Kamila Łabuzińska, Łukasz Ściubeł, Tomasz Ściubeł, Łukasz Albert Bociek, Sławomir Wilk, Patryk Baranowski, Krzysztof Kaźmierczyk, Wojciech Baranowski, Zdzisław Bucewka, Witold Durka, Michał Durka, Ryszard Biegała, Kamil Biegała, Jadwiga Smyk, Jadwiga Baran, Anna Brzeska, Anna Łabuzińska, Mirosław Białecki i inni. **Koordynatorami** wszelkich działań, związanych z remontem i organizacją świetlicy wiejskiej w Trojanowicach byli **Marcin Baranowski i Witold Twardowski**.

O świetlicy w Niemojowicach i ...ciekawej historii wsi

Niemojowice są miejscowością znajdującą się we wschodniej części Gminy Żarnów. Leżą przy asfaltowej drodze gminnej Żarnów - Niemojowice - Nadole - las Sikorszczyzna. Są jednym z większych sołectw w gminie pod względem powierzchni. Granice sołectwa od strony wschodniej są również granicami powiatu i województwa. Niemojowice stały się znane w regionie i kraju z powodu wybudowania tam nowoczesnego **Domu Pomocy Społecznej**. W ostatnich latach, na terenie wsi prowadzonych było i jest kilka innych, równie ważnych **inwestycji gminnych**.

Niemojowice i Nadole (leżące nad rzeką Wąglanką) mają **atrakcyjne położenie** i są miejscem turystycznej ekspansji letników. Wieś położona jest na wysokości ok. 200 m n.p.m. i ma **bardzo ciekawą historię**, nieznaną mieszkańcom regionu. W dokumentach średniowiecznych wieś określono mianem Nyemoyevytcze, a później w polskich źródłach - Niemojowice. Według etymologów słowo *vice* lub *vicis* ma tu podstawowe znaczenie. Na podstawie „Słownika wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych” Władysława Kopalińskiego, dawniej nazywano tak zmianę, los, miejsce, rolę lub zadanie. Żartobliwie można by stwierdzić, że kiedyś ktoś mógł zadać pytanie: *czyje vice?* Na to udzielono odpowiedź: *nie moje*. I tak być może powstała nazwa „Nie-moje-vice”. Jeszcze w latach powojennych wieś nazywano i w dokumentach urzędowych zapisywano „Niemojowice”, ale już współcześnie stosowana jest nazwa „Niemojowice” (w tym artykule stosujemy obydwie nazwy). Warto zaznaczyć, iż dawniej istniała również inna wieś Niemojowice, która została włączona do granic administracyjnych miasta Warka (w woj. mazowieckim).

Wieś Niemojowice znana była w już **średniowieczu**, pisał o jej istnieniu arcybiskup gnieźnieński i prymas Jan Łaski w „Liber beneficiorum”. Pod względem przynależności kościelnej, od wieków należała do parafii św. Mikołaja w Żarnowie. Mieszkańcy wsi płacili żarnowskim wikariuszom dziesięcinę wartości pół grzywny rocznego dochodu. Był to obowiązkowy podatek, świadczenie pieniężne lub rzeczowe w postaci dziesiątej części swojego dochodu dla Kościoła, przeznaczone na rzecz utrzymania duchowieństwa. Pod koniec XIX wieku, według „Słownika Geograficznego Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich” F. Sulimierskiego, B. Chlebowskiego i W. Walewskiego, wieś wchodziła w skład gminy Sworzycze w powiecie opoczyńskim. Miejscowość położona była od Opoczna w odległości 13 wiorst (1 wiorsta = 1067 m). Na terenie wsi istniał młyn wodny. Eksploatowano tu także pokłady rudy żelaza oraz kamienia budowlanego (świadczą o tym może części wsi o nazwie Rudne Doły). W XIX wieku nastąpił tutaj **rozwój osadnictwa**. W 1827 roku było tam 17 domów i 137 mieszkańców, a w 1880 roku wieś miała już 30 domów i 325 mieszkańców (rodziny były wówczas wielopokoleniowe i wielodzietne). W skład ówczesnych Niemojowic wchodził folwark, mający powierzchnię 1025 mórg (1 morga = 0,56 ha) w 1/3 zalesiony, a także tereny o obszarze 296 mórg, na których gospodarowali właściciele. Na terenach folwarcznych dominowały grunty orne, łąki i pastwiska, a zabudowania majątku stanowiły 3 domy murowane i 16 drewnianych. W 1920 roku, wspólnym wysiłkiem władz powiatowych i gminnych, a także miejscowego ziemiaństwa i chłopów, założono w Niemojowicach szkołę, która istniała do lat 90-tych XX wieku. Należy wspomnieć, że w okresie okupacji prowadzono tam tajne nauczanie. W ostatniej fazie istnienia szkoły, był tam punkt filialny Szkoły Podstawowej w Żarnowie, którym kierował ś.p. Henryk Jabłoński. Szkołę ostatecznie zlikwidowano, a wszystkich uczniów przeniesiono do Żarnowa. Godnym podkreślenia jest fakt, iż Niemojowice w latach II wojny światowej były **jedną z baz „Partyzanckiego Królestwa”** w rejonie Żarnowa, gdzie wielokrotnie bywali partyzanci i toczyły się walki z hitlerowcami (czego dowodem są liczne niewypały i niewybuchy, znajdowane w rejonie wsi). W Niemojowicach stacjonował słynny partyzant **Adolf Pilch „Góra”, „Dolina”,** legendarny dowódca słynnej **„Grupy Kampinos” Armii Krajowej**, który jesienią 1944 roku podporządkował się dowództwu 25 pułku piechoty Armii Krajowej. W Górkach Niemojowskich 25 pp AK uległ ostatecznemu rozwiązaniu. Po rozformowaniu pułku, Adolf Pilch nie złożył broni i w Niemojowicach stanął na czele konnego Oddziału „Doliny”, którym dowodził do 17 stycznia 1945 roku - wyzwolenia okolic Żarnowa przez Armię Czerwoną.

Niemojowice do Gminy Żarnów należą **od 1973 roku**. Wieś od wieków wchodziła w skład powiatu opoczyńskiego, choć w latach 1927-1954 została przyłączona do powiatu koneckiego. Od czasów zaborów do 1954 roku wieś należała do gminy Sworzycze z siedzibą w Grabkowie (początkowo w pow. opoczyńskim, a później koneckim). W 1954 roku wieś włączono do gromady Bronów (w pow. opoczyńskim), do której zaliczono również Paszkowice. W 1958 roku gromadę Bronów zlikwidowano, a cały jej teren włączono do gromady Żarnów. Po likwidacji gromad i powstaniu gmin w obecnym kształcie, w 1973 roku Niemojowice weszły w skład gminy Żarnów. Warto podkreślić ciekawy fakt, iż przez stulecia **główna droga** prowadząca **z Żarnowa do Opoczna** wiodła przez Niemojowice i Białaczków, a nie tak, jak obecnie przez Miedznę Murowaną. Tyle o nieznannej historii wsi. Czyż nie jest interesująca? Już w okresie współczesnym wieś składała się z trzech części: **Niemojowice Nowiny, Niemojowice Kolonia i Niemojowice Górki**, z których każda miała kiedyś swojego sołtysa. We wsi mieszkają 242 osoby (+16 osób na pobyt czasowy).

Inicjatywa wybudowania **świetlicy w Niemojowicach** została zgłoszona w 2011 roku, a pierwszy etap budowy obiektu w stanie surowym otwartym został przez gminę wykonany w 2012 roku. Postanowiono realizować identyczny projekt, jak w Malkowie, który władzom samorządowym oraz radnym najbardziej się spodobał. Przetarg na realizację zadania **„Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Niemojowice”** wygrało Konsorcjum firm **„BUDMAR”** Marcina Stawiarskiego z Kawęczyna (gmina Masłowice, powiat radomszczański) oraz **Firma Remontowo - Budowlana „DAW-BUD”**, której właścicielem jest Daniel Wywiół z Rudnika Wielkiego (gm. Kamienica Polska, pow. częstochowski, woj. śląskie). Do przetargu nieograniczonego stanęło kilka przedsiębiorstw, m.in. z Piotrkowa Trybunalskiego, Tomaszowa Mazowieckiego, Radomia, Twardej, Sulejowa i Opoczna, jednak oferta wspomnianego konsorcjum okazała się najtańsza i najlepsza. Cena wybranej oferty wyniosła **190 tys. zł**. Firma podjęła się wykonania robót ziemnych, fundamentów, podłoża pod posadzki, ścian parteru, stropów, ścian poddasza i kominów, konstrukcji i pokrycia dachu blachodachówką oraz ścianek działowych. Zadanie zostało zrealizowane w okresie wrzesień - grudzień 2012 roku.

Dotychczasowa inwestycja kosztowała gminę prawie **249 tys. zł**, z czego 190 tys. zapłacono wykonawcy, a pozostałą kwotę stanowił m.in. koszt zakupu działki (ok. 40 tys. zł), wykonania dokumentacji technicznej, zakupu map, opłat przyłączeniowych i prowadzenia nadzoru inwestorskiego. Wspomniane koszty zostały całkowicie pokryte z budżetu gminy, a na budowę zaciągnięto kredyt. W Niemojowicach powstaje (taki sam, jak w Malkowie) funkcjonalny obiekt z poddaszem nieużytkowym o powierzchni zabudowy ogółem **228 m²** (w tym budynek - 145 m²), w skład którego wchodzić będą dwa pomieszczenia świetlicowe (75m² i 25 m²), pomieszczenia magazynowe i gospodarcze (kuchnia), toaleta i wc dla niepełnosprawnych, korytarz, kotłownia oraz duży taras (o wymiarach 10 x 4,5 m) z odrębnym wejściem. **Kubatura obiektu wynosi ok. 1190 m³**. Szczególną uwagę zwraca duża sala o wymiarach 13,3 x 5,7 m, która będzie wizytówką obiektu. Dla budynku zaplanowano podjazd dla niepełnosprawnych. Nad obiektem i wejściem głównym do budynku umieszczono dachy dwuspadowe, a nad tarasem - dach jednospadowy. Obiekt przypomina okazały **dworek w stylu staropolskim** z centralnie usytuowanym głównym wejściem. Wymiary budynku to 14,20 x 12,40 m (+ taras 4,5 x 10 m), a szerokość elewacji frontowej wynosi 18,70 m. Mieszkańcy Niemojowic są bardzo zadowoleni się z realizacji pierwszego etapu świetlicy wiejskiej w tej miejscowości i wzniesienia obiektu w stanie surowym otwartym. Gdy środki budżetowe na to pozwolą, inwestycja zapewne będzie dalej kontynuowana...

Utylizacja azbestu w gminie

W 2012 roku na naszym terenie realizowane było ważne zadanie **„Usuwanie skutków nawałnicy na terenie Gminy Żarnów - utylizacja odpadów zawierających azbest”**. Było ono konsekwencją trąby powietrznej z 2011 roku, która spustoszyła dużą część gminy i spowodowała znaczne straty materialne (zniszczone dachy kryte eternitem). Zakres zadania obejmował załadunek odpadów zawierających azbest oraz transport na składowisko odpadów niebezpiecznych. Wykonawcą robót była firma **EURO-GAZ Sp. j.** ze Zgórska (gm. Sitkówka Nowiny, woj. świętokrzyskie), która zaferowała najniższą cenę za tę usługę spośród aż 14 podmiotów gospodarczych, startujących w przetargu. Całkowity koszt tej operacji wyniósł **153,4 tys. zł**, z czego kwotę **144,4 tys. zł** sfinansował nam Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, a zaledwie **9,0 tys. zł** stanowiły środki własne gminy. Pierwotnie koszty miały być znacznie większe, a ostateczna kwota została zmniejszona w wyniku przetargu. Podczas tej akcji, łącznie unieszkodliwiono **prawie 500 ton azbestu**. Przypominamy, że eternit jest rakotwórczym materiałem, który powinien całkowicie zniknąć z połaci naszych dachów.

Historia pacyfikacji Chełst i kilku okolicznych wsi

9 maja 1944 roku w Chełstach i okolicznych miejscowościach rozegrała się **wielka tragedia**. Na skutek denuncjacji hitlerowcy brutalnie spacyfikowali wieś. Mieszkańcy znani byli ze swego patriotyzmu i wspierania **Armii Krajowej**. Żołnierzom Polskiej Podziemnej zapewniali wszystko, oferowali im nie tylko wyżywienie i zakwaterowanie, ale przede wszystkim gwarantowali poczucie bezpieczeństwa. W pomoc partyzantom angażowali się wszyscy, od dzieci do osób starszych. Ukrywający się wędzieli, iż w tym miejscu będą zawsze bezpieczni. Nikogo to nie dziwiło, bowiem w Chełstach miała siedzibę **Komenda Rejonu M-I**, która koordynowała pracę konspiracyjną i walkę zbrojną z okupantem w gminach **Topolice, Machory, Niewierszyn i Radonia**. W samych Chełstach mieszkał komendant **kpt. Stefan Szlązak ps. „Malwa”**, powszechnie szanowany przedwojenny oficer i nauczyciel szkół powszechnych. Przed wojną był kierownikiem szkoły w Małcu. Od pierwszej litery jego pseudonimu pochodził kryptonim **rejonu M-I**. Kpt. „Malwie” podlegali komendanci placówek bojowych zlokalizowanych w gminach (w tym w Żarnowie), to z nim zawsze kontaktowali się dowódcy licznych w 1944 roku oddziałów partyzanckich. W południowo-zachodniej części powiatu opoczyńskiego stworzył znakomite funkcjonującą siatkę zaufanych łączników, szeregowych żołnierzy AK, którzy stale składali mu meldunki o ruchach wojsk niemieckich. W najbliższych okolicach znajdowało się kilka **szpitalików partyzanckich**, m. in. w Pilichowicach i Myśliborzu. „Malwa” miał opinię znakomitego organizatora, najlepszego w **Obwodzie AK Opoczno i Okręgu AK „Barka” Łódź**. Tak po latach wielokrotnie mówili o nim **gen. Kazimierz Załęski „Bończa”** i **gen. Aleksander Arkuszyński „Maj”**. Z wielkim uznaniem pisali o nim znani autorzy wielu książek o 25 pułku piechoty Armii Krajowej - **Eugeniusz Wawrzyniak „Puszczyc”** i **Mirosław Kopa „Miron”**.

Niestety, ktoś zdradził i doniósł, iż Chełsty to wieś nienawidząca hitlerowskich okupantów, a wielu mieszkańców wsi należy do AK. Miejscową placówką Armii Krajowej dowodził przedwojenny podoficer - plut./sierż. **Jan Nowakowski ps. „Upiór”, „Irka”**, słynący z wielu brawurowo przeprowadzonych akcji przeciw hitlerowcom. Naziści zdecydowali się przeprowadzić bezwzględną pacyfikację wsi i uwięzić wszystkich tych, wobec których były podejrzenia, że sprzyjają partyzantom. Przede wszystkim chcieli pojąć i uwięzić miejscowego komendanta „Upiora”. O godz. 3.00 w nocy **9 maja 1944 roku** żandarmi otoczyli wieś i rozpoczęli aresztowania. Hitlerowcy wysłali również oddziały pacyfikacyjne do Kamieńca, Marcinkowa, Tomaszowa i Siedłowa. Aresztowano bardzo wiele osób i wywieziono do więzień gestapo. Poniżej prezentujemy spis wszystkich osób, których wówczas ujęto...

Znak (+) oznacza, iż aresztowany nie powrócił z niewoli i prawdopodobnie został zamordowany przez Niemców w więzieniu lub w obozie koncentracyjnym.

Aresztowanymi mieszkańcami Tomaszowa byli **Stanisław Jęcek (+)**, **Kazimierz Karbownik** (powrócił z niewoli) i **Władysław Krzętowski (+)**. Jedynym mieszkańcem Siedłowa aresztowanym przez hitlerowskich nazistów był **Józef Nowakowski (+)**, a mieszkanką Marcinkowa **Antonina Kotlińska**, której udało się przeżyć i wrócić z niewoli. Wieś Kamieniec została wyjątkowo okrutnie potraktowana przez hitlerowskich oprawców. Aresztowano w niej następujące osoby: **Józef Gorzelak (+)**, **Franciszek Marcinkiewicz (+)**, **Jan Marcinkiewicz (+)**, **Ignacy Marcinkiewicz (+)**, **Jan Morawski (+)**, **Jan Lenarcik (+)**, **Józef Fidelus (+)**, **Kazimierz Cieluba (+)**, **Edward Salamaga (+)**, **Franciszek Binkowski (+)**, **Władysław Pacyniak (+)**, **Anna Gorzelak** (powróciła z niewoli), **Kazimiera Gorzelak** (powróciła z niewoli) i **Lidia Lenarcik** (powróciła z niewoli). W tym czasie w Kamieńcu przebywał **Józef Głowacki** (narzeczony Lidii Lenarcik) ze wsi Afryka, którego zastrzelono podczas próby ucieczki. Zginął na miejscu. Najwięcej osób aresztowano jednak w samych Chełstach. Oto szczegółowa lista wszystkich tych, którzy ponieśli niezawinioną karę, spowodowaną donosem nieznanego (?) konfidenta gestapo: **Franciszek Nowakowski** - brat „Upiora” (+), **Józef Kazusek (+)**, **Stanisław Snochowski (+)**, **Janina Kazusek** (powróciła z niewoli), **Jan Kazusek** (powrócił z niewoli), **Szczepan Sarleja** - ojciec (+), **Stanisław Sarleja** - syn (+), **Stefan Zielonka (+)**, **Jan Snochowski (+)**, **Jan Władysław Świąder** (powrócił z niewoli), **Władysław Ślązak (+)**, **Adam Olejnik (+)**, **Stefan Wiaderny** (+ zastrzelony podczas ucieczki), **Franciszek Leśniewski (+)**, **Antonina Leśniewska** (powróciła z niewoli) i **Danuta Leśniewska** (powróciła z niewoli), **Ludwik Wilk (+)** i **Wacław Nowak (+)**.

Wszyscy wymienieni - pod silną eskortą hitlerowców - zostali doprowadzeni na plac **rodziny Leśniewskich w Chełstach**. Na tym placu zostali brutalnie przesłuchiwanymi, bestialsko skatowani i stamtąd wywiezieni do więzień i obozów koncentracyjnych. Warto wspomnieć o nieudanej próbie aresztowania **Jana Nowakowskiego „Upiora”**. Uciekł on niemieckim żandarmom, z którymi podjął nierówną walkę. Hitlerowcy natychmiast rozpoczęli za nim pościg. Ostrzeliwując się, został jednak trzykrotnie ranny w czasie pościgu i szeroko zorganizowanej oblawy. Rany, choć bardzo dotkliwe, nie okazały się jednak śmiertelne. „Upiór” przeżył pościg, ale w żadnym wypadku nie mógł już powrócić do Chełst, bo był spalony w rodzinnym środowisku. Decyzję mógł podjąć tylko jedna. Zdecydował się wstąpić do partyzantów, z którymi wcześniej jako komendant placówki Armii Krajowej stale współpracował.

Wstąpił do oddziału, którego dowódcą był **por. Witold Kucharski ps. „Wicher”**, legendarny już dowódca partyzancki. Jan Nowakowski u „Wichra” pełnił szereg odpowiedzialnych funkcji, w tym dowódczych. Po stworzeniu **25 pułku piechoty Armii Krajowej** był jego jednym z najbardziej zaangażowanych żołnierzy, wstąpił się bohaterstwem, determinacją i brawurową odwagą, za co go wielokrotnie odznaczano. Po wojnie był jednym z inicjatorów **budowy krzyża na szczycie Diabiej Góry** (z tego powodu zwolniono go z pracy i prześladowano). W 2013 roku mija 18 rocznica Jego śmierci. Partyzancka przeszłość „Upiora” pozostaje jednak w pamięci starszych mieszkańców regionu, a pamięć o ś. p. Janie Nowakowskim jest ciągle żywa, choć należy ją upowszechniać, zwłaszcza wśród młodszego pokolenia.

Opisane wyżej zdarzenia z maja 1944 roku, to nie jedyny przypadki **bestialstwa Niemców** w czasie okupacji w tym regionie. Mniejszych pacyfikacji i związanych z nimi aresztowań, było bardzo wiele. Jedną z nich dotyczyła wsi Tomaszów w drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia 1944 roku. Tego dnia, **26 grudnia 1944 roku** żandarmi szczelnie otoczyli tę wieś, by dokonać aresztowań. I tak też się stało. Pojmano i wywieziono do katowni gestapo członków Armii Krajowej: **Stefana Błażejewskiego ps. „Lew”**, **Leona Antosa** i **Bronisława Antosa ps. „Longin”** (dwaj ostatni to ojciec i syn). Mimo zacieklego oporu, zostali oni aresztowani i wywiezieni do więzienia na „Zapieku” w Tomaszowie Mazowieckim (w 1945 roku powrócili do domów). Niestety, podczas próby ucieczki zastrzelono współpracującego z nimi sierż. pchor. **Józefa Antosa ps. „Kazik” (+)**.

Warto podkreślić, iż z opisanego wyżej rejonu wsi pochodziło wielu partyzantów ZWZ, AK i NSZ, którzy pełnili swą służbę w różnych regionach kraju. Wielu z nich zostało przez hitlerowców zamordowanych. Jednym z nich był pochodzący z Marcinkowa **ppor. Adam Kotliński „Lin” (+)**, nauczyciel i kierownik szkoły w Niewierszynie, **dowódca 4. kompanii I batalionu M-I**, dowodzonego przez kpt. Stefana Szlązaka „Malwa”. Batalion już w 1943 roku działał na terenie czterech ówczesnych gmin: Machory, Topolice, Wielka Wola i Niewierszyn. Ppor. Adam Kotliński „Lin” był zwierzchnikiem i dowódcą wszystkich żołnierzy AK na terenie gminy Niewierszyn (obecnie w gminie Aleksandrów). W wyniku pacyfikacji wsi z gmin Niewierszyn i Radonia został aresztowany i uwięziony w Tomaszowie Mazowieckim. Stamtąd ppor. Adam Kotliński „Lin” - jako zakładnik, w grupie 20 aresztowanych - został przywieziony dnia 19 stycznia 1944 roku do Dąbrowy nad Czarną. Tam wszyscy zostali w bestialski sposób rozstrzelani przez nazistów. Ówczesny komendant Obwodu AK Opoczno - **kpt. Jan Seredyński „Bolek”** po latach tak wspominał to wstrząsające wydarzenie: *Wszystkich przywiezionych ułożono rzędem jeden przy drugim na brzegu rzeki. Strzelano w sposób katyński, wystrzałem z karabinu w podstawę czaszki (skazani leżeli twarzą do ziemi). Mordu dokonywano indywidualnie, to znaczy, że skazany miał z tyłu jednego żandarma. Strzelano na sygnał. Żyjących jeszcze dobijano wystrzałem z pistoletu. I tak, 19 stycznia 1944 roku w Dąbrowie nad Czarną w barbarzyński sposób zamordowano kolejnego mieszkańca Naszej Ziemi. Był nim oficer Armii Krajowej - ppor. Adam Kotliński „Lin”. Pamięć o nim jest kultywowana w jego rodzinie. Warto, by wiedzieli o nim wszyscy. Rodzi się pytanie, ilu jest jeszcze takich aresztowanych, uwięzionych, wywiezionych na roboty do Niemiec (z których nie powrócili) i wreszcie bezpowrotnie zaginionych, zabitych, zamordowanych w naszym regionie? Prosimy o informacje, chętnie je opublikujemy...*

W Michniowie (gmina Suchedniów, powiat skarżyski) znajduje się **Muzeum Martyrologii Wsi Polskich**, będące oddziałem Muzeum Wsi Kieleckiej. Michniów stał się „Golgotą wsi polskiej” i symbolem 817 wsi spacyfikowanych w czasie II wojny światowej. W 1943 roku Niemcy wymordowali ponad 200 mieszkańców Michniowa. Nad zbiorową mogiłą zamordowanych góruje „Pieta Michniowska”, monumentalna rzeźba dłuta Wacława Stawckiego. W głębi muzealnego placu, na niewielkim wzgórzu wyrósł las krzyży - symboliczny cmentarz, upamiętniający ofiary około 300 wsi polskich. Jeden z krzyży jest poświęcony ofiarom **pacyfikacji wsi w rejonie Żarnowa**. Informuje o tym tabliczka, umieszczona na krzyżu. Jej fundatorem w latach dziewięćdziesiątych było koło Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Żarnowie z jego prezesem, przedwcześnie zmarłym i nieodżałowanym lekarzem weterynarii **dr Tadeuszem Skorupskim** (1923-1998). Na tej tabliczce znajduje się informacja o 33 bestialsko zamordowanych mieszkańcach **wsi Afryka, Antoniów, Chełsty, Kamieniec, Marcinków, Siedłów i Tomaszów** (tam nazwy wsi podano w kolejności alfabetycznej). Zastanawia rozbieżność dotycząca ilości ofiar - odslonięty i poświęcony 20 maja 2012 roku pomnik zawiera imiona i nazwiska **29 ofiar z 6 wsi**, a tabliczka w Michniowie bezimiennie informuje o **33 ofiarach z 7 wsi**. Czy był wśród nich ppor. Adam Kotliński „Lin”? Jakże osoby poniosły jeszcze śmierć w wyniku pacyfikacji wsi w rejonie Żarnowa? Czy były to osoby nieznanne z imienia i nazwiska (NN)? Czy wśród zamordowanych znajdowali się mieszkańcy sąsiadującej z Chełstami wsi Antoniów, niewymienionej na płycie nowego pomnika w Chełstach? Niestety, tyle pytań, a żadnej odpowiedzi! Czy ktoś jeszcze może nam coś o tych zdarzeniach opowiedzieć? Prawdopodobnie całkowiście **prawdy nie dowiemy się nigdy**. Nieublaganie płynący czas zaciera wszystkie ślady...

Otwarcie Wiejskiego Domu Kultury w Miedznej

Mieszkańcy Miedznej Murowanej cieszą się z pięknego, nowego **Wiejskiego Domu Kultury** na miarę XXI wieku. W latach 2011-2012 trwały tam intensywne prace, związane z kompleksowym **remontem i przebudową dawnej szkoły podstawowej** na potrzeby domu kultury z filią biblioteczną i kawiarenką internetową. W sobotę, 25 sierpnia 2012 roku oficjalnie oddano do użytku gruntownie zmodernizowany i funkcjonalny obiekt, a także poświęcono odnowioną i przeniesioną w nowe miejsce zabytkową kapliczkę. Uroczystość była okazją do wspólnej modlitwy, rekreacji i zabawy. Miedzna Murowana to **druga pod względem liczby ludności miejscowość** w Gminie Żarnów, z kilkunastoma gęsto zabudowanymi ulicami. Mieszkańcy wsi od dawna czekali na ten dzień i bardzo licznie przybyli na jego oficjalne otwarcie.

Uroczystości rozpoczęło wystąpienie wójta gminy, który przypomniał **historię zmodernizowanego budynku** i przedstawił scenariusz sobotniego spotkania. Powitał również przybyłych gości - duchownych, posła Roberta Telusa, przewodniczącego Sejmiku Województwa Łódzkiego Marka Mazura, przedstawicieli powiatowych i gminnych władz samorządowych, dyrektorę Powiatowej Biblioteki Publicznej Bożenę Świątek-Mazur, a także gości, reprezentujących gminne instytucje, organizacje i stowarzyszenia oraz licznie zgromadzonych mieszkańców Miedznej Murowanej i sąsiednich miejscowości. Rangę uroczystości podkreśliła obecność **poctów sztandarowych żarnowskich szkół i OSP**. Gospodarzami uroczystości byli radni Wojciech Baran i Zdzisław Filipek, sołtys Henryk Gorzela oraz kierowniczka filii bibliotecznego Krystyna Zdon. Gościem honorowym był gen. bryg. Andrzej Gwadera, urodzony w Miedznej Murowanej (o którym piszemy na str. 17).

Następnie Mszę Świętą w intencji mieszkańców Miedznej Murowanej odprawili **ks. Jan Wiktorowicz** - proboszcz parafii w Żelazowicach oraz **ks. Rafał Piekarski** - doktorant Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, związany z Opoczmem i Żarnowem. Po jej zakończeniu dokonano **poświęcenia budynku** Wiejskiego Ośrodka Kultury oraz **odnowionej kapliczki przydrożnej**, którą przeniesiono w nowe miejsce. Po części oficjalnej przyszedł czas na **wystąpienia okolicznościowe**, podczas których głos zabrał gen. bryg. Andrzej Gwadera, który ze wzruszeniem wspominał swe młodzieńcze lata spędzone w Miedznej Murowanej. Wyraził również wielkie uznanie dla inicjatorów odbudowy swojej dawnej szkoły. Później odbył się **program artystyczny** w wykonaniu bardzo utalentowanej grupy miejscowych dzieci i młodzieży. Przed licznie zgromadzoną publicznością zaprezentowały się Aleksandra Szczepocka, Karolina Kowalczyk, Aleksandra Filipek, Natalia Więtkowicz, Wiktoria Więtkowicz, Patrycja Palus, Katarzyna Wrzosek, Aleksandra Woźniak i Patrycja Sieroń. Dziewczęta do występu przygotowały nauczycielki Elżbieta Szczepocka i Sabina Kowalczyk, zamieszkałe w Miedznej Murowanej.

Dla wszystkich uczestników uroczystości zorganizowano **poćstunek**, którego sponsorami byli: Gmina Żarnów, filia biblioteczna GBP w Żarnowie, radni Wojciech Baran i Zdzisław Filipek, sołtys Henryk Gorzela, Leokadia Zdon, Krystyna Przybyła, Roman Kaczmarczyk, Piotr Walasik i zaangażowani mieszkańcy wsi. Wieczorem odbyła się **zabawa taneczna** przy muzyce zespołu **Livers**, którego członkowie pochodzą ze Zdyszewic, Wójcina i Miedznej Murowanej (o zespole szerzej na str. 22).

Zabawa była wyjątkowo udana, a szampańskiego nastroju jej uczestników nie zmąciły nawet **awarie energetyczne**, nastąpiło bowiem kilka przerw w dostawie prądu. Na teren działki, na której znajduje się Wiejski Dom Kultury, przeniesiono również przydrożną **106-letnią kapliczkę**, którą dzięki sponsorom estetycznie odnowiono. Pod fundamentem kapliczki umieszczono oryginalny **akt erekcyjny**. Sponsorami byli sami mieszkańcy Miedznej Murowanej oraz Roman Kaczmarczyk, przedsiębiorca działający w branży kamieniarskiej. Do niedawna kapliczka stała po drugiej stronie drogi, w obrębie skrzyżowania drogi wojewódzkiej z drogą powiatową, prowadzącą do Straszowej Woli. Jej przeniesienie było konieczne, nie tylko ze względu na otoczenie starych drzew grożących przewróceniem, ale również z uwagi na planowaną przez władze wojewódzkie rozbudowę skrzyżowania (niestety, w dalszej przyszłości). Wierzymy, że w miejscu, gdzie dawnej stała kapliczka, znajdzie się dodatkowy pas drogi do skrętu w lewo, w kierunku Straszowej Woli.

Zarówno przed, jak i za budynkiem domu kultury, z inicjatywy radnego Wojciecha Barana, wykonano ciekawą **instalację przestrzenną**. Przed obiektem stoi oryginalny drogowy znak wykonany ze ściętego drzewa wraz z konarami, który wskazuje odległość z Miedznej do wybranych miejscowości w kraju, a za budynkiem uwagę zwraca **odrestaurowana studnia** z kołem zamachowym. Taka sama, choć artystycznie obudowana **na sposób kazimierski**, od kilku lat stoi obok placu zabaw, przy ulicy Głównej. Pracownicy gminy wykonali pożyteczną pracę, bo wzdłuż ulicy Opoczyńskiej zbudowali dodatkowy **chodnik** z płyt betonowych, do budowy którego użyto aż 450 płytek chodnikowych i 160 krawężników! Stanowi on znakomity skrót dla mieszkańców ulic Złotej, Bankowej i Ogrodowej, udających się do centrum wsi.

Remont remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Skórkowicach

Remiza **Ochotniczej Straży Pożarnej w Skórkowicach** jest jednym z najważniejszych obiektów w tej miejscowości. Istniejąca tam jednostka aspiruje do włączenia do Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego w Polsce. Tamtejsza **remiza** została wzniesiona w latach osiemdziesiątych XX wieku i została poddana termomodernizacji pod koniec 2006 roku. Strażnica była budowana w **technologii tradycyjnej** z bloków gazobetonowych, z wylewanym na budowie stropodachem żelbetowym, ocieplonym żużlem paleniskowym i krytym papą. **Roboty z 2006 roku** dotyczyły m.in. remontu stropodachu. W ich wyniku na zasypkę z tzw. żużla paleniskowego (z lat osiemdziesiątych) wylano grubą warstwę betonu. Na betonie została przyklejona warstwa papy na lepiku, na którą ostatecznie położono styropapę oraz tzw. papę wierzchniego krycia. Podobno miało to na długie lata zabezpieczyć budynek przed wpływem **czynników atmosferycznych**. Niestety, popełniono wielki błąd...

Po kilku latach ten stropodach stał się ogromnym problemem. Między dachem a stropem zaczęła gromadzić się woda, która spowodowała całkowitą **degradację budynku**. Wraz z upływem lat papa traciła swe właściwości izolacyjne, naprawy nic nie dawały. Należało usunąć żużel, zlikwidować stropodach, wykonać więźbę dachową i typowe pokrycie dachu. Przede wszystkim wywieziono żużel (szlakę), źródło gromadzenia się wilgoci. Ponadto zdemontowano dach drewniany nad dwoma garażami. Po wykonaniu **nowej więźby dachowej**, zamurowano szczyty, pokryto dach **blachą trapezową**, uzupełniono izolację cieplną i wykonano **wyprawę z tynku drobnodziarnistego**. Potem wykonano obróbki blacharskie, zainstalowano rynny i rury spustowe. Obiekt pomalowano, a na dachu zamontowano tzw. świetliki. Radny Zenon Jęcek bezinteresownie wykonał estetyczne **oświetlenie frontonu obiektu**.

Roboty, których inicjatorem był sam radny Zenon Jęcek, podjęto w 2012 roku, ale zakończono na wiosnę 2013 roku. Wyjątkowo długa i uciążliwa zima nie pozwoliła na ich terminowe ukończenie. **Wykonawcą prac** była wyłoniona w przetargu firma budowlana **GW Infrastruktura Sp. z o.o.** z Kielc, która za kwotę ok. **78 tys. zł** zobowiązała się zrealizować to zadanie. Kielecka firma prace prowadziła przy pomocy podwykonawców. Niestety, nie spełniali oni oczekiwań władz gminy, aż do momentu, gdy na placu budowy pojawiła się **Firma Usługowo - Handlowa Dach-Pol**, której właścicielem jest **Paweł Ściubeł** z Trojanowic. Tym samym wszelkie prace zostały pomyślnie zakończone, zgodnie ze specyfikacją i przedmiarem robót. Pozostały jeszcze prace wewnątrz remizy, które w 2013 roku będą wykonywane przez gminę.

Generał Andrzej Gwadera z Miedznej Murowanej

Podczas uroczystości oddania do użytku Wiejskiego Domu Kultury w Miedznej Murowanej, mieliśmy zaszczyt gościć **zaczynającego** **rodaka**, urodzonego w tej wsi **gen. bryg. Andrzeja Gwadera**. Nasz gość przyjął zaproszenie od wójta gminy, przyjechał na uroczystość i zaszczycił nas swoją obecnością. Gospodarzom obiektu wręczył okolicznościowe upominki. Dał się poznać jako **bardzo serdeczny człowiek o ujmującej osobowości**, z sentymentem opowiadający o swym miejscu urodzenia. Z uwagi na fakt, iż całe swe zawodowe życie związał z wojskiem i ...odległymi regionami kraju (przez co nie jest w swojej „małej Ojczyźnie” zbyt dobrze znany), uzupełniamy informacyjną lukę i prezentujemy jego sylwetkę.

Generał brygady Andrzej Gwadera urodził się **20 kwietnia 1952 roku** w Miedznej Murowanej (w ówczesnej gminie Topolice, woj. kieleckie). Z sentymentem wspomina swoje rodzinne strony. Jest żonaty i ma dwoje dzieci. W swym życiu osiągnął spektakularne sukcesy zawodowe, niedostępne przeciętnym mieszkańcom naszego regionu. Od najmłodszych lat (spędzonych m.in. w Szkole Podstawowej w Miedznej Murowanej) bardzo chciał zostać żołnierzem. Był bardzo zdolny, ambitny i pracowity. Służbę wojskową rozpoczął w 1972 roku, jako podchorąży **Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Pancernych w Poznaniu**, której absolwentem został w 1976 roku.

Po studiach pełnił służbę jako dowódca plutonu, a później kompanii czołgów w 41. pułku zmechanizowanym w Szczecinie. Po ukończeniu **Wyższego Kursu Doskonalenia Oficerów Sztabów Pułków i Dywizji**, w 1980 roku wyznaczony został na stanowisko szefa sztabu batalionu czołgów 41. pułku zmechanizowanego w Szczecinie, a od początku 1983 roku był dowódcą kompanii czołgów w szcześcińskim 25. pułku czołgów. W latach 1984 - 1987 został skierowany na studia do **Akademii Sztabu Generalnego** (kierunek rozpoznawcze). Kolejny szczebel kariery wojskowej, to służba w Dowództwie 20. Dywizji Pancerniej na stanowisku starszego oficera Wydziału Operacyjnego. W okresie od połowy 1988 roku do sierpnia 1992 roku był dowódcą 5. batalionu rozpoznawczego w Kołobrzegu. Od początku września 1992 roku dowodził 6. pułkiem zmechanizowanym w Walczu, a następnie od lipca 1995 roku, był pierwszym dowódcą waleckiej **2. Brygady Zmechanizowanej im. Józefa Piłsudskiego**. Od lutego 1996 roku przez 5 lat pełnił obowiązki **Szefa Szkolenia - Zastępcy Dowódcy 8. Dywizji Obrony Wybrzeża w Koszalinie**.

Po ukończeniu Podyplomowego Studium Operacyjno - Strategicznego w 2001 roku, został wyznaczony na stanowisko **Szefa Oddziału Operacji Specjalnych** w Generalnym Zarządzie Operacyjnym (P-3) Sztabu Generalnego Wojska Polskiego. W 2002 roku objął dowództwo **7. Pomorskiej Brygady Obrony Wybrzeża** w Słupsku. Minister Obrony Narodowej w 2005 roku wyznaczył go na stanowisko **Zastępcy Dowódcy 12. Szczecińskiej Dywizji Zmechanizowanej**. W 2012 roku zakończył swoją służbę w 12SDZ i przeszedł do rezerwy. Za swoje dokonania i pełnioną służbę, został odznaczony m.in. Złotym Krzyżem Zasługi, złotym medalem „Za Zasługi dla Obronności Kraju” oraz złotym medalem „Siły Zbrojne w Służbie Ojczyzny”.

Z kart bogatej historii wsi Miedzna Murowana

Miedzna Murowana to miejscowość położona **nad zalewem na rzece Wąglance**, w północno - wschodniej części gminy Żarnów, wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 726 Żarnów - Opoczno - Rawa Mazowiecka. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku mieszkało w niej **487 osób**. Na terenie wsi stale przebywa jednak znacznie więcej ludzi, są to właściciele domków letniskowych, najczęściej zameldowani w innych miejscach. Miedzna Murowana to druga pod względem liczby ludności miejscowość w gminie Żarnów. Znajduje się w niej aż **14 ulic**, a każda z nich posiada własną nazwę, które zostały wprowadzone w 2002 roku. W Miedznej Murowanej znajdują się ulice: **Opoczyńska, Ogrodowa, Główna, Złota, Bankowa, Wysoka, Spacero-wa, Topolowa, Brzozowa, Polna, Słoneczna, Kościelna, Leśna i Zielona**.

Wieś wchodzi w skład **parafii pod wezwaniem Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Żelazowicach** (Dekanat Opoczyński, Diecezja Radomska). Parafia Żelazowice (gm. Białaczów) graniczy z Dekanatem Żarnowskim. Jej proboszczem jest **ks. Jan Wiktorowicz**. Przed laty, Miedzna Murowana należała do parafii św. Jana Chrzciciela w Białaczowie. Wieś znajduje się w następującej odległości od ważnych dla mieszkańców miejscowości i miast: Żarnów (siedziba gminy) - 7 km, Białaczów - 6 km, Paradyż - 9 km, Opoczno - 12 km, Końskie - 26 km, Sulejów - 26 km, Piotrków Trybunalski - 42 km, Tomaszów Mazowiecki - 42 km, Kielce - 65 km, Skarżysko Kamienna - 65 km, Radom - 80 km, Łódź - 91 km, Częstochowa - 120 km, Warszawa - 135 km, Sandomierz - 155 km, Kraków - 167 km.

Miedzna Murowana to miejscowość o bardzo bogatej historii. W 2012 roku minęło **780 lat od pierwszej wzmianki historycznej** o wsi, która w średniowieczu składała się z dwóch części o nazwach **Meduna major** i **Meduna minor** (wg Jana Długosza była to Miedzna Wielka i Miedzna Mała). **W 1232 roku** w Miedznej księżę sandomierski Bolesław I (1208-48), syn Konrada Mazowieckiego (który sprowadził Krzyżaków do Polski) wydał ważny przywilej dla kasztelańskiego grodu żarnowskiego: (...) *colloquium in Meduna ante Sarnov [Żarnów]*. Dwa lata później - **w 1234 roku** - ten sam księżę Bolesław I (od imienia ojca zwany Kondratowiczem), zwołał w Miedznej **zjazd możnowładców**, czyli najważniejszych osób, rządzących Polską w czasie rozbięcia dzielnicowego. Wieś wchodziła w skład **Kasztelanii Żarnowskiej**. Dzięki staraniom Anny Dunin, podniesiono rangę wsi i **w 1451 roku** lokowano ją na prawie niemieckim. Wsią zarządzał tzw. zasadzca, najczęściej będący sołtysem wsi.

Zarządzający był przedstawicielem feudalnego pana we wsi i jednocześnie jego wasalem, obowiązany m.in. do konnej służby wojskowej w czasie wojny. Miał szereg przywilejów, oprócz dużego gospodarstwa rolnego, prowadził także karcznię i młyn. Folwark był dziedzictwem **Mszcuzja herbu Lis**. Miejscowi kmiecie dziesięcinę oddawali nie tylko do ówczesnych instytucji kościelnych w Sandomierzu (tzw. prebenda), ale i parafiom w Białaczowie i Żarnowie. W drugiej połowie XVI wieku właściciel wsi **Leonard Strasz** przeszedł z katolicyzmu na **kalwinizm**, zbudował świątynię (dom modlitwy) czyli **zbor**. Jednocześnie utrzymywał kaznodzieję i nauczyciela. Po jego śmierci zbor (zwany przez kalwinów również kościołem) w XVII wieku prowadził jego spadkobiercy - **Stanisław, Elżbieta i Krzysztof Straszowie**.

Miedzna Murowana stała się znaczącym **ośrodkiem reformacji** w regionie, zamieszkałym przez katolików. Zbor kalwiński jednak później rozebrano, a materiał z jego rozbiórki posłużył do budowy dworskich spichrzów (jeden z nich - kilkakrotnie przebudowany - znajduje się obok zalewu). W najbliższym sąsiedztwie wsi, 16 września 1655 roku odbyła się bitwa ze Szwedami, znana historykom jako **bitwa pod Żarnowem**. Wieś uległa zniszczeniu, a mieszkańców wymordowano. Doszczętnie spalono ją również podczas działań wojennych w czasie Insurekcji Kościuszkowskiej w 1794 roku. W pierwszej połowie XIX wieku istniała samodzielna **gmina Miedzna Murowana**, której wójtem był **Oftinowski** (posługujący się własną pieczęcią). Liczne epidemie cholery dziesiątkowały ludność. W 1827 roku w 24 domach mieszkało 100 włościan. Obszar wsi obejmował 470 mórg ziemi dworskiej i 317 mórg ziemi włościańskiej (1 morga = 0,56 ha). W 1887 roku znajdował się tam folwark, a we wsi w 29 domach mieszkało 244 włościan. W latach 1870-1954 wieś należała do **gminy Topolice**, a w okresie 1954-1972 wchodziła w skład **gromady Straszowa Wola**.

Od 1973 roku Miedzna Murowana należy do **gminy Żarnów** i jest jednym z 30 sołectw. W latach 1974-1979 na gruntach wsi zbudowano **zalew na rzece Wąglance** o powierzchni 185 ha. Budowę prowadziło Rejonowe Przedsiębiorstwo Melioracyjne w Końskich. Zalew jest zbiornikiem retencyjnym, przeznaczonym dla potrzeb rolnictwa o max objętości 4,16 mln m³ i piętrzeniem wynoszącym 6,85 m. Po II wojnie światowej liczba mieszkańców wsi znacznie wzrosła. W XX wieku we wsi zorganizowano **szkołę podstawową**, a w ostatnim czasie reaktywowano **jednostkę Ochotniczej Straży Pożarnej**, która istniała w Miedznej Murowanej do 1957 roku.

Poświęcenie pomnika ku czci ofiar pacyfikacji w Chelstach

Corpora dormiunt, vigilante animae (*Ciała śpią, dusze czuwają*) to łaciński napis umieszczony na **tablicy nowego pomnika w Chelstach**, poświęconego pamięci ofiar martyrologii z kilku miejscowości gminy Żarnów. Nawiązuje do sentencji stworzonej przez znanego rzeźbiarza Adolfa Szyszko - Bohusza nad wyjściem z grobów królewskich na Wawelu. W wyjątkowy sposób oddaje on troskę miejscowego społeczeństwa o pamięć tych, którzy oddali swe życie w czasie II wojny światowej.

Dnia 20 maja 2012 roku w kościele Miłosierdzia Bożego w Chelstach odbyła się wielka i bardzo podniosła uroczystość religijno - patriotyczna. Tego dnia odsłonięto i poświęcono **pomnik ku czci ofiar pacyfikacji wsi Chelsty, Kamieniec, Afryka, Tomaszów, Siedłów i Marcinków**. Wzięło w niej udział kilkaset osób, pragnących uczcić męczeństwo naszych przodków. Było to prawdziwe święto lokalnej społeczności, bo przyjechało na nie wiele osób z różnych stron kraju, identyfikujących się z Ziemią Żarnowską, naszą „Małą Ojczyzną”. Stawili się liczne **poczty sztandarowe**: 25 pułku piechoty Armii Krajowej z Piotrkowa Trybunalskiego, koła Świątowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej z Przysuchy (woj. mazowieckie), OSP Żarnów, OSP Chelsty, OSP Kodrąb, Gimnazjum im. 25 pułku piechoty AK w Żarnowie, Szkoły Podstawowej im. J. Bartoszewicza w Żarnowie, koła SZŻAK w Żarnowie oraz Szkoły Podstawowej im. OP AK „Błysk” i jednostki 2036 „Strzelec” w Paradyżu. Mszę Świętą celebrowali **ks. Sławomir Rak** - proboszcz parafii Chelsty - Zdyszewice, a także **ks. kan. Jan Kruk**, który wygłosił bardzo wzruszającą homilię.

Uroczystość prowadził wójt Krzysztof Nawrocki. Przybyło na nią wielu znamienitych gości, spośród których najbardziej serdecznie powitano legendarnego dowódcę partyzanckiego **gen. Stanisława „Burzę” Karlińskiego, mjr dr n. med. Halinę Kępińską Bazylewicz „Korę”** oraz miejscowych kombatanów. Obecny był poseł Robert Telus i wicemarszałek województwa Artur Bagieński. Władze powiatu opoczyńskiego reprezentowali przewodniczący Rady Powiatu Marek Ksyta, wicestarosta Marcin Baranowski i członek Zarządu Bogdan Kubiszewski. Licznie przybyli radni Rady Gminy Żarnów z przewodniczącym Krzysztofem Gawrysiem i wiceprzewodniczącą Joanną Grodzicką na czele. Poseł Krystynę Ozgę reprezentowała jej przedstawicielka Zofia Pawlik. Obecni byli wójtowie zaprzyjaźnionych gmin: Aleksandrów (powiat piotrkowski) - Dionizy Głowacki i Kodrąb (powiat radomski) - Bożena Krawczyk, a także przedstawiciele samorządów kilku okolicznych gmin.

Uroczystość zaszczylił swoją obecnością **oficerowie Wojska Polskiego** z Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Łodzi i Wojskowej Komendy Uzupelnień w Tomaszowie Mazowieckim, a także inni **zaproszeni goście**. Z uwagi na fakt, iż ten dzień był również lokalnym **świętem strażackim** (wśród ofiar byli członkowie OSP Chelsty), obecny był prezes Zarządu Powiatowego OSP w Opocznie dh Józef Róg, były starosta opoczyński. Komendę Powiatową PSP w Opocznie reprezentował dowódca Jednostki Ratowniczo - Gaśniczej mł. bryg. Dariusz Rzepka. Przedstawicielem policji był komendant Komisariatu w Paradyżu insp. Wiesław Kuśmierczyk, a Lasów Państwowych - Dawid Kosylak, nadleśniczy Nadleśnictwa Piotrków Trybunalski z siedzibą w Łęczynie. Wśród gości byli również przedstawiciele mediów, w tym Paweł Reising, redaktor naczelny piotrkowskiego miesięcznika „Kurier - Kultura i Rzeczywistość”. Nie mogło zabraknąć dyrektorów i nauczycieli szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z regionu, strzelców z Paradyża, harcerzy z 5 Żarnowskiej Drużyny Harcerskiej „Wichry”, licznej grupy dzieci i młodzieży szkolnej, przedstawicieli lokalnych instytucji, organizacji, stowarzyszeń oraz członków Klubu Aktywnego Seniora w Żarnowie. Wzięli w niej udział również **strażacy OSP z Żarnowa, Skórkowic, Chelst, Straszowej Woli, Topolic, Paszkowic i Zdyszewic**. Dowodził nimi prezes OSP Chelsty dh Andrzej Świąder, współorganizator uroczystości.

Martyrologia mieszkańców wsi Chelsty i okolicznych wsi była największą tragedią w naszym regionie. Niestety, zupełnie nieznaną młodemu pokoleniu. Warto było zatem podjąć działania, upamiętniające dramatyczne wydarzenia z lat II wojny światowej. Wzniesiono pomnik (według projektu wójta gminy), zawierający dane personalne 42 prześladowanych osób w dwóch pacyfikacjach 1944 roku. Spośród nich - 29 osób poniosło wówczas śmierć, a 13 - zostało uwięzionych. Należy podkreślić, iż spośród wszystkich uwięzionych wówczas osób, do dnia dzisiejszego żyje troje z nich. Na uroczystości byli obecni: więźniarka obozu koncentracyjnego w Ravensbrück - **Kazimiera Kazusek (z d. Gorzelak)** oraz **Bronisław Antos „Longin”**. Po deszły wiek oraz stan zdrowia **Janiny Nowakowskiej (z d. Kazusek)** nie pozwolił jej na przybycie, a matkę reprezentował syn Zbigniew Nowakowski z rodziną. Obecni byli członkowie rodzin ofiar pacyfikacji z 9 maja i 26 grudnia 1944 roku.

Przed Mszą Świętą w kościele odbyła się **akademia** w wykonaniu młodzieży Gimnazjum im. 25 pp AK w Żarnowie, przygotowana przez wicedyrektor szkoły Barbarę Kantor (wnuczkę zamordowanego w wyniku pacyfikacji Kazimierza Cieluby ze wsi Kamieniec). Oprawę muzyczną zapewnił organista Ryszard Szymański oraz schola z parafii św. Mikołaja w Żarnowie. Po Mszy Świętej odbyła się bardzo podniosła uroczystość **odsłonięcia i poświęcenia pomnika**, wzniesionego po 68 latach od pamiętnej pacyfikacji. Znajduje się on w eksponowanym miejscu - na placu przed kościołem p.w. Miłosierdzia Bożego w Chelstach, tuż obok dzwonnicy.

Piękny, piaskowcowy monument (przykryty wielką biało-czerwoną flagą) **uroczyście odsłonił** Kazimiera Kazusek, Bronisław Antos oraz kilku zaproszonych gości, a **poświęcenia dokonali** ks. kan. Jan Kruk i ks. Sławomir Rak. **Apel Pamięci** odczytał Sylweryneusz Dylewski, radny z Chelst, który zaprezentował imiona i nazwiska wszystkich ofiar pacyfikacji. Okolicznościowe przemówienia wygłosili gen. Stanisław „Burza” Karliński, mjr dr Halina Kępińska-Bazylewicz „Kora”, poseł Robert Telus, wicemarszałek Artur Bagieński oraz wójt Krzysztof Nawrocki. Mówiono m.in. o tragicznej historii Polski, barbarzyństwie nazistów w czasie II wojny światowej, ale i o znaczeniu pamięci historycznej w kształtowaniu świadomości społeczeństwa i konieczności pielęgnowania pamięci narodowej przez kolejne pokolenia Polaków. Przypomniano również wybitnych partyzantów, związanych z Chelstami - **Stefana Szlązaka ps. „Malwa”, Jana Nowakowskiego ps. „Upiór” / „Irka”** oraz **Konrada Leśniewskiego ps. „Orlik”**, których nazwiska znalazły się także na płycie pomnika. Następnie pod pomnikiem złożono wiązanki kwiatów i zapalono znicze. Wspólna modlitwa i odśpiewanie „Roty” było uzupełnieniem tej ceremonii. Po uroczystości w remizie w Chelstach, zorganizowano **spotkanie integracyjne** i poczęstunek dla strażaków oraz zaproszonych gości. Serdecznie dziękujemy Zarządowi i strażakom OSP Chelsty, pracownikom Urzędu Gminy w Żarnowie, a także sołtysom i radom społecznym wsi Chelsty, Antoniów i Marcinków z rodzinami za pomoc w organizacji spotkania. Wszyscy obecni określili je mianem wzorowo przeprowadzonej uroczystości.

Plany budowy pomnika w Chelstach snuto od wielu lat. Już w 2010 roku zorganizowano skromne uroczystości rocznicowe. Odbył się wówczas Turniej Pamięci w tenisie stołowym o puchar proboszcza parafii, ale też pokaz filmów o 25 pułku piechoty AK i jego dowódcach oraz prezentacja multimedialna w kościele. Wcześniejsze działania zaowocowały finałem w 2012 roku. Pod patronatem ks. Sławomira Raka, proboszcza parafii Miłosierdzia Bożego w Chelstach powołano **komitet honorowy budowy pomnika ofiar pacyfikacji w Chelstach**, w skład którego - obok wójta gminy - wszedł prezes OSP Chelsty Andrzej Świąder, a także radni Rady Gminy w Żarnowie: Sylweryneusz Dylewski z Chelst i Sławomir Błażejowski z Dłużniewic. Warto wspomnieć, iż Andrzej Świąder i Sławomir Błażejowski to synowie ofiar pacyfikacji 1944 roku. Na początku roku rozpoczęto prace projektowe i gromadzono środki na ten szczytny cel. Efekt pracy komitetu - w zgodnej opinii uczestników uroczystości - przeszedł najsmielsze oczekiwania. W krótkim czasie powstał monument, który wszystkim bardzo się podoba i idealnie komponuje się z ciekawą architekturą i otoczeniem pięknego **kościółka p.w. Miłosierdzia Bożego w Chelstach**.

Uroczystość nie mogłaby się odbyć bez ogromnego zaangażowania komitetu budowy pomnika oraz bezinteresowności i ofiarności **darczyńców**, którzy nie szczędzili środków na ten szczytny cel. Oto ich imiona i nazwiska: **Andrzej Świąder, Alicja Kossek, Sławomir Błażejowski, Krzysztof Gawryś, Sławomir Zawisza, Marek Sieroń, Roman Kaczmarczyk, Kazimiera Kazusek, Maria Morawska, Stefan Agatowski, Zofia i Stanisław Otwinowscy, Ewa Borończyk, Joanna Grodzicka, Bronisław Antos, Sławomir i Piotr Goszczowie, Zbigniew Nowakowski, Janina Nowakowska, Mieczysław i Elżbieta Sosnowscy, Jan Wiktorowicz, Wiesław Leśniewski, Marcin Baranowski, Sylweryneusz Dylewski i Krzysztof Nawrocki**. Warto wspomnieć, że dwie okazałe bryły **piaskowca** na budowę pomnika ofiarowali **Elżbieta i Edward Przybyłowie** - właściciele zakładu kamieniarskiego z Żarnowa, **wykonawcami** monumentu byli **Zbigniew, Jarosław i Adam Koszowscy** z firmy „Pajdex” w Paszkowicach, a **prace przy montażu** pomnika wykonywali pracownicy Urzędu Gminy w Żarnowie. Wszystkim darczyńcom, sponsorom i wykonawcom bardzo serdecznie dziękujemy. Od 2012 roku na terenie gminy Żarnów znajduje się bardzo ważne dla naszej tożsamości, nowe **Miejsce Pamięci Narodowej**, o którym wszyscy zawsze powinniśmy pamiętać...

Pamiętkowa tablica w rocznicę nawałnicy w Topolicach

Dnia 14 lipca 2012 roku minął rok, odkąd Topolice i wiele innych miejscowości Gminy Żarnów nawiedziła **trąba powietrzna**. Tragiczne w skutkach wydarzenia, które jednoczyły mieszkańców w niedoli, stały się inspiracją do zorganizowania uroczystego spotkania, w celu podziękowania tym, którzy nieśli pomoc poszkodowanym oraz wspomnienia dnia, podczas którego doszło do klęski żywiołowej. Tragedia dotknęła **270 obiektów** m.in. w Miedznej Murowanej, Straszowej Woli, Sielcu, Niemojowicach, Paszkowicach, Trojanowicach, Myślborzu, Chelstach, Marcinkowie, Skórkowicach, Zdyszewicach i Żarnowie. Jednak żadna ze wsi nie została tak dotkliwie doświadczona jak **Topolice**. Niszcząca siła nawałnicy pozbawiła dachu nad głową, a nierzadko także i całego dorobku dziesiątki mieszkańców Naszej Gminy. Zniszczeniu uległy hektary **upraw rolniczych** i całe połacie **lasów**. Trudne do oszacowania straty materialne odrabiane są jeszcze po dziś dzień. Dlatego w Topolicach, tuż przed remizą strażacką, postanowiono zorganizować uroczystości, mające na celu uczczenie pierwszej rocznicy nawiedzenia okolicy przez trąbę powietrzną. Tuż po tragedii, namawiał do tego sam **Bp Henryk Tomasiak**, ordynariusz **Diecezji Radomskiej**. Dziś niemal wszystkie szkody wywołane przez kataklizm zostały naprawione, jednak wspomnienia tamtych tragicznych okoliczności wciąż są żywe.

W sobotę, 14 lipca 2012 roku właśnie w Topolicach, została odprawiona Msza Św. dziękczynna za ocalenie mieszkańców, poszkodowanych w pamiętnej nawałnicy. Przed miejscową remizą wybudowano ołtarz polowy, a na uroczystości przybyli mieszkańcy wsi oraz zaproszeni goście. Mszę świętą odprawiano również w intencji strażaków oraz ludzi dobrej woli, którzy spieszyli z pomocą w odbudowaniu wsi. W liturgii uczestniczyli księża pochodzący z Topolic - **ks. Krzysztof Wilk**, pracujący obecnie na Ukrainie oraz **ks. Grzegorz Jędrzejczyk**, wikariusz z parafii św. Bartomeja w Opocznie. Byli obecni również **ks. kan. Jan Dereń**, proboszcz parafii i **ks. kan. Jan Kruk**, rezydujący w parafii Żarnów poprzedni jej proboszcz, który przewodniczył liturgii i wygłosił wzruszającą homilię. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele samorządowych władz gminnych i powiatowych, strażacy ze wszystkich jednostek OSP w gminie, policjanci oraz społeczność lokalna. Przybyli dyrektorzy wszystkich szkół z pocztami sztandarowymi i członkowie gminnych stowarzyszeń, a muzyczną oprawę uroczystości zapewniła schola z parafii św. Mikołaja w Żarnowie.

Na zakończenie liturgii została poświęcona i odsłonięta okolicznościowa **tablica** upamiętniająca ubiegłoroczną tragedię. Pamiętkową tablicę z żarnowskiego piaskowca drobnoziarnistego - według projektu wójta gminy - wykonała firma kamieniarska „Pajdex” Zbigniewa, Jarosława i Adama Koszowskich. Godnym podkreślenia jest fakt, iż uroczystość odbyła się dokładnie w rocznicę dramatycznych wydarzeń. Następnie uroczystość odsłonięto, opasaną narodowymi barwami piaskowcową tablicę, na której widnieje następujący napis: **14 lipca 2011 roku TOPOLICE nawiedziła nawałnica, trąba powietrzna, która zniszczyła znaczną część miejscowości. Dziękujemy Opatrzności Bożej za ocalenie mieszkańców, a strażakom i wszystkim ludziom dobrej woli za pomoc w odbudowie wsi. W pierwszą rocznicę tragedii - Społeczeństwo Gminy Żarnów.**

Uroczystości były zorganizowane przez władze samorządowe gminy, radę sołecką i strażaków z Topolic. Wieś liczy 293 mieszkańców. **Sołtys**em wsi jest Henryk Twardowski (sołtys roku 2011 Powiatu Opoczyńskiego), a w skład **Rady Sołeckiej** wchodzi Krzysztof Ciach, Robert Burakowski i Zdzisław Świątek. **Prezesem jednostki OSP** jest dh Jacek Świątek, naczelnikiem - dh Henryk Twardowski, zastępcą naczelnika - dh Rafał Stańczyk, sekretarzem - dh Marek Stańczyk, skarbnikiem - dh Zbigniew Twardowski, a gospodarzem - dh Krzysztof Ciach. Komisję rewizyjną jednostki tworzą dh Rafał Świątek, dh Marek Miernicki i dh Andrzej Nawrocki.

Po poświęceniu i odsłonięciu tablicy upamiętniającej trąbę powietrzną z 2011 roku, poświęcono również **figurę św. Floriana** - patrona strażaków oraz **wóz bojowy OSP Topolice** - IVECO 175-24. Spotkanie było okazją do podziękowań wszystkim służbom, które włączyły się w pomoc poszkodowanym podczas lipcowej tragedii. Starosta Jan Wieruszewski oraz zastępca komendanta powiatowego PSP mł. bryg. Jerzy Wijata wręczyli **resortowe odznaczenia strażakom**, a zasłużonemu również i **medale**. Brązową odznaką „Zasłużony dla ochrony przeciwpożarowej”, nadaną przez Ministra Spraw Wewnętrznych Jacka Cichockiego odznaczony został dh Jacek Świątek, wiceprezes ZG OSP w Żarnowie i prezes OSP w Topolicach. Srebrny medal „Za zasługi dla pożarnictwa” otrzymali druhowie: Ryszard Druszcz (OSP w Paszkowicach), Zdzisław Świątek (OSP w Topolicach), Tadeusz Szczegielniak (OSP w Zdyszewicach) i Daniel Polewczyk (OSP w Chelstach). Brązowym medalem odznaczeni zostali druhowie: Wojciech Kaczmarek (OSP w Skórkowicach), Dawid Kołodziejczyk (OSP w Topolicach), Jarosław Wójcik i Marcin Murawski (obydwaj z OSP w Straszowej Woli). Ostatnim akcentem oficjalnej części uroczystości, było wręczenie przez wójta i przewodniczącego rady **listów gratulacyjnych** przybyłym gościom, którzy w okresie lipiec - sierpień 2011 pełnili odpowiedzialne funkcje w Powiatowym Zespole Zarządzania Kryzysowego w Opocznie i wspierali gminę Żarnów oraz jej poszkodowanych mieszkańców. Przyczynili się oni do realizacji wielu trudnych zadań w tak dramatycznych okolicznościach, przez co skutki nawałnicy były mniej dotkliwe. Podczas części oficjalnej głos zabrali przedstawiciele władz oraz strażacy. Wszyscy wyrazili radość z faktu, że te ciężkie chwile są już za nimi i mają nadzieję, że podobna tragedia nigdy już nie spotka mieszkańców Topolic i okolicznych wiosek. Później wszystkich zaproszono na **spotkanie integracyjne**, podczas którego każdy mógł skosztować specjalów kuchni regionalnej, przygotowanych przez mieszkańców Topolic. Uczestnicząc w spotkaniu, wspominali najtrudniejsze chwile w historii tej zasłużonej dla całego regionu wsi...

Wśród **zaproszonych gości** byli m.in. starosta powiatu opoczyńskiego Jan Wieruszewski, zastępca komendanta Państwowej Straży Pożarnej w Opocznie Jerzy Wijata, wójt gminy Białaczów Jan Józwicki i Jarosław Chomicz, przedstawiciel posła Roberta Telusa. *Wtedy zdawaliśmy po raz pierwszy raz egzamin, czy potrafimy stać czoła tym wyzwaniom, które były bardzo trudne. Dziękować należy Bogu za to, że nikt nie zginął - mówił starosta Wieruszewski i **dziękował wszystkim służbom** za to, że tak sprawnie udało się opanować ten żywioł. **Ale podziękowania należą się wszystkim ludziom dobrej woli, którzy z różnych stron Polski spieszyli z pomocą poszkodowanym. Nie wiemy co nas czeka, to wszystko - co jest przed nami, jest za sprawą woli Bożej, trzeba nam więc wielkiej wiary, która pozwoli nam wyjść z tych trudnych sytuacji. To co się wtedy wydarzyło i ta dzisiejsza rocznica, zapewne zapadną w pamięć. I myślę, że troska o drugiego człowieka, która wtedy zaowocowała to bardzo wielki kapitał, który należy umiejętnie wykorzystać - powiedział starosta.***

Uroczystości były bardzo potrzebne i na długo pozostaną w pamięci miejscowej społeczności. W tym dniu do Topolic przybyło wielu dawnych jej mieszkańców, którzy uczestniczyli w rocznicowych obchodach. Warto wspomnieć **sponsorów**, którzy przyczynili się do ich godnego zorganizowania. A byli nimi: **Urząd Gminy w Żarnowie**, Jolanta i Grzegorz Nowakowscy (Dąbrowa, gmina Sławno), Krzysztof Werynowski (Stacja Paliw „Troja” w Trojanowicach), Eugeniusz Pieknielnik (Zajazd „Patrol” w Sielcu), Jerzy i Krystyna Przybyłowie (Piekarnia w Straszowej Woli), Jerzy Milcarz (Piekarnia w Białaczowie), Jacek i Beata Lasotowie (Piekarnia w Żarnowie), prezes Jacek Świątek i Zarząd OSP w Topolicach, sołtys Henryk Twardowski, Rada Sołecka oraz mieszkańcy Topolic. **Bardzo serdecznie wszystkim dziękujemy...**

VII Dni Żarnowa i Dożynki Gminno - Powiatowe `2011

W poprzednim NICOLAUS-ie zabrakło miejsca na relację z **VII Dni Żarnowa i Dożynek Gminno - Powiatowych**, które organizowane były w dniach 27-28 sierpnia 2011 roku. Z kronikarskiego obowiązku uzupełniamy tę lukę informacyjną. Dożynki Gminno - Powiatowe, organizowane były u nas po raz pierwszy. Byliśmy wówczas zaszczytzeni obecnością Ordynariusza Diecezji Radomskiej **Biskupa Henryka Tomasika**, który w niedzielę, 28 sierpnia 2011 roku zainaugurował Święto Plonów i przewodniczył Mszy Świętej Dzięczynnej w kościele św. Mikołaja w Żarnowie. Katakizm, który nawiedził gminę Żarnów w dniu 14 lipca 2011 roku, sprawił, iż władze samorządowe gminy wraz z redakcjami TVP 3 Łódź i Radio Plus podjęły się organizacji **koncertu charytatywnego „Ofiarom nawałnicy w gminie Żarnów”**. Główną gwiazdą tego koncertu, była znana grupa „**LOMBARD**” z Grzegorzem Stróżniakiem i Martą Cugier na czele. Ten legendarny zespół do Żarnowa udało się zaprosić dzięki współpracy władz gminy z redaktorem **Magdaleną Michalak** z TVP 3 Łódź oraz **Agencją Artystyczną MUSIC LIVE z Łodzi**, której szefem jest **Jarosław Szwarz**. Serdecznie za ten piękny, szlachetny i bezinteresowny gest dziękujemy...

Uroczystości w sobotę rozpoczęły się wystąpieniem wójta gminy, który oficjalnie otworzył lokalne święto i powitał gości. Następnie odbył się występ najmłodszych uczniów **Szkoły Podstawowej w Żarnowie**, którzy zaprezentowali swe talenty aktorskie w spektaklu „Jarzynki babci Babulinki”. Później nieco starsi uczniowie SP Żarnów, uczęszczający do szkół muzycznych, dali popis swoich umiejętności, grając na różnych instrumentach. Tuż po nich wystąpiły dzieci ze **Szkoły Podstawowej w Klewie**, które przedstawiły sztukę „O Majce, która przez czary swoją matkę zagubiła” oraz ciekawy pokaz tańców współczesnych. Następnie odbył się występ wokalo-instrumentalny V Żarnowskiej Drużyny Harcerzy Starszych „Wichry” z **Gimnazjum im. 25 pp AK w Żarnowie**. Popisy naszych rodzimych artystów nagradzano gromkimi brawami. W sobotę, swój talent poetycki zaprezentował mieszkaniec Żarnowa **Henryk Antosik**, który kilkakrotnie deklamował swoje utwory na scenie.

Po południu i wieczorem na żarnowskim placu targowym królowały już inne rytmy - początkowo była to muzyka popularna, rozrywkowa, a na końcu rockowa. Na początku wystąpił zespół „**RED GUITARS cover CZERWONE GITARY**” z Tomaszowa Mazowieckiego, a potem zespół „**CLIPART**” z Końskich. O godz. 20.00 odbył się koncert gwiazdy wieczoru, którą był zespół „**AMBULANS**” z Kielc, znany z występów w ogólnopolskich festiwalach oraz programach telewizyjnych. Istniejąca od 2001 roku grupę tworzą trzej muzycy - Paweł Oszywa, Karol Serek i Paweł Szczepaniak. Potem zaprezentował się znany już z Żarnowa zespół „**SEBIL**” Sebastiana Zysa z Tomaszowa Mazowieckiego, w trakcie którego odbył się interesujący popis taneczny członków zespołu. Później - aż do godz. 2.00 trwało Nocne Party Dance, którego prowadzącym był **Dj ORII KRISS**. Pierwszy dzień Dni Żarnowa - tak jak każdego roku - zgromadził liczne tłumy młodzieży, która przybyła tu z całego regionu.

Następny dzień Dni Żarnowa `2011 miał zupełnie inny przebieg. Dożynki to największe w roku święto rolników, będące ukoronowaniem ich całorocznego trudu, obchodzone po zakończeniu najważniejszych prac polowych i zebraniu plonów zbóż. Dożynki Powiatowo - Gminne co roku odbywają się na terenie innej gminy powiatu. Tym razem zorganizowane je u nas, co z dumą i radością wspominamy. Ceremonię dożynkową rozpoczęła uroczysta Msza Święta w kościele św. Mikołaja w Żarnowie, której przewodniczył i wygłosił Słowo Boże **Ordynariusz Diecezji Radomskiej Biskup Henryk Tomasik**. Podczas Mszy Świętej poświęcono chleb oraz wieniec dożynkowy, przygotowane przez gminę powiatu opoczyńskiego (Opoczno, Drzewica, Sławno, Żarnów, Białaczów, Mniszków, Paradyż i Poświętne) oraz sołectwa z Naszej Gminy: **Bronów, Budków, Chełsty, Dłużniewice, Malków, Marcinków, Miedzna Murwana, Myślubórz, Niemojowice, Pilichowice, Sielec, Soczówki, Straszowa Wola, Topolice, Trojanowice, Zdyszewice i Żarnów**. Wieniec został wykonany również przez nauczycieli i uczniów **Gimnazjum im. 25 pułku piechoty Armii Krajowej w Żarnowie**. Bardzo serdecznie dziękujemy.

Po zakończonej mszy uczestnicy dożynek przeszli w barwnym korowodzie ulicami Żarnowa na plac „Targowica”, gdzie odbyła się część obrzędowa uroczystości. Wspaniałą paradę poprowadzili ulani ze **Stowarzyszenia Wydzielonego Oddziału Wojska Polskiego im. Majora Henryka Dobrzańskiego „Hubala”** (na zdjęciu), pod przewodnictwem **Leszka Zaparta**. Zaraz po nich prezentowała się **młodzieżowa orkiestra dęta z gminy Mniszków**. W korowodzie szli również parlamentarzyści, przedstawiciele władz wojewódzkich, powiatowych i gminnych oraz strażacy i kobiety z Kół Gospodyń Wiejskich w regionalnych strojach, niosące przepięknie wieniec dożynkowy, uwite z tegorocznych zbóż. Starostwie Dożynek Powiatowo - Gminnych - **Dariusz Natkański** ze wsi Nadole i **Małgorzata Kowalik** z miejscowości Klew przekazali **chleb** upieczony ze zbiorów z tegorocznych zbóż na ręce Starosty Opoczyńskiego Jana Wieruszewskiego i wójta Gminy Żarnów Krzysztofa Nawrockiego. Kobiety z Kół Gospodyń Wiejskich z kilku gmin powiatu (w tym ze Straszowej Woli) przekazały i ośpiewały własnoręcznie wykonane **wieniec dożynkowy** (będące prawdziwymi arcydziełami rękodziela ludowego) obecnym na uroczystości duchownym, ale także parlamentarzystom i przedstawicielom władz samorządowych.

Podczas uroczystości Jan Tarczyński i płk Mirosław Demediuk z **Urzędu ds. Komбатantów i Osób Represjonowanych w Warszawie** wręczyli **Medale Pro Memoria** za wybitne zasługi w utrwalaniu pamięci o ludziach i czynach w walce o niepodległość Polski podczas II Wojny Światowej i po jej zakończeniu. Otrzymali je: prezes Ceramiki Paradyż Stanisław Tępiński, prezes firmy Atlas Grzegorz Grzelak, wicestarosta Józef Róg oraz prezes Stowarzyszenia Autorów Polskich Zbigniew Gretka.

Szczególne podziękowania i okolicznościowe statuetki otrzymali z rąk **Wicewojewody Łódzkiego Krystyny Ozgi**, starosty opoczyńskiego oraz wójta Gminy Żarnów strażacy ochotnicy, którzy pomagali mieszkańcom gmin w usuwaniu skutków nawałnicy w dniu 14 lipca 2011 roku. W imieniu wszystkich swoich podkomendnych otrzymali je prezesi jednostek OSP z Gminy Żarnów - **Ryszard Jakubowski (Żarnów), Bogdan Szymczyk (Skórkowice), Andrzej Świąder (Chełsty), Jacek Świątek (Topolice), Bolesław Gierczyzna (Paszkowice), Jerzy Murawski (Straszowa Wola) i Janusz Śpiewak (Zdyszewice)**. Warto podkreślić, iż zorganizowano również loterię fantową oraz kwestę na rzecz ofiar nawałnicy w gminie Żarnów, z której dochód został przeznaczony na rzecz potrzebujących.

Tradycyjnie Dożytkom Powiatowo - Gminnym towarzyszyły zabawy i występy artystyczne zespołów ludowych z powiatu. Zaprezentowały się **Zespół Pieśni i Tańca „Drzewiczanie”, Zespół Ludowy „Żarnowianie”** (pod przewodnictwem Emilii Zelgi), **Zespół Folklorystyczny „Kozenianka”** oraz **Zespół Dziecięcy „Koniczynki” z Sokolowa**. Podczas tegorocznego Święta Plonów można było skosztować tradycyjnych opoczyńskich potraw przygotowanych przez Koła Gospodyń Wiejskich ze wszystkich gmin powiatu oraz stowarzyszenia działające na terenie gminy. W namiotach można było podziwiać prace twórców ludowych, m.in. **rzeźbiarzy Wojciecha Grzędowskiego i Andrzeja Oliwy**. Dla najmłodszych zorganizowano **wesołe miasteczko**. Prowadzącymi nasze gminne święto byli Jerzy Misiurski i Rafał Bielecki, a częścią dożynkowo-obrzędową kierowali Anna Wawrzęńczak i Marcin Baranowski. Laureatem konkursu na „**Sołtysa Roku 2011 Powiatu Opoczyńskiego**”, został **sołtys wsi Topolice Henryk Twardowski** (o czym pisaliśmy w poprzednim numerze). Zwycięzcą w nagrodę otrzymał rower i dwuosobowe zaproszenie do Brukseli od posła do Parlamentu Europejskiego Janusza Wojciechowskiego. Od wielu lat w czasie dożynek prowadzony jest **Konkurs Wiedzy o Żarnowie** z atrakcyjnymi nagrodami. Organizatorem jest **Zespół Szkół Zawodowych w Żarnowie**. W 2011 roku prowadziły go nauczycielki Tatiana Kosylak i Monika Polak. Po zaciętych zmaganiach zwyciężył **Rafał Bielecki**, który w nagrodę otrzymał rower ufundowany przez sponsora - firmę Opoczno I. Nagrodę wręczył przedstawiciel firmy Zbigniew Koćmiel. Drugie miejsce zajął **Hubert Zelga**, a trzecie **Kamila Brzeska**.

Wieczorem odbył się charytatywny koncert poświęcony „**Ofiarom nawałnicy w gminie Żarnów**” zorganizowany pod patronatem TVP Łódź i Radia Plus. Wystąpił m.in. istniejący od 1983 roku zespół „**PANACEUM**” z Końskich, prowadzony przez Marka Werensa i Piotra Zaborowskiego. Bezpośrednio po nim odbył się koncert gwiazdy Dni Żarnowa `2011 zespołu „**LOMBARD**”, który zgromadził **kilka tysięcy osób z całego regionu**. Publiczność żywiłowo reagowała na każdy prezentowany przez artystów utwór, śpiewając wraz z wykonawcami znane hity, takie jak „Taniec pingwina na szkle”, „Nasz ostatni taniec”, „Gwiazdy rock and rolla”, „Dwa słowa, dwa światy”, „Szkłana pogoda”, „Mam dość” czy też „Przeżyj to sam”. Warto podkreślić, iż koncert grupy „LOMBARD” w Żarnowie był ostatnim w kraju przed wyjazdem na tournée do USA. Po tym wyjątkowym wydarzeniu na scenie zaprezentował się znakomity opoczyński zespół „**GUARDIA**”, założony w 2007 roku przez braci Witka i Adama Nowaków, mieszkających w Naszej Gminie. Ciężkie hard-rockowe brzmienie bardzo spodobało się licznie zgromadzonej młodzieży. Potem wystąpił **PAWEŁ SUPERNAT** z Opoczna, który wykonał utwory Piotra Kupichy z popowego zespołu „**Feel**”. Niestety, wszystkie koncerty bardzo się przeciągnęły w czasie i nie był już możliwy występ żarnowskiego zespołu „**GAMMA**” (za co po raz kolejny przepraszamy). Ostatnim akordem Dni Żarnowa, realizowanym już... w poniedziałek, 29 sierpnia 2011 roku (po północy) była „**Dyskoteka pod gwiazdami**”, czyli występ naszego „eksportowego” zespołu „**KASARABA**”, który jak zawsze wszystkim się bardzo podobał i zachęcał do tańca przed sceną (*o zespole - na stronie 22*). Dodatkowym elementem żarnowskiego święta był bardzo efektowny pokaz sztucznych ogni.

Sponsorzy VII Dni Żarnowa `2011

Zgodnie z wcześniejszymi zobowiązaniami publikujemy **listę oficjalnych sponsorów VII Dni Żarnowa i Dożynek Gminno - Powiatowych w Żarnowie `2011**. Mimo, iż Gmina Żarnów każdorazowo zabezpiecza środki na organizację Dni Żarnowa, to jednak nie wystarczają one na pokrycie wszystkich potrzeb. W dzisiejszych czasach wiele ważnych przedsięwzięć udaje się realizować dzięki zaangażowaniu sponsorów, którzy wspierają nas rzeczowo i finansowo. Jesteśmy wdzięczni, za znaczącą pomoc wielu ludzi dobrej woli, dzięki której zawsze można uatrakcyjnić program. Współpracując, osiągamy sukces. Przypominamy, iż wielokrotnie w czasie trwania uroczystości wymienialiśmy wszystkich tych, którzy w jakikolwiek sposób wsparli nasze przedsięwzięcie. Oto lista sponsorów:

Urząd Gminy w Żarnowie, Starostwo Powiatowe w Opocznie, **Ceramika Paradyż z siedzibą w Opocznie**, Firma „OPOCZNO I” w Opocznie, **Bożena Tchórz (Firma BINSTAL w Tomaszowie Mazowieckim)**, Beata i Marek Celmerowie (Supermarket Lewiatan w Żarnowie), **Jolanta i Grzegorz Nowakowscy (Zakład Przetwórstwa Mięsnego, Dąbrowa, gm. Sławno)**, Firma HYDROMEL w Końskich, **Józef Król (Obróbka i sprzedaż kamienia w Żarnowie)**, Adam Wiktorowicz (Firma Mix - Bud w Zachorzowie, gm. Sławno), **Firma KAMEX (Agnieszka Gołąb, Żarnów)**, Wiesław Leśniewski (Zakład Budowlano - Usługowy „BEST” w Opocznie), **Jan Wiktorowicz („Agrowit” w Opocznie)**, Stanisław i Grzegorz Jaruga (Skórkowice Chorzew), **Grzegorz Piekelnik (Żarnów)**, Eugeniusz Piekelnik (Żarnów / Sielec), **Włodzimierz Stępień (Biuro Projektowe, Opoczno)**, Tadeusz Matecki (Budków), **Krzysztof Gawrys (DREW-BANK w Sielcu)**, Mariusz Dybalski (Sklep motoryzacyjny w Żarnowie), **Krzysztof Nawrocki (Żarnów)**, Sławomir Rek (Paradyż), **Maria Morawska (Żarnów)**, Franciszek Wiaderny (Wierzchowisko), **Marek Sieroń (Trojanowice)**, Bank Spółdzielczy Ziemi Piotrkowskiej w Piotrkowie Trybunalskim, **Bank Spółdzielczy Ziemi Piotrkowskiej / Oddział w Żarnowie**, Lech Cieślík (Spółka Komandytowa SAMEX, Warszawa), **Handel Artykułami Rolno - Spożywczymi Export- Import w Czarnocinie**,

Mariusz Druszcz (Kopalnia Żwiru w Pilichowicach), **Andrzej Wroniszewski (Skórkowice)**, Tomasz Fidelus (Zakład Handlowo - Wydobywczy Piaskowca, Żarnów), **Agnieszka Smolarczyk (P.P.H.U „AGA”, Żarnów)**, Elżbieta i Edward Przybyłowie (Zakład Kamiennych Materiałów Budowlanych, Żarnów), **Jacek Ciapała (Biała, gm. Sulejów)**, Beata Maciejewska (P. P.H.U. BETA, Krasocin), **Krzysztof Werynowski (Stacja Paliw TROJA w Trojanowicach)**, Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Końskich, **Bank Spółdzielczy w Opocznie**, Firma OPTEX S.A. w Opocznie, **Renata Leśniewska (Restauracja JAN w Trojanowicach)**, Mirosław Jakubowski (Żarnów), **Marcin Baranowski (Multiagencja Ubezpieczeniowa, Trojanowice)**, Mariusz Gredka (Produkcja i sprzedaż namiotów, Budków), **Handel obwoźny Artnik (Sulejów)**, Zdzisław Ryś (Handel obwoźny), **Jan Majchrzak (Handel obwoźny)**, Władysław Owczarek (Handel obwoźny), **Kazimiera i Roman Madej (Handel obwoźny, Tomaszów Mazowiecki)**, Dionizy Otwinowski (Żarnów / Sielec), **Dariusz Zwierzyński (Żarnów)**, Monika i Dariusz Jędrzejczak (Piekarnia w Skórkowicach), **Krystyna i Jerzy Przybyła (Piekarnia w Straszowej Woli)**, Beata i Jacek Lasota (Piekarnia w Żarnowie), **Wojciech Piekelnik (Piekarnia w Miedznej Murowanej)**, Firma DROMO w Opocznie, **Grzegorz Więckowski (Firma DROMED w Opocznie)**, Mirosława Cerkownik (Firma Mc kwadrat w Bydgoszczy), **Firma Produkcyjno - Handlowa Dwornik w Libiążu**, Marcin Sieroń (Trojanowice), **Zbigniew Biegała (Firma WOLPOL w Żarnowie)**, Głowa Danuta (Żarnów), **Zdzisław Rek (Sklep spożywczy w Żarnowie)**, Damian Laszczyk (Sulejów), **Dariusz Chwaściński (Radoszyce)**, Jacek Laskowski, **Mariusz Wydra (Grzymałków, gm. Radoszyce)**, Elżbieta, Michał i Daniel Dąbrowscy (Christiana Dąbrowscy, Opoczno / Skórkowice), **Krzysztof Smak (Zakład Handlowy „Masart” w Żarnowie)**, Adam Słodkowski (Bronów), **Wojciech Kresa (Straszowa Wola)**, Sławomir Goszcz, Piotr Goszcz (Zakład Stolarski Chelsty), **Rafał Piekelnik („Grafix”, Żarnów)**, Poseł na Sejm RP Robert Telus, **Roman Kaczmarek (Żarnów / Ostrów)**. Bardzo serdecznie dziękujemy wszystkim wymienionym...

Ćwiczenia bojowe jednostek OSP w Niemojowicach

Takiego widowiska z udziałem jednostek straży pożarnej w Gminie Żarnów jeszcze nie było. Zorganizowano je w miejscowości **Niemojowice Górki**. Kilkaset zgromadzonych osób mogło na żywo oglądać coś, co niestety często w życiu się zdarza - **płonący pojazd, rozbite samochody, akcja ratowania rannych osób**, doskonale skoordynowane działania z zakresu **ratownictwa technicznego i medycznego**. Mimo, iż ćwiczenia były starannie wyreżyserowane, to jednak widom udzielili się nastroj grozy i podekscytowania. Wiele osób było przerażonych widokiem czarnego dymu i płonącego auta, które wyglądało tak, jakby miało za chwilę eksplodować. W 2012 roku nie organizowano zawodów sportowo - pożarniczych (które odbywają się co dwa lata), postanowiono zatem przeprowadzić **ćwiczenia bojowe dla ochotników z OSP**. Odbyły się one w niedzielę, 23 września 2012 roku.

Przypomnijmy, w 2012 roku w gminie funkcjonowało **7 jednostek OSP** (trwa rejestracja nowej, reaktywowanej jednostki OSP w Miedznej Murowanej). Spośród istniejących, cztery posiadają **pojazdy ciężkie lub średnie GBA** (pojazd gaśniczy ze zbiornikiem na wodę i autopompą), a **trzy pojazdy lekkie GLM** (pojazd gaśniczy z motopompą). Siłami I rzutu podczas ćwiczeń były **OSP KSRG Żarnów, OSP Chelsty, OSP Skórkowice i OSP Topolice**, a II rzutu - **OSP Zdyszewice, OSP Pażkowice i OSP Straszowa Wola**. Z inicjatywy wójta gminy oraz współpracującego od niedawna z gminą oficera pożarnictwa - st. kpt. Tadeusza Broli, zorganizowano ćwiczenia z udziałem wszystkich jednostek OSP, według specjalnie zaplanowanego i zatwierdzonego przez wszystkie służby **scenariusza**. Abyło on następujący:

Na drodze gminnej w miejscowości Niemojowice Górki w wyniku niezachowania zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym, doszło do zderzenia dwóch samochodów osobowych. W jednym z nich znajdowały się dwie osoby, które podczas przemieszczania się samochodu po zderzeniu, zostały wyrzucone na zewnątrz auta. Osoby te doznały licznych obrażeń, ale były przytomne. Po upływie kilku minut auto zaczęło się palić. Natomiast w drugim pojeździe znajdowało się czterech ludzi, spośród których dwoje na przednich siedzeniach. W wyniku zderzenia samochodów drzwi uległy zakleszczeniu, a ludzie zostali uwięzieni. Jedna z osób straciła przytomność (podejrzany uraz kręgosłupa), a pozostali doznali obrażeń (rany głowy, złamanie kończyn, inne).

Zdarzenie zostało natychmiast zgłoszone do **Powiatowego Stanowiska Kierowania KP PSP w Opocznie**. Natychmiast skierowano w rejon wypadku pojazd z Państwowej Straży Pożarnej w Opocznie oraz jednostki OSP z Żarnowa, Chelst, Topolic i Skórkowic. Natychmiast powiadomiono zespół ratownictwa medycznego oraz policję. Po zapaleniu się pojazdu, zastępy **OSP Żarnów** pod dowództwem dh Ryszarda Jakubowskiego, natychmiast rozwinęły linię gaśniczą iniosły pomoc medyczną poszkodowanym. Nastąpiła ewakuacja rannych znajdujących się w aucie.

Aby dostać się do uwięzionych użyto sprzętu hydraulicznego. Zastępy z jednostek **OSP w Skórkowicach, Chelstach i Topolicach** prowadziły działania medyczne, zabezpieczające i pomagały przy uwalnianiu osób uwięzionych w samochodzie. Ćwiczenia zakończyły się pełnym **sukcesem**. Strażacy z Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej w Opocznie wysoko ocenili **kwalifikacje żarnowskich strażaków - ochotników**. Zebrana publiczność gromkimi brawami nagrodziła wysiłek miejscowych druhów. Ćwiczenia przyniosły wiele **treści edukacyjnych**. Licznie zgromadzeni mieszkańcy gminy przez głośniki mogli dowiedzieć się o szczegółach wyreżyserowanego widowiska, które było na bieżąco komentowane przez Krzysztofa Nawrockiego i Tadeusza Broli.

Po ćwiczeniach nastąpił czas na szczegółowe **poznanie zasad prowadzenia akcji ratowniczych**, rozmowy ze strażakami, a przede wszystkim **pokaz specjalistycznego sprzętu** będącego w posiadaniu Komendy Powiatowej PSP w Opocznie i OSP KSRG w Żarnowie. Wielką atrakcją dla kilkudziesięciu chętnych była możliwość skorzystania z hydraulicznego **podnośnika**, umieszczonego na samochodzie specjalnym Volvo SHD-24. Podziwianie **panoramy regionu** z wysokości ponad 20 metrów na wielu zrobiło wielkie wrażenie.

Po zakończeniu ćwiczeń bojowych wszystkich strażaków zaproszono do Domu Kultury w Żarnowie, gdzie odbył się poczęstunek. Tam wyświetlono interesujące **filmy instruktażowe**, po czym nastąpiło szczegółowe **omówienie i podsumowanie ćwiczeń**, które na długo pozostaną wszystkim w pamięci. Przed powrotem strażaków do swoich baz, wszyscy życzyli sobie, by w rzeczywistości nie musieli uczestniczyć w takich zdarzeniach, jakie miały miejsce w Niemojowicach Górkach.

VIII Dni Żarnowa i Dożynki Gminne `2012

Ubiegłoroczne, VIII Dni Żarnowa zorganizowano w dniach **1-2 września 2012 roku**. Tak jak w każdym roku, cieszyły się one wielkim zainteresowaniem mieszkańców gminy, zwłaszcza, że były to ostatnie dwa dni wakacji. W zgodnej opinii uczestników, kolejna edycja żarnowskiego święta znów była bardzo udana.

W tym czasie w Żarnowie trwały **badania archeologiczne**. Zdecydowano zatem, iż Dni Żarnowa zainauguruje **sesja popularno - naukowa „Ocalić od zapomnienia - historia i tradycja na Ziemi Żarnowskiej”**. Zorganizowano ją we współpracy z Łódzkim Domem Kultury w ramach projektu **„Od badania tożsamości regionalnej do jej współtworzenia”**. Zaproszono na nią pracowników naukowych Instytutu Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego i Narodowego Instytutu Dziedzictwa, Oddział w Łodzi. W Domu Kultury **dr Jerzy Sikora** wygłosił wykład **„Gród kasztelański w Żarnowie i jego mieszkańcy w średniowieczu”**, a **dr Zbigniew Lechowicz** zaprezentował temat **„Średniowieczny kościół św. Mikołaja w Żarnowie - dzieje świątyni i historia badań”**. Obydwaj naukowcy swe interesujące wystąpienia zilustrowali prezentacjami multimedialnymi. Sesji popularno-naukowej towarzyszyła **wystawa rękodzieła ludowego**, oryginalnych prac lokalnych artystów amatorów.

Sobotnie uroczystości rozpoczęły się od wystąpienia wójta gminy, który powitał uczestników i oficjalnie otworzył Dni Żarnowa `2012. Prowadzącymi festyn byli Sylwia Burakowska, Aneta Baran i Rafał Bielecki. Po otwarciu odbył się koncert muzyczny w wykonaniu uczniów **Szkoły Podstawowej im. Juliana Bartoszewicza w Żarnowie** i pokaz taneczny „cheerleaderki” z SP Żarnów. Potem przed liczną zgromadzoną publicznością wystąpił **Henryk Antosik** z Żarnowa, który po raz kolejny prezentował swoje oryginalne wiersze. Po nim na scenie pojawiły się dzieci ze **Szkoły Podstawowej w Klewie**, które zaprezentowały spektakl „Jaś i Małgosia”. Swoją występ okraśliły ekspresyjnym występem wokalnym. Następnie odbył się występ utalentowanych dziewcząt z folklorystycznego zespołu **„MATEUSKI” z Myślakowic** (gmina Odrzywół, woj. mazowieckie). Potem królowały cygańskie rytmy, które porwały liczną zgromadzoną publikę do wymienitej zabawy. Dzięki współpracy władz gminy z Janem Cedzyńskim, przedsiębiorcą realizującym jedną z naszych inwestycji, udało się do Żarnowa zaprosić wreszcie bardzo popularny **zespół romski „WASYL JUNIOR - CYGAŃSKIE GWIAZDY”**. Znane hity muzyki popularnej śpiewane były przez wszystkich, a występ oceniono jako wyjątkowo udany.

Następnie występowały zespoły młodzieżowe, w składzie których znajdowali się żarnowianie oraz uczniowie szkół opoczyńskich. Na żarnowskiej scenie zaprezentował się Młodzieżowy Zespół Gitarowy **„WHIPSTERS”** (z Pawłem Aleksandrowiczem w składzie) oraz rockowy zespół młodzieżowy **„DAZED”** z LO im. S. Żeromskiego w Opocznie, w którym z powodzeniem gra Michał Kubiszewski.

Po rockowych popisach nadszedł czas na gwiazdę wieczoru. W 2012 roku była to **„ETNA”**, określana mianem królowej disco polo. „Etna” to Joanna Kaczanowska, wokalistka muzyki tanecznej, autorka tekstów, kompozytorka, laureatka nagród w Ogólnopolskich Festiwalach Muzyki Tanecznej. Ma uznany dorobek artystyczny, nagrała kilka płyt. Podczas swojego koncertu zaprezentowała prawdziwe show, podczas którego kilkakrotnie zmieniała charakterystycję, a na scenie towarzyszyli jej tancerze. Po występie „Etny” żarnowską publicznością zafascynował **„NOVATOR”** (Paweł Lipski). Ten znany w kraju młody opocznianin, już wiele razy występował w Żarnowie, a jego występ każdorazowo cieszy się wielką popularnością. „Nowator” to znany raper, charyzmatyczny wokalista i autor tekstów, ale także kompozytor. Wydał wiele płyt, nagrał kilka teledysków, grał nawet w filmie „Blokersi”. Jako artysta jest utożsamiany z muzyką hip-hopową. Podczas koncertu w Żarnowie zaprezentował wiele swoich starszych i współczesnych utworów. Na zakończenie pierwszego dnia odbyło się bardzo udane **Nocne Party Dance**, które do godz. 2.00 prowadził **DJ MATEUSZ STRZEMECKI „STRZEMA”**.

W niedzielę odbyły się tradycyjne **Dożynki** - ludowe święto połączone z obrzędami dziękczynnymi za ukończenie żniw i prac polowych w Gminie Żarnów. Tego dnia zorganizowano bardzo urozmaicony blok imprez dla wszystkich. Najważniejszym wydarzeniem Dożynek `2012 była oczywiście **Msza Święta dziękczynna** w kościele św. Mikołaja w Żarnowie, celebrowana przez proboszcza **ks. kan. Jana Derenia** i żarnowskich księży. Po niej nastąpił przemarsz uczestników dożynek w barwnym korowodzie na plac targowy. Słoneczna pogoda sprawiła, iż na plac targowy przybyły prawdziwe tłumy. Tradycyjne wieńce dożynkowe zostały przygotowane przez mieszkańców wsi **Bronów, Chelsty, Małków, Miedzna Murowana, Wyleślibórz, Pilichowice, Sielec, Skórkowice, Soczówki, Straszowa Wola, Topolice, Trojanowice, Zdyszewice i Żarnów**. Wieniec został również przygotowany przez **Gimnazjum im. 25 pp AK w Żarnowie**. Starostami Dożynek byli **Danuta Jaworska ze Zdyszewic i Marek Burakowski z Topolic**, którzy władzom samorządowym gminy wręczyli chleb, pochodzący z tegorocznych zbiorów. Aby tradycji stało się zadość, poświęconym chlebem poczęstowano wszystkich uczestników uroczystości. Po powitaniu przybyłych gości i licznie zgromadzonych mieszkańców, wójt zaprezentował **sprawozdanie** z działalności inwestycyjnej gminy w 2012 roku.

Potem rozpoczęła się część obrzędowa, z udziałem zespołu śpiewaczego **„ECHO ŁYSICY” z Bielin** i zespołu folklorystycznego **„SMYKOWIA” ze Smykowa** (woj. świętokrzyskie). Wyjątkowo wzruszające, refleksyjne utwory, wykonywane przez świętokrzyskich artystów, bardzo się spodobały publiczności. Warto podkreślić, iż zespoły „Echo Bielin” i „Smykovia” są prowadzone przez mieszkankę naszej gminy **Marzenę Michałowską - Kowalik, właścicielkę „Stajni Artystycznej Marcinków”** i stadniny koni, dzięki której mogliśmy oglądać folklorystyczne popisy na najwyższym artystycznym poziomie. Potem nastąpiły wystąpienia okolicznościowe. Podczas nich mł. bryg. Andrzej Śpiewak z Państwowej Straży Pożarnej w Opocznie, wręczył wójtowi **medal XX-lecia** powstania PSP w Polsce.

Po południu nadszedł czas na artystyczne popisy. Znakomicie zaprezentowały się dwa żarnowskie gimnazjalne zespoły - **„BLUESKY” z Klewa** i **„GAMMA” z Żarnowa**. Członkiniami zespołu „Bluesky” są Klaudia Ciach, Joanna Antos, Kinga Świerczyńska, Sylwia Michałowicz, Justyna Świerczyńska i Martyna Rabęda. Grupę prowadził Jan Czernski. Zespół „Gamma” od kilku lat aktywnie działa pod kierownictwem nauczyciela matematyki Adama Bočka. Tworzą go utalentowani uczniowie i absolwenci Gimnazjum w Żarnowie - Maciej Stępień, Mateusz Jędrasik i Paweł Aleksandrowicz (warto dodać, iż „Gamma” brała również udział w Dożynkach Powiatowych `2012 w Ostrowie, gm. Opoczno oraz kilku imprezach regionalnych). Po występach miejscowej młodzieży odbył się **konkurs wiedzy o Gminie Żarnów „Kocham Cię Gmino”**, zorganizowany przez Tatianę Kosylak i Monikę Polak z Zespołu Szkół Zawodowych w Żarnowie. I miejsce zajął ponownie Rafał Bielecki, a na drugim i trzecim miejscu uplasowali się Grzegorz Bińkowski i Krzysztof Walczak.

Później na żarnowskiej scenie pojawili się znów artyści. Najpierw **Paweł Supernat** z Opoczna przypomniał publiczności najwspanialsze utwory Piotra Kupichy z zespołu „Feel”, a później nadszedł czas na gwiazdę wieczoru - zespół **„BLUE BOX”** ze Szczecina. Zespół istnieje od 1997 roku, nagrał kilka płyt i ma bogaty dorobek sceniczny. Grupie artystów liderują Adam Juszkiewicz i Jarosław Juszkiewicz. Zespół wykonuje utwory w stylu dance, a ich największym przebojem jest utwór „Taka jak ty”. Po tym koncercie wystąpił koszański zespół **„FREE FORM”**, który zaprezentował przebojową dawkę muzyki disco polo i dance. Wokalista i jednocześnie frontman zespołu Mariusz, występował na scenie w towarzystwie atrakcyjnych tancerek. Godziny nocne należały do żarnowskich grup muzycznych **„LIVERS”** i **„KASARABA”**. Są one niezwykle popularne wśród młodzieży, a ich występ przed kilkusetosobną publicznością wzbudzał entuzjazm. Zespół **„LIVERS”** (który ostatnio zmienił nazwę na „LIFERS”) występuje w składzie: Łukasz Śpiewak, Justyna Śpiewak, Michał Molin, Rafał Franaszczyk i Damian Wilk. Tworzą go młodzi mieszkańcy Zdyszewic, Miedznej Murowanej i Wójcina (gm. Paradyż), którzy przebojem wchodzą na muzyczny rynek. Istniejący już od kilku lat zespół **„KASARABA”** jest bardziej znany w regionie i ma imponujący dorobek artystyczny. Wszyscy muzycy mieszkają w Gminie Żarnów. Zespół tworzą artystycznie utalentowani młodzi mieszkańcy Sielca i Antonowa - Przemysław Sieroń, Michał Wroński, Damian Szymański, Adam Szymański i Piotr Kwiecień. Zespoły „Livers” i „Kasaraba” w znakomity sposób promują naszą gminę, a ich koncerty przyciągnęły tłumy młodych ludzi, spragnionych dobrej muzyki, realizowanej na wysokim poziomie. Koncerty żarnowskich grup były częścią składową **„Dyskoteki pod gwiazdami”**, która zakończyła VIII Dni Żarnowa `2012.

Podczas Dni Żarnowa `2012 można było skosztować tradycyjnych regionalnych potraw przygotowanych przez wszystkie **stowarzyszenia** działające na terenie Gminy Żarnów. Dla głodnych i spragnionych był dostępny **catering**. Godnym podkreślenia jest fakt, iż dla dzieci i młodzieży zorganizowano **wesołe miasteczko**, wyjątkowo bogate w niespotykane wcześniej w Żarnowie atrakcje dla wszystkich.

Sponsorzy VIII Dni Żarnowa '2012

Zgodnie ze złożonymi zobowiązaniami publikujemy **listę oficjalnych sponsorów VIII Dni Żarnowa i Dożynek Gminnych w Żarnowie '2012**. W budżecie na każdy rok gmina zabezpiecza skromne środki na promocję, w tym na organizację Dni Żarnowa. Nie są one nigdy wystarczające. Bez zaangażowania sponsorów i wielu ludzi dobrej woli, którzy bezinteresownie pragną coś ofiarować gminie i jej mieszkańcom, byłoby bardzo trudno zrealizować tak ambitne zadanie, jak organizacja dwudniowego festynu dla mieszkańców gminy. Sponsorzy wspierają nas rzeczowo i finansowo. Wspólnie działając osiągamy sukces. Dziękujemy za pomoc i wsparcie. Oto lista sponsorów:

Urząd Gminy w Żarnowie, Beata i Marek Celnerowie (Supermarket Lewiatan w Żarnowie), **Zbigniew Biegała (Firma WOLPOL w Żarnowie)**, Alicja Kosek (Żarnów / Miedzna Drewniana), **Bożena Tchórz (Firma BINSTAL w Tomaszowie Mazowieckim)**, Krzysztof Jakubowski (Żarnów), **Lech Cieślak (Spółka Komandytowa SAMEX, Warszawa)**, Franciszek Wiaderny (Wierzchowisko), **Jan Kamoda (Żarnów)**, Sławomir Goszcz, Piotr Goszcz (Chelsty), **Krzysztof Smak (Zakład Handlowy „Masart” w Żarnowie)**, Adam Kazuła (Klew), **Renata i Mariusz Gretka (Budków)**, Piotr Borończyk (Żarnów), **Dariusz Zwierzyński (Żarnów)**, Jacek i Beata Lasotowie (Piekarnia w Żarnowie), **Teresa Kubiak (Pośrednictwo Ubezpieczeniowe, Opoczno)**, Maria Morawska (Żarnów), **Andrzej Roszkowski (Stacja Kontroli Pojazdów, Żarnów)**, Zbigniew Fidelus (Żarnów), **Adam Słodkowski (Bronów)**, Włodzimierz Stępień (Biuro Projektowe, Opoczno), **Tadeusz Matecki (Budków)**, Andrzej Wroniszewski (P.H.U. „ADMAR” w Skórkowicach), **Mariusz Dybański (Sklep motoryzacyjny, Żarnów)**, Józef Król (Żarnów), **Jerzy Murawski (P.H.U. „DACAR”, Żarnów)**,

Krzysztof Werynowski (Stacja paliw „TROJA” w Trojanowicach), **Łukasz Świtoń („ELEKTROLIDER RTV-AGD”, Żarnów)**, Elżbieta i Edward Przybyłowie (Żarnów), **Rafał Piekielek („Grafix” w Żarnowie)**, Krystyna i Jerzy Przybyła (Piekarnia w Straszowej Woli), **Agnieszka Smolarczyk (P.P.H.U. „Aga”, Mniów / Żarnów)**, Monika i Dariusz Jędrzejczakowie (Piekarnia Cukiernia, Skórkowice), **Grzegorz Piekielek (Żarnów)**, Grażyna Kotylak - Madziła (Prywatna Praktyka Stomatologiczna w Żarnowie), **Roman Kaczmarczyk (Żarnów / Ostrów)**, Sławomir Zieliński (Budków), **Krzysztof Fidelus (Żarnów)**, Roman i Mariola Moskalczyk (Pośrednictwo Ubezpieczeniowe, Żarnów), **Mirosław Jakubowski (Żarnów)**, Bank Spółdzielczy Ziemi Piotrkowskiej (Oddział w Żarnowie), **Zofia Otwinowska (Żarnów)**, Zespół Szkół Zawodowych w Żarnowie, **Mariusz Celczyński („AGMAR” w Żarnowie)**, Paweł Kaczmarek (Czarnocin), **Michał Wiaderny (Żarnów)**, Leokadia Zdon, Wojciech Piekielek (Piekarnia w Miedznej Murowanej), **Elżbieta Kupis (Żarnów)**, Grzegorz Brzozowski (Bar „Magnolia” w Żarnowie), **Krzysztof Nawrocki (Żarnów)**, Bogdan Kubiszewski (Żarnów), **Krzysztof Gawryś (Sielec)**, Jan Wiktorowicz („Agro-wikt” w Opocznie), **Grzegorz Więckowski („DROMED” w Opocznie)**, Zespół Szkół Prywatnych w Opocznie, **Pizzeria „Da Grasso” w Opocznie**, Jacek Sokalski (dyrektor Łódzkiego Domu Kultury), **Iwona Ludwikowska (Wesołe Miasteczko, Łódź)**, Robert Gawroński („Dagamix”, Kraków), **Jan i Zdzisława Cedzyńscy (Sitkówka Nowiny k. Kielc)**, Jolanta i Grzegorz Nowakowscy (Zakład Przetwórstwa Mięsnego, Dąbrowa, gm. Sławno), **Koło Łowieckie nr 13 „Ryś” w Kielcach**, Małgorzata Mistrza-Bychlew (Karczma „U Guljana”, Grębenice), **Wiesław Jakubowski (Żarnów)**, Haftina Michalscy Sp.J. w Piotrkowie Trybunalskim. Bardzo serdecznie dziękujemy wszystkim wymienionym...

Starostowie Dożynek Gminnych w latach 2005 - 2012

Pod koniec lata w Naszej Gminie, organizowane są dwudniowe **Dni Żarnowa**. W niedzielę odbywają się **Dożynki Gminne - Święto Plonów**, oczekiwane przez mieszkańców. Najważniejszą częścią uroczystości jest oczywiście Msza Święta dziękczynna w kościele św. Mikołaja w Żarnowie. Po niej uczestnicy dożynek w barwnym korowodzie udają się na żarnowski plac targowy, przy ulicy Koneckiej. Współcześnie uroczystości dożynkowe mają zarówno religijny, jak i ludowy charakter, powiązany z zabawą z okazji zakończenia zbiorów. Ceremoniom dożynkowym przewodniczą **Starosta i Starościna** dożynekowi, którzy pełnią honorową funkcję i m.in. wręczają bochen chleba upieczonego z mąki pochodzącej z ostatnich zbiorów gospodarzom dożynek, którymi są Wójt Gminy Żarnów wraz z przewodniczącym Rady Gminy w Żarnowie (podczas uroczystości gminno - powiatowych w 2011 roku, chleb był wręczany staroście opoczyńskiemu i wójtowi gminy Żarnów). Obok publikujemy listę wszystkich **starostów Dożynek Gminnych w Żarnowie**, którzy pełnili swe zaszczytne funkcje w okresie **2005-2012**.

ROK 2005	Rok 2009
Gabriela Musiał - Niemojowice	Anna Jęcek - Afryka
Jan Rokita - Soczówki	Sławomir Pązik - Nadole
Rok 2006	Rok 2010
Bożena Szczukocka - Pilichowice	Beata Filipek - Miedzna Murowana
Jan Wilk - Topolice	Ireneusz Głodowski - Malków
Rok 2007	Rok 2011
Wioletta Kmiecik - Pilichowice	Małgorzata Kowalik - Klew
Józef Murawski - Straszowa Wola	Dariusz Natkański - Nadole
Rok 2008	Rok 2012
Alicja Leśniewska - Myślibórz	Danuta Jaworska - Zdyszewice
Zdzisław Kaczmarek - Skórkowice	Marek Burakowski - Topolice

Nowe funkcjonalne pojazdy w Naszej Gminie

W końcu 2012 roku nastąpiła istotna zmiana w świadczeniu usług na rzecz naszych mieszkańców. Z inicjatywy wójta gminy, zakupione zostały **dwa bardzo funkcjonalne pojazdy dla gminnych służb**. Tym samym, do lamusa historii odszedł wizerunek gminy, która wykorzystywała czerwone **strażackie „Żuki”** do transportu pracowników np. na miejsce robót komunalnych, usuwania awarii wodociągowych, przewozu pracowników, czy nawet do... dowozu dzieci do szkół (bo tak też się dawniej zdarzało). Gmina Żarnów była chyba ostatnim samorządem w regionie, która wykorzystywała wiekowe „Żuki” z OSP do takich celów (które często odmawiały posłuszeństwa). Wstyd się przyznać, ale taki widok budził uśmiech politowania u obserwatorów, a gminni władarze nie kryli zażenowania taką sytuacją. Zawsze w Naszej Gminie brakowało pieniędzy na unowocześnienie taboru samochodowego...

Dzięki porozumieniu Gminy Żarnów z **Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Łodzi** oraz **Nadleśnictwem Piotrków Trybunalski** (z siedzibą w Łęczynie) został zakupiony funkcjonalny **14-osobowy bus Volkswagen LT 28 (2500 cm³)**.

Samochód został zmodernizowany, wyposażony w dodatkowe siedzenia z pasami bezpieczeństwa i zaadaptowany do przewozu dzieci. Jego zakup był konsekwencją współpracy z **nadleśniczym Dawidem Kosylakiem** (związanym przez lata z naszą gminą), który po nawałnicy 2011 roku na naszą prośbę podejmował szereg działań, by wspierać poszkodowaną gminę, w której niegdyś pracował.

Przekazane przez Lasy Państwowe środki w wysokości 20 tys. zł trafiły na konto Zarządu Gminnego OSP w Żarnowie. Ta kwota została uzupełniona środkami budżetowymi gminy i wystarczyła na zakup tego bardzo funkcjonalnego, osobowego auta. Panu nadleśniczemu z całego serca bardzo serdecznie dziękujemy...

Mercedes Sprinter 208 CDI (poj. 2200 cm³) to osobowo - towarowe auto, które pojawiło się u nas na początku 2013 roku. To bardzo wygodny **7-osobowy samochód z przegrodą towarową**, która służy celom transportowym i w zupełności wystarcza pracownikom gminy. Gminna ekipa komunalna i remontowo-budowlana ma wreszcie godne warunki do wykonywania swej odpowiedzialnej pracy. Tym autem często podróżują również pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarnowie, dojeżdżające do swoich podopiecznych. Środki na zakup tego auta pochodziły z ubiegłorocznych oszczędności budżetowych, a samochód zakupiono w komisji. Miejmy nadzieję, że obydwa samochody będą nam długo i bezawaryjnie służyć...

POZYMIK 2012

STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ MIEJSCOWOŚCI SOCZÓWKI W SOCZÓWKACH
STOWARZYSZENIE INICJATYW SPÓŁCZYNICH MIEJSCOWOŚCI MAŁKOWIE W MAŁKOWIE
Gmina Żarnów

Wydanie specjalne
NICOLAUS Nr 18
tel. (44) 757-70-55; e-mail: nicolaus@zarnow.eu
GMINA ŻARNÓW

GMINA ŻARNÓW
GMINNY PORTAL INFORMACYJNY
www.zarnow.eu